

2025/04

KVANTIFIKÁCIA VPLYVU OPATRENÍ

Balíček (konsolidačných) opatrení na rok 2026

(zákon č. 261/2025, 243/2025, 272/2025, parlamentná tlač č. 1003,
Rozpočet verejnej správy na roky 2026 až 2028)

10. novembra 2025

Základné informácie o kvantifikáciách RRZ

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (RRZ) vznikla v roku 2012 ako nezávislý orgán monitorovania a hodnotenia vývoja hospodárenia Slovenskej republiky. Jej úlohou je poskytovať verejnosti odborné, komplexné a politicky neovplyvnené informácie o vývoji verejných financií. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť na základe ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti vypracováva a zverejňuje stanoviská k legislatívnym návrhom predkladaným na rokovanie národnej rady buď z vlastnej iniciatívy alebo na podnet poslaneckého klubu. Stanoviská k legislatívnym návrhom by mali hľadať odpovede na základné otázky. Po prvé, ktoré ekonomické subjekty (rodiny, domácnosti, podnikatelia) sú najviac ovplyvnené navrhovanou legislatívou a v akej miere? Druhou otázkou je, ako ovplyvnia legislatívne zmeny makroekonomický vývoj v krátkodobom ale aj dlhodobom horizonte? Poznať odpovede na prvé dve otázky je nevyhnutným predpokladom na to, aby sa dali kvantifikovať rozpočtové vplyvy legislatívy, čo je ťažiskom stanovísk RRZ. Ide teda najmä o to, ako ovplyvnia opatrenia ukazovatele verejných financií na strednodobom horizonte a čo prinesú z pohľadu dlhodobej udržateľnosti. Súčasťou kvantifikácie je aj transparentné uvedenie predpokladov a metód, ktoré boli použité pre vyčíslenie vplyvov. Okrem samotnej kvantifikácie môže materiál poukázať na relevantné a odborné informácie, ktoré by mali prispieť ku skvalitneniu verejnej diskusie, a tým poskytnúť dostatok argumentov na prijatie alebo neprijatie navrhovaného opatrenia.

© Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

Táto správa prezentuje oficiálne stanoviská Rady pre rozpočtovú zodpovednosť v súlade s jej mandátom stanoveným v zákone č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti.

Copyright ©

Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť rešpektuje všetky práva tretích strán, najmä práva chránené autorským právom (informácie alebo údaje, štylistika a znenie textov do tej miery ak majú individuálny charakter). Publikácie Kancelárie RRZ s odkazom na autorské práva (©Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, Kancelária RRZ, alebo podobne) smú byť použité (reprodukované a pod.) len za podmienky, že bude správne uvedený zdroj. Všeobecné informácie a údaje publikované bez odkazu na autorské práva smú byť publikované bez uvedenia zdroja. Pokiaľ sú informácie a údaje jednoznačne získané zo zdrojov tretích strán, používateľ takýchto informácií a údajov je povinný rešpektovať existujúce práva, prípadne je povinný si získať povolenie na použitie samostatne.

Pripomienky alebo komentáre k materiálu sú vítané na e-mailovej adrese sekretariat@rrz.sk.

Obsah

Zhrnutie	4
1 Zadávateľ	8
2 Popis opatrení	10
3 Vplyv na hospodárenie verejnej správy	13
4 Vplyv na reálnu ekonomiku	21
5 Vplyv na rodiny	26
6 Medzigeneračné vplyvy	35
Príloha 1 – Detailný popis opatrení	38
Zvýšenie sadzby pre odvod poistného na verejné zdravotné poistenie pre fyzické osoby o 1 p.b.	38
Zvýšenie progresivity DPFO - zavedenie tretej a štvrtej sadzby dane a zvýšenie osobitnej sadzby DPFO pre vybraných ústavných činiteľov	39
Zrušenie odvodových prázdnin SZČO	42
Zvýšenie minimálneho vymeriavacieho základu SZČO	47
Zvýšenie DPH pre vybrané tovary	51
Obmedzenie odpočtu DPH na autá	51
Zvýšenie zdanenia hazardu	52
Dočasné pevné určenie sumy 13. dôchodku na nominálnej úrovni roka 2025	53
Zvýšenie sadzby dane z poistenia	54
Postupné znižovanie dávky v nezamestnanosti	54
Predĺženie obdobia, počas ktorého vypláca náhradu mzdy počas PN zamestnávateľ	56
Zavedenie úhrady z primárnych materiálov	56
Zrušenie vylúčenia povinnosti platiť poistné vo vybraných obdobiach	57
Lepšie zacielenie kontrolnej činnosti počas poberania PN	58
Nové pásmo daňovej licencie DPPO pre najväčšie firmy	58
Zvýšenie sadzby osobitného odvodu z podnikania v regulovaných odvetviach	58
Zmena v zohľadňovaní obdobia starostlivosti o dieťa pri výpočte dôchodku	59
Daňová amnestia	60
Zrušenie dane z finančných transakcií pre SZČO	60
Zmrazenie rastu miezd štátnych zamestnancov	61
Úspora na prevádzkových nákladoch štátneho rozpočtu	61
Úspora na prevádzkových nákladoch ostatných subjektov	62
Úspora na investíciách štátneho rozpočtu	62
Zrušenie príspevku na zvýšenú splátku úveru na bývanie („Dotácia hypoték“)	62
Zrušenie troch dní pracovného pokoja a rušenie zákazu predaja počas dní pracovného pokoja	63
Príloha 2 – Príspevok konsolidačného balíčka k vývoju makroveličín	64
Príloha 3 – Vplyv opatrení na disponibilné príjmy rodín SZČO	66
Príloha 4– Vplyv opatrení na disponibilné príjmy po percentiloch	67
Príloha 5 – Vplyv opatrení na disponibilné príjmy podľa typov rodín	68
Príloha 6 – Analýza vplyvov na rodiny mikrosimulačným prístupom	70

Zhrnutie

Balíček mimo ostatných opatrení v rozpočte prispeje k ozdraveniu verejných financií o 0,9 % HDP

RRZ odhaduje, že predstavený balíček opatrení by mohol prispieť k zlepšeniu salda verejnej správy v roku 2026 o 1,1 % HDP (1,6 mld. eur). V nasledujúcich rokoch sa vplyv samotných opatrení mierne zníži na úroveň 0,9 % HDP v roku 2029, spolu s pozitívnym vplyvom zníženia úrokových nákladov (0,1 % HDP) sa však saldo zlepši stále o 1,0 % HDP (1,6 mld. eur). Prijaté opatrenia spomalia predpokladaný pokračujúci rast hrubého dlhu, pričom na konci roka 2029 bude v porovnaní so situáciou bez balíčka nižší o 4,2 % HDP¹. Dlhodobá udržateľnosť verejných financií, ktorá sa dnes nachádza blízko pod hranicou pásma vysokého rizika, sa môže zlepšiť o 0,9 % HDP. RRZ však eviduje riziká plynúce z dodatočných úprav balíčka opatrení resp. z úspešnosti jeho realizácie, najmä pri deklarovaných výdavkových úsporách. Navyše parlamentom prijatý rozpočet verejnej správy na roky 2026 až 2028 zvyšuje iné výdavky (mimo tu analyzovaného balíčka), ktoré znižujú výsledný vplyv na dlhodobú udržateľnosť na 0,3% HDP.

Tabuľka 1: Vplyv konsolidačného balíčka na saldo hospodárenia verejnej správy

(vplyvy na saldo VS, v mil. eur)	2026	2027	2028	2029
1) Hrubé statické vplyvy opatrení (1a + 1b + 1c)	1 742	1 742	1 825	1 770
1a) Vládny návrh na zlepšenie stavu verejných financií	1 197	1 461	1 563	1 527
1b) Ostatné legislatívne prijaté konsolidačné opatrenia	120	18	-8	-34
1c) Úspory v návrhu rozpočtu	425	263	270	277
2) Dodatočné vplyvy	-8	-25	-36	-38
3) Čisté statické vplyvy opatrení spolu s úrokovými nákladmi (3a + 3b)	1 767	1 818	1 966	1 991
- v % HDP	1,3	1,2	1,3	1,3
3a) Čisté statické vplyvy opatrení (1 + 2)	1 734	1 717	1 789	1 732
3b) Úrokové náklady pre statické vplyvy	33	101	177	260
4) Makroekonomické vplyvy opatrení spolu s úrok. nákladmi (4a + 4b)	-154	-281	-371	-388
- v % HDP	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
4a) Vplyv opatrení na makroekonomický vývoj	-151	-270	-346	-348
4b) Zmena úrokových nákladov vyvolaná makroekonomickými vplyvmi	-3	-11	-25	-41
5) Celkový vplyv (3 + 4)	1 613	1 537	1 595	1 603
- v % HDP	1,1	1,1	1,0	1,0
5a) Celkový vplyv bez úrokových nákladov (3a + 4a)	1 583	1 447	1 443	1 384
5b) Úrokové náklady celkom (3b + 4b)	30	90	152	219
<i>p.m. Odhad z hodnotenia rozpočtu – celkový vplyv bez úrokových nákladov</i>	<i>1 635</i>	<i>1 440</i>	<i>1 362</i>	<i>1 087</i>

Zdroj: výpočty RRZ

V porovnaní s údajmi zverejnenými RRZ v rámci [hodnotenia návrhu rozpočtu](#) pre rozpočtový vplyv balíčka na saldo 2026 (1,6 mld. eur, resp. 1,2 % HDP) je aktuálny odhad mierne nižší. Rozdiel vyplýva predovšetkým z nižšieho výnosu daňových opatrení očakávaného na základe aktualizovaných údajov,

¹ Pozitívny príspevok balíčka na dlh v roku 2029 vo výške 4,2 % HDP je čiastočne znížený novými výdavkami zapracovanými v schválenom rozpočte (najmä vyššia valorizácia v školstve a výdavky v zdravotníctve), ktoré navyšujú odhadovanú úroveň dlhu v roku 2029 o 1,9 % HDP. Celkový vplyv opatrení vlády (balíček spolu s rozpočtom) je tak nižší, vo výške 2,3 % HDP a aktuálne tak RRZ odhaduje dlh na konci roka 2029 vo výške 73,4 % HDP.

najmä pre opatrenie zrušených dní pracovného pokoja cez sviatky a zvýšenie progresivity DPFO. Zároveň RRZ odhaduje výraznejší negatívny vplyv opatrení na makroekonomický vývoj².

Z pohľadu dopadu konsolidačných opatrení na ekonomiku v aktuálnom balíku prevyšujú opatrenia s menej škodlivým vplyvom na ekonomiku (napr. zdaňovanie spotreby, majetku či negatívnych externalít, alebo úspory na prevádzke štátu a sociálnych výdavkoch), pričom ich podiel dosahuje len 55 %³. Oproti prvotnému návrhu vlády, v ktorom príspevok priaznivejších opatrení RRZ odhadla v miere 65 %, poklesol najmä kvôli nižším odhadovaným úsporám vo verejných výdavkoch.

Ozdravovanie verejných financií je nevyhnutné pre zachovanie dlhodobého potenciálu Slovenskej ekonomiky, avšak vysoká váha na opatreniach zaťažujúcich aktivitu, najmä zdanenie práce, v rozpore s odporúčaniami OECD⁴ a Rady EÚ (EK)⁵, znižuje kumulatívny prínos balíčka do roku 2029 až o 1,2 mld. eur a znamená tak nižší pokles budúcich deficitov a teda predlžuje obdobie konsolidácie.

Štruktúra predstaveného konsolidačného balíčka a trvácnosť jeho jednotlivých opatrení predurčujú rozsah a načasovanie negatívnych dopadov konsolidácie na reálnu ekonomiku. Najväčší prepad zažije ekonomika v budúcom roku, kedy jej rast bude slabší o 0,36 p.b. v porovnaní s očakávaním bez konsolidácie. Postupne nabiehajúce, avšak dlhodobo pretrvávajúce negatívne dopady výrazného navýšenia daňovo-odvodovej záťaže fyzických osôb (42 percent balíčka) budú počnúc rokom 2027 čiastočne tlmené dočasnosťou niektorých úsporných opatrení. V neskorších rokoch sa začne vo väčšej miere prejavovať pozitívny dôsledok konsolidácie – nižšia riziková prirážka – vďaka ktorej sa rast ekonomiky do konca dekády vyrovná očakávaniu bez konsolidácie.

V dôsledku nižšej rizikovej prirážky bude implementácia hodnoteného balíčka viesť v priebehu budúcej dekády ku približne o 0,09 percentuálneho bodu rýchlejšiemu rastu ekonomiky. Vyšším dlhodobým makroekonomickým prínosom konsolidácie bráni jej malý efektívny objem a silno zastúpená zložka viac škodlivých opatrení, trvalo zhoršujúca konkurencieschopnosť a investičnú atraktivitu ekonomiky. Dominantné opatrenia balíčka – výrazný nárast nákladov práce a ďalšie zvyšovanie firemných daní – sú pre rast ekonomiky dlhodobo najškodlivejšie, čím navyšujú potrebu dodatočného konsolidovania v neskoršom období. Aj pri existujúcej štruktúre konsolidačného balíčka by mal byť dosiahnutý jeden z cieľov konsolidácie – pokles tzv. r-g diferenciálu (rozdiel medzi úročením dlhu a rastom ekonomiky).

² Na konci strednodobého horizontu je naopak aktuálne odhadovaný rozpočtový vplyv balíčka vyšší oproti prognóze z hodnotenia rozpočtu. Aktuálne odhadovaný vplyv na primárne saldo VS pre rok 2029 dosahuje 1,4 mld. eur (0,9 % HDP), kým v hodnotení rozpočtu bol prezentovaný dopad 1,0 mld. eur (0,7 % HDP). Rozdiel vyplýva predovšetkým z rozdielov vo vyčíslených makroekonomických vplyvoch na strednodobom horizonte. V tejto kvantifikácii vychádza dynamický vplyv na ekonomiku len z dopadu opatrení v konsolidačnom balíčku, kým v hodnotení rozpočtu bol počítaný na základe všetkých opatrení v makroekonomickej prognóze, vrátane konsolidácie predpokladanej v rokoch 2028 a 2029. Predpoklady dodatočnej konsolidácie v rokoch 2028 a 2029 (nad rámec tohto balíčka) zhoršujú ekonomický vývoj výraznejšie, a preto aj negatívny dynamický vplyv na saldo rozpočtu v roku 2029 v hodnotení rozpočtu dosahoval vyššiu úroveň, takmer 600 mil. eur, kým v tomto hodnotení len samotného balíčka na rok 2026 je na odhadovanej úrovni približne 350 mil. eur.

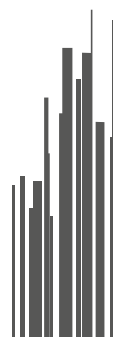
³ Ideálne by sa podiel mal blížiť k 100%.

⁴ [OECD: Economic Surveys: Slovak Republic \(2024\)](#): „Presun daňovej záťaže z práce na dane z majetku a environmentálne dane by mohol urobiť daňový systém priaznivejším pre hospodársky rast aj pre životné prostredie.“

Zistenia: Daňový klin z práce je vysoký, najmä pre nízkoprijemných pracovníkov (...pravdepodobne s negatívnym vplyvom na zamestnanosť nízko kvalifikovaných pracovníkov). Daňové zaťaženie práce je vysoké, zatiaľ čo dane z nehnuteľností sú nedostatočne využívané.

Odporúčania: Znížiť daňový klin, najmä pre nízkoprijemných pracovníkov. Presunúť daňovú záťaž z práce smerom k daniam z nehnuteľností a environmentálnym daniam.

⁵ [COUNCIL RECOMMENDATION on the economic, social, employment, structural and budgetary policies of Slovakia 2025](#): „Make the tax mix more efficient, including by reducing disincentives in the labour market, and making stronger use of taxes less detrimental to growth such as environmental and recurrent property taxation.“

Vďaka tejto konsolidácii bude trvalo nižšie úročenie dlhu, spolu s ekonomickým rastom na konci horizontu dosahujúcim úroveň scenára bez konsolidácie, prispievať k spomaleniu rastu zadĺženia. V neskoršom období je tento efekt vďaka trvalo vyššiemu rastu ekonomiky výraznejší.

Štruktúra opatrení a ich vplyv na zmenu ekonomického vývoja je dôležitá pre vyhodnotenie prínosu opatrení nielen pre rok 2026, ale najmä v strednom až dlhom horizonte. Relatívne vysoká váha na zdanení ekonomickej aktivity povedie k zníženiu celkového prínosu opatrení o 154 mil. eur v roku 2026 a až 388 mil. eur v roku 2029.

V roku 2026 v dôsledku prijatých opatrení sa znížia disponibilné príjmy rodín (vrátane jednotlivcov)⁶ priemerne o 2,1 % alebo o 376 eur. Najviac budú zasiahnuté rodiny v produktívnom veku s pracovným príjmom, najmä rodiny so samostatne zárobkovo činnou osobou (SZČO), najmenej rodiny seniorov a iné rodiny bez pracovných príjmov.

K okamžitému zníženiu disponibilných príjmov rodín o 2,1 p.b. najviac prispeje zvýšenie zdravotných odvodov (0,7 p.b.), podobnou mierou zmeny týkajúce sa platenia odvodov SZČO (spolu 0,5 p.b.), zvýšenie sadzieb dane z príjmu (0,4 p.b.) a horší ekonomický vývoj prejavujúci sa pomalším rastom miezd (0,2 p.b.). V ďalších rokoch 2027-2029 sa očakáva, že disponibilné príjmy rodín vplyvom konsolidačných opatrení zostanú nižšie až o 3,2 p.b., k väčšiemu zníženiu prispieva najmä pomalší rast miezd v dôsledku prijatých konsolidačných opatrení.

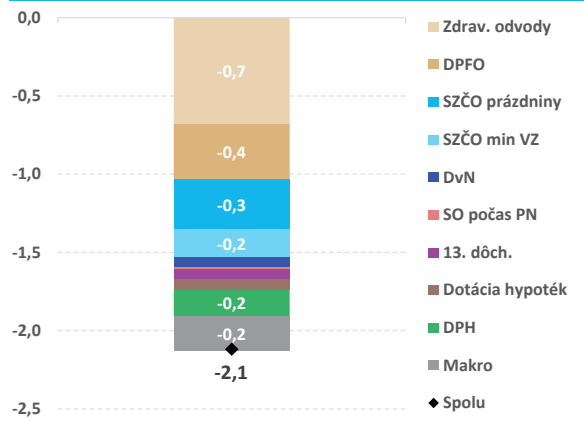
Vplyv opatrení na rodiny závisí najmä od príjmov rodičov a menej od počtu detí, keďže súčasťou balíčka nie sú opatrenia špecificky týkajúce sa detí. Ročný vplyv na jednotlivca bez detí bude 247 eur (2,2 %), rodine 2 rodičov s 1 dieťaťom sa zníži príjem o 742 eur (2,4 %) a rodine 2 rodičov s 2 deťmi sa zníži príjem o 858 eur (2,5 %).

Tabuľka 2: Vplyv opatrení na príjmy rodín podľa počtu členov, 2026

Typ rodiny	v eurách	v %
Jednotlivec bez detí	-247	-2,2
Jednotlivec + 1 dieťa	-264	-1,9
Jednotlivec + 2 deti	-251	-1,7
Jednotlivec + 3 deti a viac	-158	-1,2
Dvojica bez detí	-405	-1,7
Dvojica + 1 dieťa	-742	-2,4
Dvojica + 2 deti	-858	-2,5
Dvojica + 3 deti a viac	-721	-2,3
Všetky rodiny	-376	-2,1

Zdroj: RRZ

Graf 1: Príspevok jednotlivých opatrení k zmene disponibilných príjmov, 2026 (v %)

Zdroj: RRZ

Dopad opatrení balíčka najviac pocítia rodiny v produktívnom veku, a najmä tie, v ktorých je aspoň jeden člen samostatne zárobkovo činná osoba, keďže podľa oficiálnych daňových údajov patrí väčšina SZČO formálne medzi nízkopríjmové skupiny. Tieto údaje však skresľujú skutočný obraz, keďže deklarované príjmy SZČO sú nižšie než ich reálne ekonomické postavenie, a preto sa v štatistikách

⁶ Rodiny sú definované ako zosobášení rodičia a ich nezaopatrené deti do dovŕšenia 25 rokov veku (podľa definície nezaopatreného dieťaťa v zákone o prídavku na dieťa). Pokiaľ partneri nie sú zosobášení, rodina je vytvorená, ak majú partneri spoločné deti a spoločnú adresu pobytu. Rodina môže byť tvorená aj jednotlivcom a takýchto rodín je najviac, až polovica zo všetkých rodín.

zaraďujú do nižších príjmových skupín. Keďže nové opatrenia majú najväčší vplyv práve na SZČO, výsledky tak naznačujú výraznejšie zníženie disponibilných príjmov v najnižších decilochoch. Tento efekt však do veľkej miery odráža podhodnotenie príjmov SZČO v oficiálnych dátach, nie skutočnú koncentráciu dopadov medzi nízkopríjmovými domácnosťami. Alternatívna simulácia, ktorá vychádza z odhadovaných reálnych príjmov SZČO, by ukázala mierne vyšší dopad v stredných príjmových skupinách a výrazne nižší dopad v najnižšej príjmovej skupine.

Konkrétne, dopad na rodiny s deťmi, kde je aspoň jeden dospelý SZČO, predstavuje priemerne 1 056 eur ročne, zatiaľ čo dopad na rodiny s deťmi bez SZČO bude polovičný.

Rodiny seniorov a ďalšie rodiny bez pracovného príjmu budú týmto balíčkom zasiahnuté najmenej. Ich príjem sa zníži v priemere o 0,6 %, čo v prípade rodín seniorov znamená priemerný dopad na úrovni 65 eur. Nakoľko seniori sa nachádzajú skôr v strede príjmovej distribúcie, aj toto spôsobuje nižší dopad balíčka na stredné príjmové skupiny.

Tabuľka 3: Vplyv konsolidačného balíčka na disponibilné príjmy vybraných typov rodín v roku 2026

Typ rodiny	Vplyv KB v €	Vplyv KB v %	Podiel na počte osôb, v %
Seniori (>= 62 rokov) bez pracovného príjmu	-65	-0,6	17 %
Seniori (>= 62 rokov), so SZČO	-973	-3,9	1 %
Rodina bez detí, v prod. veku, bez SZČO	-300	-1,9	23 %
Rodina bez detí, v prod. veku, so SZČO	-739	-8,2	6 %
Rod. s nezaopat. deťmi, v prod. veku, bez SZČO	-532	-1,9	36 %
Rod. s nezaopat. deťmi, v prod. veku, so SZČO	-1056	-4,3	11 %
Rod. s pracovným príjmom, v prod. veku, bez SZČO	-437	-1,9	51 %
Rod. s pracovným príjmom, v prod. veku, so SZČO	-877	-5,2	16 %
Rod. bez pracovného príjmu, v prod. veku	-41	-0,6	8 %

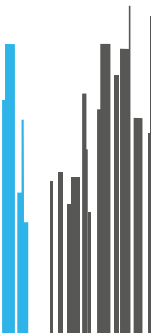
Poznámka: v prílohe č. 6 sú uvedené výsledky pre ďalšie typy rodín.

Zdroj: výpočty RRZ

Náklady aktuálneho balíčka na horizonte zvyšného života budú najviac znášať žijúce ročníky v produktívnom veku, najviac tie na začiatku svojej pracovnej kariéry.

Vzhľadom na to, že opatrenia konsolidačného balíčka sa dotýkajú najmä ekonomicky aktívnej časti populácie, fiškálne dopady konsolidácie sa nebudú rozdeľovať rovnomerne medzi všetky generácie (ročníky narodenia). Staršie ročníky na horizonte ich zvyšného života zasiahne predovšetkým dočasné zmrazenie 13. dôchodku v rokoch 2026 až 2028, čo znamená, že každoročný vplyv na dôchodcov by mohol dosiahnuť v priemere okolo 62 eur⁷ na osobu po zvyšok ich života. Dnes žijúce generácie v produktívnom veku budú ku konsolidácii každoročne prispievať približne 152 eur na osobu, najmä kvôli zvýšenému daňovo-odvodovému zaťaženiu fyzických osôb. Najmladšie a budúce generácie sa na trvalej konsolidácii budú každoročne podieľať sumou 165 eur.

⁷ Zjednodušene v cenách roka 2026.

1 Zadávateľ

- 1.1 Ministerstvo financií SR predstavilo 9. septembra 2025 na tlačovej konferencii vládny návrh balíčka (konsolidačných) opatrení, ktoré by mali viesť k zníženiu deficitu v roku 2026. Balíček opatrení pozostáva z legislatívnych opatrení ako aj z deklarovaných úspor výdavkov, ktoré by mali byť zahrnuté v Návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028.
- 1.2 Hlavná časť zmien bola predstavená vo forme vládneho návrhu zákona č. [261/2025 Z. z.](#), ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s konsolidáciou verejných financií. Legislatívne znenie návrhu bolo prvýkrát zverejnené 10. septembra 2025, v rovnaký deň, keď bolo schválené vládou SR. K návrhu zákona neprebehlo medzirezortné pripomienkové konanie a nebol ani predmetom verejných odborných diskusií. Návrh zákona bol v NR SR prerokovaný v skrátanom legislatívnom konaní, pričom v rámci legislatívneho procesu boli k návrhu zákona schválené viaceré pozmeňujúce návrhy⁸. Zákon bol schválený v treťom čítaní Národnou radou Slovenskej republiky ([parlamentná tlač č. 1005](#)) dňa 24. septembra 2025 a následne bol vydaný v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (ďalej „zbierka zákonov“) dňa 9. októbra 2025.⁹
- 1.3 Ďalším opatrením je nariadenie vlády SR č. [243/2025 Z.z.](#) o zániku daňového nedoplatku zodpovedajúceho nezaplatenej sankcii prislúchajúcej k zaplatenej dani a o upustení od uloženia pokuty a od vyrubenia úroku z omeškania. Nariadenie bolo prvýkrát zverejnené 10. septembra 2025 ([102. rokovanie vlády SR, bod č. 13](#)), v rovnaký deň bolo aj schválené vládou SR.
- 1.4 Do súboru opatrení je zahrnutá aj úprava dane z finančných transakcií, keďže išlo o opatrenie prijaté v rámci konsolidačných snáh v predchádzajúcom rozpočtovom období. Úprava bola predložená ako návrh poslancov NR SR ([parlamentná tlač č. 802](#)) a schválená dňa 30. septembra 2025. Zákon č. [272/2025 Z. z.](#), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 279/2024 Z. z. o dani z finančných transakcií vyšiel v zbierke zákonov 21. októbra 2025. Je však potrebné uviesť, že aktuálny rozpočtový vplyv tejto zmeny nadobúda charakter opatrenia s negatívnym vplyvom na saldo verejnej správy.
- 1.5 Ministerstvo financií na tlačovej konferencii verejne deklarovalo zámer dosiahnuť úspory prostredníctvom výdavkových opatrení, ktoré mali byť súčasťou rozšíreného konsolidačného balíka. Úsporné opatrenia zo strany vlády boli deklarované vo vládnom Návrhu zákona o štátnom rozpočte na rok 2026 (vládny Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028) ([parlamentná tlač č. 1037](#)), pričom sa týkajú najmä oblastí mzdových výdavkov, prevádzkových nákladov a investičnej činnosti. Návrh zákona o štátnom rozpočte bol schválený vládou SR dňa 10. októbra 2025. Návrh zákona bol v treťom čítaní schválený NR SR dňa 21. októbra 2025.

⁸ Pozmeňujúci návrh poslancov Mariána Saloňa a Daniela Karasa upravuje režim dní pracovného pokoja tak, že oba dni – 6. január (Zjavenie Pána) aj 15. september (Sedembolestná Panna Mária) – ostávajú štátnymi sviatkami, avšak 15. september nebude v roku 2026 dňom pracovného pokoja. V rámci spoločnej správy výborov boli schválené aj ďalšie úpravy: zrušenie zákazu maloobchodného predaja počas väčšiny sviatkov (s výnimkou 1. 1., Veľkého piatku, Veľkonočnej nedele, 24. 12. po 12:00, 25. 12. a 26. 12.), zmrazenie platov a paušálnych náhrad poslancov na úroveň roku 2025 pre roky 2026 a 2027, legislatívno-technické úpravy, ako aj spresnenia v oblasti DPH (zaradenie muffinov a pračiek do sadzby 23 %, ponechanie dietetických potravín v sadzbe 19 %) a odvodu z hazardu.

⁹ Legislatívna úprava konsolidácie okrem iného umožnila v rámci odvodu z hazardných hier určovať výšku paušálnych odvodov pre kasína a herne prostredníctvom nariadenia vlády. V nadväznosti na to bolo dňa 10. októbra schválené nariadenie vlády, ktorým sa zmenila výška paušálneho odvodu pre výherné prístroje v herni a v kasíne z pôvodne navrhovaných 9300 eur na 4400 eur za kalendárny rok a za každý výherný prístroj (pôvodná výška paušálneho poplatku bola 4000 eur).

- 1.6 Medzi konsolidačné opatrenia, identifikované z vládneho návrhu zákona o štátnom rozpočte na rok 2026, sa zaraďuje aj zrušenie príspevku na zvýšenú splátku úveru na bývanie, poskytovaného podľa zákona č. 526/2023 Z. z. o pomoci pri splácaní úveru na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Príspevok je v zákone o štátnom rozpočte na rok 2026 stanovený vo výške 0 %.
- 1.7 Medzi konsolidačnými opatreniami predstavenými Ministerstvom financií SR figuruje aj návrh zákona o evidencii tržieb a o zmene a doplnení niektorých zákonov, resp. zavedenie povinnosti prijímania platieb cez QR kódy. Uvedený návrh bol schválený v prvom čítaní v NRSR ([parlamentná tlač č. 1022](#)). Vzhľadom na vysokú mieru neistoty, pokiaľ ide o reálny prínos tohto opatrenia, nebol jeho fiškálny vplyv zohľadnený v aktuálnej daňovej prognóze Výboru pre daňové prognózy (VpDP). Z uvedeného dôvodu nie je predmetom hodnotenia ani v rámci tohto stanoviska.
- 1.8 Na tlačovej konferencii boli medzi opatrenia zahrnuté aj zrušenie platieb do prvého a druhého piliera za tzv. poistencov štátu a zvýšenie dôchodkových nárokov za obdobie starostlivosti o deti. Novela zákona o sociálnom poistení je aktuálne v I. čítaní NR SR ([parlamentná tlač č. 1003](#)). Návrh prešiel medzirezortným pripomienkovým konaním v termíne od 1. do 21. augusta 2025 a bol schválený vládou dňa 10. septembra 2025.
- 1.9 V súlade so svojím mandátom ukotveným v [Ústave SR](#)¹⁰ a v [ústavnom zákone o rozpočtovej zodpovednosti](#)¹¹, s cieľom zvýšiť transparentnosť a prispieť do verejnej diskusie pripravila Rada pre rozpočtovú zodpovednosť kvantifikáciu vplyvov v súlade s čl. 4 ods. 1 písm. c) ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti. Táto kvantifikácia je zverejnená aj na internetovej stránke RRZ v [sekcii stanoviská](#).

¹⁰ Článok 55a Ústavy SR.

¹¹ Článok 1 ústavného zákona č.493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti.

2 Popis opatrení

2.1 Z hľadiska legislatívneho pôvodu existujú tri hlavné skupiny¹².

2.2 Prvú skupinu tvoria opatrenia, ktoré predstavujú **priamu súčasť konsolidačného balíka** zameraného na zlepšenie stavu verejných financií:

- **Zrušenie troch dní pracovného pokoja** – dočasne pre rok 2026 dva dni (8.5.2026 a 15.9.2026) a trvalo deň 17.11., zároveň sa **ruší zákaz predaja počas väčšiny dní pracovného pokoja**.
- **Zrušenie tzv. odvodových prázdnin pre samostatne zárobkovo činné osoby (SZČO)** – povinnosť platiť nemocenské a dôchodkové poistenie pre SZČO vzniká od prvého dňa 6. kalendárneho mesiaca po vzniku oprávnenia na podnikanie. Zavádza sa **osobitný vymeriavací základ vo výške 26 % z priemernej mzdy spred dvoch rokov pre SZČO pod zákonom stanovenou hranicou príjmu** (12-násobok 50 % priemernej mzdy spred dvoch rokov), živnostníci s nízkym príjmom doposiaľ odvody neplatili.
- **Zvýšenie minimálneho mesačného vymeriavacieho základu SZČO** na platenie poistného na sociálne poistenie z 50 % na 60 % priemernej mesačnej mzdy spred dvoch rokov.
- **DPH pre vybrané tovary**, najmä potraviny s vyšším obsahom soli a cukru, **sa zvýši z 19 % na 23 %**.
- **Zvýšenie progresivity sadzieb DPFO** – zavádza sa tretia a štvrtá sadzba dane z príjmu fyzických osôb vo výške 30 a 35 %, ktoré sa budú uplatňovať pri základoch dane prevyšujúcich zhruba 60 000, resp. 75 000 eur. Druhé daňové pásmo so sadzbou 25 % sa bude uplatňovať pri základe dane nad približne 44 000 eur, pričom nezdaniteľná časť základu dane sa začne znižovať od úrovne okolo 26 000 eur ročne. Zvyšuje sa osobitná sadzba DPFO pre vybraných ústavných činiteľov z 5 na 10 %.
- **Zvýšenie zdanenia hazardu** – zvýšenie odvodu z výťažku pre online hry z 27 % na 30 %, zvýšenie paušálnych odvodov pre herne a kasína, zdanenie poplatkov za vklady kartou na hráčske účty a ďalšie opatrenia v boji proti nelegálnemu hazardu.
- **Obmedzenie odpočtu DPH na autá** – redukuje možnosť odpočítania DPH pri nadobudnutí a prevádzke vozidla na 50 %, pokiaľ sa vozidlo používa aj na iné ako podnikateľské účely.
- **Zavedenie úhrady z primárnych materiálov** – zavádza sa poplatok za ťažbu štrkopieskov, pieskov a stavebného kameňa z ložísk nerastov vo výške 1,35 € za tonu vydobytého materiálu.
- **Zvýšenie sadzby dane z poistenia** – zvýšenie sadzby dane z poistenia a odvodu z PZP z aktuálnych 8 % na 10 % zo základu dane.
- **Zrušenie výnimky z povinnosti platiť poistné na sociálne poistenie vo vybraných obdobiach** – doteraz bol príjem zamestnanca a zamestnávateľa oslobodený od povinnosti platiť poistné, ak bol tento príjem vyplatený počas vybraných období (dočasná práceneschopnosť, materská, ošetrovanie člena rodiny).

¹² Pokiaľ nie je v zozname opatrení explicitne uvedené inak, zavádzané opatrenia sú trvalé a vstupujú do platnosti dňa 1. januára 2026.

- **Nové pásmo daňovej licencie pre najväčšie firmy** – zavádza sa nové pásmo daňovej licencie v hodnote 11 520 eur ročne pre firmy so zdaniteľným príjmom nad 5 mil. eur
- **Zvýšenie sadzby osobitného odvodu z podnikania v regulovaných odvetviach** – zvyšuje sa sadzba odvodu na 15 % ročne pre firmy v oblasti kolektívneho investovania.
- **Predĺženie obdobia, počas ktorého zamestnávateľ vypláca náhradu príjmu pri dočasnej práceneschopnosti zamestnanca**, z 10 na 14 kalendárnych dní.
- **Postupné znižovanie dávky v nezamestnanosti**. Prvé tri mesiace sa bude vyplácať bez zmeny vo výške 50 % z vymeriavacieho základu, od štvrtého mesiaca sa dávka ďalšie tri mesiace postupne zníži na 40%, 30 % a 20 % z vymeriavacieho základu.
- Lepšie **zacielenie kontrolnej činnosti počas poberania PN** obmedzí jej opakované vystavovanie bez zdravotnej zmeny. Ide o rozšírenie kompetencie posudkového lekára Sociálnej poisťovne pri ukončení PN.
- **Dočasné zmrazenie 13. dôchodku v rokoch 2026 až 2028** na úrovni sumy určenej pre rok 2025. V roku 2029 sa jeho suma opätovne určí podľa doposiaľ platného výpočtu, a teda sa skokovo zvýši na úroveň priemerného dôchodku v roku 2028.
- **Zvyšuje sa sadzba pre odvod poistného na verejné zdravotné poistenie o 1 p.b.**, zmena sa týka zamestnancov, SZČO a tzv. samoplatiteľov.

2.3 Druhú skupinu tvoria **ostatné legislatívne opatrenia**, ktoré nie sú priamou súčasťou konsolidačného balíka, avšak boli komunikované zo strany vlády ako súčasť konsolidačných opatrení, resp. sú bezprostredne spojené s konsolidáciami z predchádzajúcich rokov. Ide o nasledujúce opatrenia:

- **Zvýšenie dôchodkových nárokov vybraných skupín poistencov štátu** – legislatívny návrh zvyšuje dôchodkové nároky za obdobia starostlivosti o deti, obdobia poberania príspevku na opatrovanie a osobnej asistencie. Zároveň sa ruší sociálne poistenie platené štátom, a to vrátane príspevkov na starobné dôchodkové sporenie. Rušenie platby štátu nemá pre nesporeiteľov vplyv na dôchodkové nároky, v prípade sporeiteľov budú za dané obdobie dôchodkové nároky kompenzované v rámci príbežného piliera.
- **Daňová amnestia** – umožní dlžníkom vyrovať existujúce daňové nedoplatky, pričom pokuty a sankčné úroky voči daňovým a colným úradom budú odpustené.
- **Zrušenie dane z finančných transakcií pre SZČO** predstavuje dekonsolidačné opatrenie, ktoré oslabuje konsolidačný efekt zavedený v predchádzajúcom roku.

2.4 Tretia skupina zahŕňa **úsporné opatrenia vo výdavkoch**, ktoré boli zapracované priamo do návrhu rozpočtu verejnej správy na nasledujúci rok:

- **Zmrazenie rastu miezd štátnych zamestnancov**.
- **Úspora na prevádzkových nákladoch štátneho rozpočtu** vychádza z predpokladu obmedzenia výdavkov na tovary a služby v rámci štátneho rozpočtu.
- **Úspora na prevádzkových nákladoch ostatných subjektov** predpokladá znižovanie bežných výdavkov aj v rámci širšieho okruhu verejnej správy.

- **Úspora na investíciách štátneho rozpočtu** spočíva v dočasnom obmedzení alebo posune niektorých kapitálových výdavkov.
 - Ruší sa **príspevok na zvýšenú splátku úveru na bývanie**, jeho suma je na horizonte rokov 2026 až 2028 stanovená vo výške 0 %.
- 2.5 Súčasťou tejto kvantifikácie nie je opatrenie, ktorým sa znižuje podiel na výnose DPFO poukazovaného obciam z 55,1 % na 53,0 % a podielu poukazovanému VÚC z 29,5 % na 28,6 %. Percento podielu obcí a VÚC sa znížilo vo väzbe na vplyvy konsolidačného balíčka¹³ ako aj s cieľom dosiahnuť úspory v hospodárení samospráv cez zníženie zdrojov. RRZ nepredpokladá úspory vo výdavkoch obcí a VÚC, naopak, RRZ očakáva zrýchlenie výdavkov, najmä na investície, čo bolo vždy charakteristickou črtou roka komunálnych volieb.
- 2.6 Podrobný popis jednotlivých opatrení a ich špecifík sa nachádza v Príloha 1 – Detailný popis opatrení.

¹³ Zníženie podielu obcí a VÚC z titulu zmien v konsolidačnom balíčku (0,5 p.b. pre VÚC a 1,2 p.b. pre obce) pravdepodobne neodrážalo celkové vplyvy konsolidačného balíčka (napr. makro vplyvy cez pomalší rast miezd). Zároveň sa z dostupných informácií javí, že zmena bola počítaná len na vplyvoch roka 2026, ktorý nezohľadňoval zmeny vo výnose DPFO z podnikania, ktoré efektívne ovplyvnia hotovostné výnosy dane až v roku 2026. Vzhľadom na komplexnosť problematiky a nutný kontext ide analýza celkového vplyvu na hospodárenie obcí a VUC nad rámec zamerania tohto materiálu.

3 Vplyv na hospodárenie verejnej správy

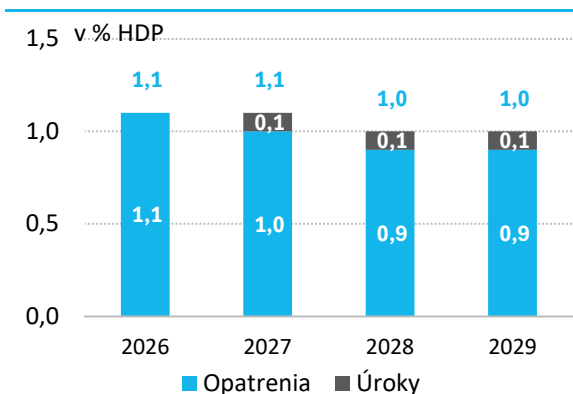
Opatrenia povedú k zlepšeniu salda verejnej správy v roku 2026 o 1,1 % HDP (1,6 mld. eur). V nasledujúcich rokoch sa vplyv samotných opatrení mierne zníži na úroveň 0,9 % HDP v roku 2029, spolu s vplyvom zníženia úrokových nákladov (0,1 % HDP) sa však príspevok k zlepšeniu salda udrží na 1,0 % HDP (1,6 mld. eur). Pozitívny vplyv celého balíka, aj s úrokovými nákladmi, na zníženie dlhu je do roku 2029 na úrovni 4,2 % HDP. Prijaté opatrenia zlepšujú dlhodobú udržateľnosť verejných financií o 0,9 % HDP¹⁴.

Spomalenie ekonomického rastu z dôvodu prijatých opatrení ukrojí z pozitívneho fiškálneho vplyvu balíčka opatrení postupne od 0,1 % HDP (151 mil. eur) v roku 2026 až po 0,2 % HDP (348 mil. eur) v roku 2029, pričom spolu za všetky štyri roky dosahuje vplyv 1,1 mld. eur. Pri vyhodnocovaní opatrení, ktoré môžu mať významný vplyv na ekonomický vývoj, sa tak dôležitejším aspektom stáva ich dopad na dlhšom horizonte. Pohľad len na úroveň najbližšieho rozpočtového roka, v tomto prípade roka 2026, nadhodnocuje konečné vplyvy opatrení.

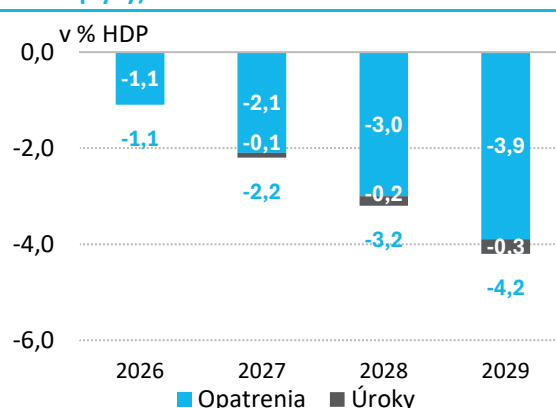
Výsledný príspevok balíčka k trvalému uzdraveniu verejných financií bude závisieť aj od miery realizácie plánovaných úspor na výdavkovej strane, ktoré sú súčasťou návrhu rozpočtu na rok 2026 – najmä v oblasti mzdových výdavkov a prevádzkových nákladov. V prípade mzdových výdavkov existuje riziko, že plánované zmrazenie platov nebude trvalé, keďže už v súčasnosti čelí odporu zo strany zástupcov zamestnancov. Toto opatrenie tak môže byť zvrátené dodatočným navýšením platov v priebehu roka 2026 alebo vyššou valorizáciou v roku 2027.

- 3.1 Vplyv samotných opatrení na saldo verejnej správy (Graf 2) je v roku 2026 pozitívny vo výške 1,6 mld. eur (1,1 % HDP). V nasledujúcich rokoch mierne klesne na 1,4 mld. eur, čo v pomere na HDP predstavuje postupný pokles na 0,9 % HDP v roku 2029. Pozitívny vplyv konsolidácie na saldo hospodárenia VS zároveň prispieje k zníženiu úrokových nákladov do roku 2029 postupne o 219 mil. eur, resp. 0,1 % HDP, čo znamená, že celkový pozitívny vplyv opatrení na schodok verejných financií v roku 2029 dosahuje úroveň 1,6 mld. eur, resp. 1,0 % HDP.
- 3.2 Výsledný vplyv opatrení spôsobuje pokles verejného dlhu (Graf 3) na konci horizontu prognózy o 3,8 % HDP a vplyv úrokov ďalších 0,3 % HDP. Pozitívny vplyv celého balíka s úrokovými nákladmi na hrubý dlh na strednodobom horizonte je tak 4,2 % HDP.

¹⁴ Podľa [hodnotiacej správy RRZ](#) zverejnenej v apríli 2025 dosiahol ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti úroveň 4,1 % HDP, čo predstavuje stredné riziko pre dlhodobú udržateľnosť. V rámci [hodnotenia návrhu rozpočtu](#) bol celkový príspevok rozpočtu k zlepšeniu dlhodobej udržateľnosti vrátane konsolidačného balíčka odhadnutý vo výške 0,2 % HDP.

Graf 2: Ročný vplyv opatrení na saldo VS

Zdroj: RRZ

Graf 3: Vplyv opatrení na hrubý dlh (kumulované ročné vplyvy)

Zdroj: RRZ

- 3.3 Prijatie opatrení môže prispieť k **zlepšeniu dlhodobej udržateľnosti** verejných financií o 0,9 % HDP. Táto zmena zodpovedá trvalému zníženiu primárneho deficitu približne o 0,9 % HDP na dlhodobom horizonte.
- 3.4 V najvýraznejšej miere k celkovému pozitívnemu dopadu na verejné financie prispieva predovšetkým zvýšenie sadzby poistného na verejné zdravotné poistenie pre fyzické osoby, zvýšenie progresivity sadzieb dane z príjmov fyzických osôb (DPFO) a zrušenie odvodových prázdnin pre SZČO. Významný príspevok však prinášajú aj opatrenia na strane výdavkov, predovšetkým zmrazenie rastu miezd štátnych zamestnancov a úspory na prevádzkových nákladoch štátneho rozpočtu.

Box 1: Rozdiel vplyvu balíčka kvantifikovaného RRZ voči odhadu v hodnotení návrhu rozpočtu

RRZ vo svojom hodnotení návrhu rozpočtu¹⁵ odhadla príspevok konsolidačného balíčka k zlepšeniu deficitu pre rok 2026 vo výške 1,64 mld. eur (1,2 % HDP). Uvedená hodnota predstavovala predbežný odhad rozpočtového vplyvu balíčka na primárne saldo verejnej správy (t.j. bez vplyvu zmeny úrokových nákladov), ktorý bol zostavený na základe informácií dostupných v čase hodnotenia návrhu rozpočtu. Dopad na deficit zároveň zahŕňal vplyv nákladov na energodotácie a ich čiastočnú refundáciu, keďže toto opatrenie bolo zo strany vlády komunikované ako súčasť konsolidačného balíčka.

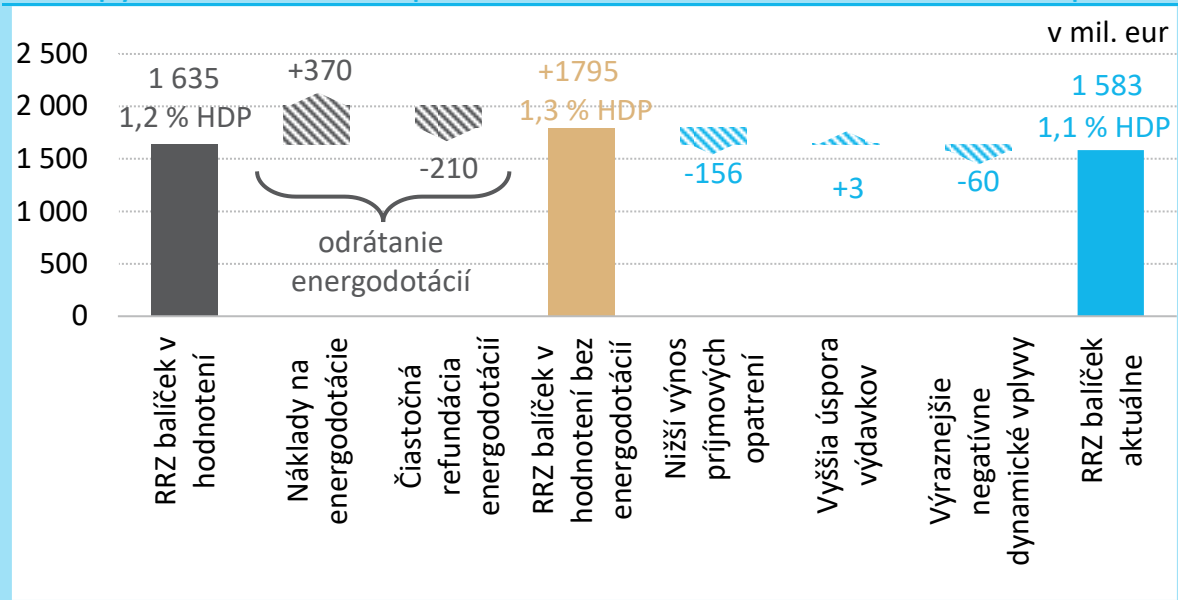
Aktuálne je vplyv konsolidačných opatrení na deficit VS v roku 2026 (bez príspevku úrokov) vyčíslený na úrovni 1,58 mld. eur (1,1 % HDP), čo je mierne nižšia hodnota oproti pôvodnému odhadu. Rozdiel tvoria nasledovné faktory:

- V rámci hodnotenia návrhu rozpočtu boli k odhadu priradené aj energodotácie, vrátane ich čiastočných refundácií, keďže toto opatrenie bolo vládou komunikované ako súčasť balíčka. Vzhľadom na to, že aktuálne stanovisko posudzuje len známe legislatívne návrhy opatrení, energodotácie v ňom nie sú zahrnuté, keďže na nasledujúci rok ešte stále nie je známa ich výsledná forma¹⁶.
- Na základe nových údajov boli aktualizované odhadované vplyvy príjmových opatrení, pričom prišlo k zníženiu oproti predchádzajúcim odhadom. Nižší výnos očakávame predovšetkým pre opatrenie zrušenia dní pracovného pokoja cez vybrané štátne sviatky ako aj pre opatrenie zvýšenia progresivity DPFO.

¹⁵ RRZ. [Hodnotenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028](#). Október 2025

¹⁶ Ak by sa údaj z hodnotenia návrhu rozpočtu prepočítal s aktualizovanými odhadmi pre konsolidačné opatrenia, pri súčasnom zahrnutí nákladov na energodotácie a ich čiastočnej refundácie, vplyv na deficit 2026 by predstavoval 1,4 mld. eur (1,0 % HDP).

- Negatívne vplyvy konsolidačného balíčka na ekonomiku boli po aktualizácii navýšené, čo znamená výraznejší negatívny vplyv na saldo verejnej správy cez zmeny príjmov a výdavkov.

Graf 4: Vplyv balíčka na saldo 2026 – porovnanie aktuálneho odhadu s odhadom v hodnotení rozpočtu

Pozn.: Pod hodnotením sa rozumie materiál RRZ „Hodnotenie Návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028“.

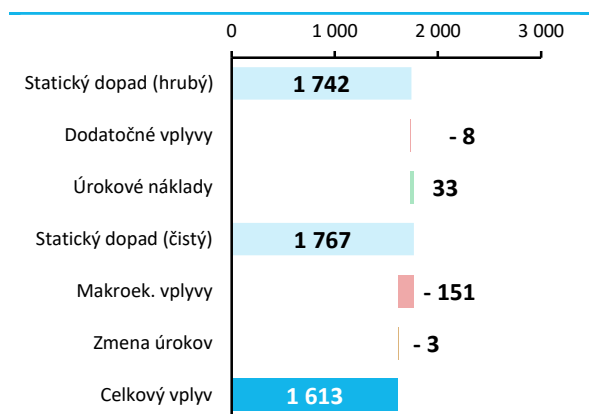
Zdroj: RRZ

3.5 Pri kvantifikácii bolo potrebné špecificky zohľadniť viaceré faktory, ktoré majú vplyv na konečnú úroveň vplyvu opatrení na saldo hospodárenia VS. Východiskom bola hrubá statická kvantifikácia pri makroekonomickom scenári bez vplyvu balíčka opatrení, následne sa zohľadnili dodatočné vplyvy opatrení na iné položky rozpočtu, vplyvy opatrení na ekonomický vývoj a výsledný vplyv na saldo a dlh bol zohľadnený pri výpočte úrokových nákladov štátu

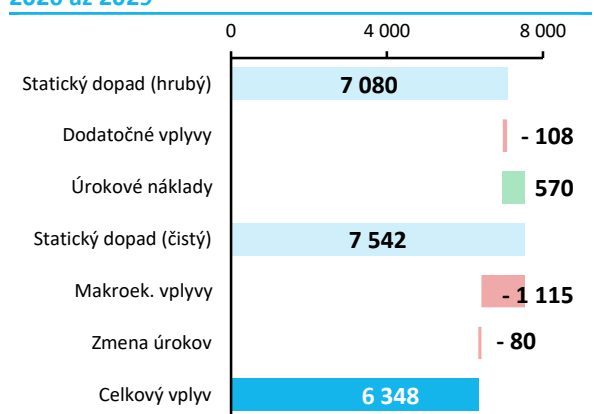
- Hrubá statická kvantifikácia - pri hrubom statickom pohľade sledujeme vplyvy jednotlivých opatrení na schodok verejnej správy oddelene (ceteris paribus). To znamená, že dopady jednotlivých opatrení sa vzájomne neovplyvňujú. Pri hrubej statickej kvantifikácii taktiež nie sú zohľadnené dodatočné vplyvy opatrení. V roku 2026 je suma vplyvov na saldo VS pri hrubej statickej kvantifikácii vo výške 1,7 mld. eur, kumulatívny dopad v rokoch 2026 – 2029 predstavuje spolu 7,1 mld. eur.
- Dodatočné vplyvy - vplyvy opatrení sa prejavujú priamo a to vyšším resp. nižším plnením predmetnej položky rozpočtu, a nepriamo, keď nadväznosť vplyvov prijatých opatrení vyústi v zmenu ďalších položiek rozpočtu, ktorých parametre neboli zmenené. Kvantifikácia RRZ zohľadňuje dodatočné vplyvy vyplývajúce z piatich hlavných okolností.

a) Dodatočný vplyv výdavkov na dávky v súvislosti so zmenami odvodov SZČO, vyplývajúci z opatrení zrušenia odvodových prázdnin a zvýšenia minimálneho vymeriavacieho základu pre SZČO, povedie k zvýšeniu počtu poistencov a rastúcim príjmom do systému sociálneho poistenia. Zároveň však rastie aj objem dávok vyplácaných týmto osobám, napríklad dávok nemocenského poistenia či materského. Ide tak o dodatočný výdavkový tlak, ktorý znižuje čistý konsolidačný efekt opatrenia. Tento negatívny dopad je v kumulatívnom vyjadrení na horizonte rokov 2026 až 2029 očakávaný vo výške približne 52 mil. eur.

- b) Dodatočný vplyv výdavkov financovaných zo zvýšenej dane z poistenia – zvýšenie sadzby dane z poistenia z 8 % na 10 %, vrátane poistného z povinného zmluvného poistenia (PZP), zvyšuje príjmy verejnej správy. Príjmy z poistného PZP sú však účelovo viazané – Ministerstvo vnútra SR ich rozdeľuje hasičským jednotkám, a teda sa viažu na konkrétne výdavky v oblasti zabezpečenia ochrany života, zdravia a majetku. Keďže príjmy z PZP sú účelovo vyhradené, RRZ predpokladá že sa dodatočný výnos v plnej miere premietne do vyšších výdavkov. Súčasne vyššia sadzba dane z poistenia zvyšuje náklady na PZP aj pre subjekty verejnej správy, ktoré vystupujú ako poistníci – dochádza tak k nárastu ich bežných výdavkov. Kumulatívny negatívny vplyv oboch týchto dodatočných vplyvov v rokoch 2026 až 2029 sa odhaduje na 35 mil. eur.
- c) Dodatočný vplyv zvýšených výdavkov zamestnávateľa na náhradu príjmu počas PN – navrhované zmeny v oblasti dočasnej pracovnej neschopnosti, vrátane predĺženia obdobia, počas ktorého je zamestnávateľ povinný vyplácať náhradu príjmu zamestnancovi, zvyšujú náklady zamestnávateľov vo verejnej správe. Tento dodatočný výdavok sa negatívne prejaví vo výdavkoch verejnej správy. Predpokladaný dopad v roku 2026 dosahuje 5 mil. eur, pričom kumulatívny negatívny vplyv v rokoch 2026 až 2029 sa odhaduje na 23 mil. eur.
- d) Dodatočný vplyv pomalšieho rastu výdavkov príspevku na opatrovanie – výška príspevku sa každoročne od 1. júla zvyšuje nariadením vlády, pričom dlhodobá prax je zvyšovanie príspevku v súlade s rastom čistej minimálnej mzdy. Opatrenie „Zvýšenie sadzby pre odvod poistného na verejné zdravotné poistenie pre fyzické osoby o 1 %“ vedie k zníženiu čistej minimálnej mzdy, čo následne spomaľuje valorizáciu a rast výdavkov príspevku na opatrovanie v porovnaní s predpokladmi bez zavedenia tohto opatrenia. Úspora sa odhaduje na 3 mil. eur v roku 2026, pričom kumulatívny pozitívny vplyv v rokoch 2026 až 2029 predstavuje 23 mil. eur.
- e) Dodatočný vplyv interakčných efektov opatrení na DPFO – zvýšenie progresivity DPFO interaguje s opatreniami na zvýšenie odvodov, ktoré naopak nepriamo znižujú výnos DPFO. Tieto vplyvy znižujú očakávaný čistý prínos prijatých opatrení. Predpokladaný dopad v roku 2026 predstavuje 5 mil. eur, pričom kumulatívny vplyv v rokoch 2026 až 2029 sa odhaduje na 21 mil. eur.
- Čistá statická kvantifikácia – ide o rozdiel hrubej statickej kvantifikácie a dodatočných vplyvov, pričom takto vypočítaný vplyv balíčka opatrení ostáva na úrovni 1,7 mld. eur v roku 2026.
 - Makroekonomické vplyvy opatrení - pri realizácii veľkého balíka opatrení dochádza k nie zanedbateľným vplyvom na všetky ekonomické subjekty. Jednotlivé opatrenia menia správanie týchto subjektov, ktoré sa snažia postupne hľadať spôsoby, ako sa vysporiadať s poklesom čistého zisku v prípade firiem, SZČO alebo poklesu disponibilných príjmov rodín. Prispôbovanie môže v niektorých prípadoch prebehnúť rýchlo, v najbližších kvartáloch roka 2026, v niektorých to môže trvať aj dlhšie ako rok. Zmena správania subjektov spomalí ekonomický rast, čo následne znižuje aj prínos prijatých opatrení (viac v kapitole 4). V roku 2026 sú odhadované negatívne vplyvy zo zmien v ekonomickom vývoji relatívne mierne, na úrovni okolo 154 mil. eur, postupne však narastajú a za celé obdobie rokov 2026 - 2029 znížia prínosy opatrení o takmer 1,2 mld. eur.

Graf 5: Fiškálny vplyv opatrení v roku 2026

Zdroj: RRZ

Graf 6: Kumulatívny fiškálny vplyv opatrení v rokoch 2026 až 2029

Zdroj: RRZ

- Celkový vplyv – vyčísluje vplyv balíka opatrení počnúc dodatočnými vplyvmi, vplyvmi zmeny ekonomického vývoja a zmeny úrokových nákladov. V prípade konsolidácie verejných financií ide o pokles úrokových nákladov voči scenáru nezmenených politík (NPC), t.j. voči vývoju verejných financií bez konsolidačného balíčka. V roku 2026 tak vďaka prijatiu konsolidačného balíka dôjde k úspore na úrokových nákladoch 30 mil. eur v roku 2026 a v rokoch 2026 až 2029 kumulatívne spolu o 491 mil. eur. Celkový vplyv balíka tak dosahuje 1,6 mld. eur v roku 2026 a 6,3 mld. eur spolu za roky 2026 až 2029.

Box 2: Makroekonomické (dynamické) vplyvy na veľkosť balíčka

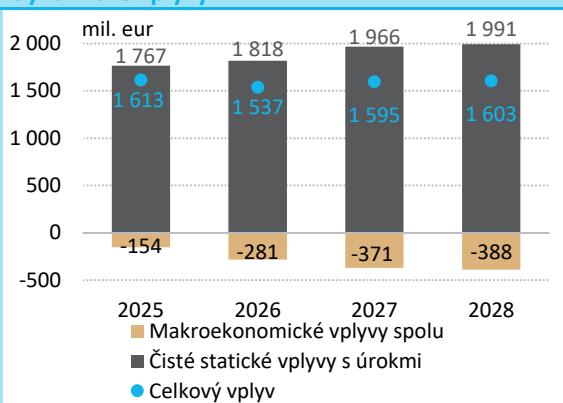
Z dôvodu technickej náročnosti rozkladu makroekonomického vplyvu na verejnej financie nerozdeľujeme tento vplyv v štruktúre jednotlivých opatrení, ale ukazujeme ho len v celkovej výške. Zároveň sa však v rámci popisu dopadov na saldo VS samostatne zameriavame na dynamické vplyvy vyvolané v položkách spojených so zdanením práce (DPFO, sociálne a zdravotné odvody a naviazané dávky), ktoré boli v najvýraznejšej miere ovplyvnené konsolidačným balíčkom.

Vplyv konsolidačných opatrení na výnos daní z práce predstavuje najvýraznejší príspevok k celkovému makroekonomickému vplyvu balíčka. Negatívny vplyv v roku 2026 dosahuje 90 mil. eur a postupne rastie na strednodobom horizonte. V období 2026 – 2029 dosahuje dynamický vplyv balíčka na výnos daní z práce kumulatívne úroveň viac ako 700 mil. eur, čo predstavuje 60 % z celkového dynamického vplyvu 1,2 mld. eur. Zároveň platí, že výnos opatrení z balíčka zameraných na dane z práce je na strednodobom horizonte z dôvodu dynamických vplyvov znížený o 20 %.

Konsolidačné opatrenia negatívne ovplyvňujú vývoj aj v ostatných oblastiach rozpočtu, negatívny dopad na schodok dosahuje 61 mil. eur v roku 2026, resp. kumulatívne 400 mil. eur za obdobie 2026-2029.

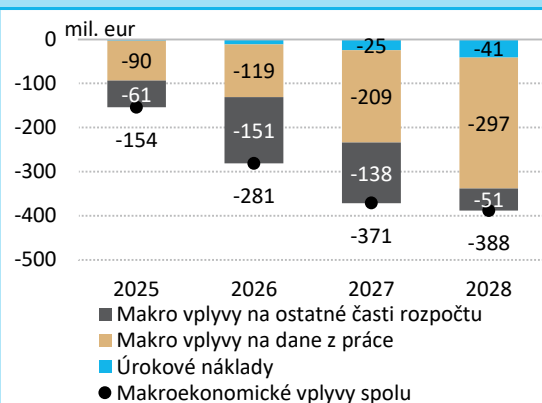
Celkové makroekonomické vplyvy teda zásadným spôsobom znižujú príspevok konsolidačného balíčka k zníženiu deficitu VS, pričom je nepriamo ovplyvnený predovšetkým výnos tých príjmov, na ktoré sa priamo zameriava konsolidácia. Zároveň je zrejmé, že negatívne dynamické vplyvy sa v čase navyšujú a dosahujú najvýraznejšie hodnoty až na konci strednodobého horizontu. Štruktúra opatrení je tak dôležitá z pohľadu vplyvu konsolidácie na ekonomický vývoj a ich následný čistý vplyv na hospodárenie Slovenska. Pri vyhodnocovaní opatrení, ktoré môžu mať významný vplyv na ekonomický vývoj, sa tak dôležitejším aspektom stáva ich dopad na dlhšom horizonte. Pohľad len na úroveň najbližšieho rozpočtového roka, v tomto prípade roka 2026, výrazne skresľuje výsledné vplyvy opatrení.

Graf 7: Rozklad vplyvu balíčka na statické a dynamické vplyvy

Zdroj: RRZ

Graf 8: Rozklad makroekonomických vplyvov

Zdroj: RRZ

Tabuľka 4: Prehľad opatrení a ich vplyv na hospodárenie VS

(vplyvy na saldo VS, v mil. eur)	2026	2027	2028	2029
1) Hrubé statické vplyvy opatrení (1a + 1b + 1c)	1 742	1 742	1 825	1 770
1a) Vládny návrh na zlepšenie stavu verejných financií	1 197	1 461	1 563	1 527
Zvýšenie sadzby zdravotného poistenia pre fyzické osoby o 1 p.b.	349	368	386	406
Zvýšenie progresivity DPFO	184	189	207	228
Zrušenie odvodových prázdnin SZČO	113	255	265	275
Zvýšenie minimálneho vymeriavacieho základu SZČO	89	95	99	103
Zvýšenie DPH pre vybrané tovary	86	87	90	94
Obmedzenie odpočtu DPH na autá	86	89	91	94
Zvýšenie zdanenia hazardu	42	43	44	46
Pevné určenie sumy 13. dôchodku	36	75	107	0
Zvýšenie sadzby dane z poistenia	34	44	45	47
Postupné znižovanie dávky v nezamestnanosti	34	38	39	41
Predĺženie obdobia vyplácania náhrady mzdy pri PN zamestnávateľom	28	29	30	32
Zavedenie úhrady z primárnych materiálov	27	35	35	35
Zrušenie vylúčenia povinnosti platiť poistné vo vybraných obdobiach	17	18	18	19
Lepšie zacielenie kontrolnej činnosti počas poberania PN	13	15	16	17
Nové pásmo daňovej licencie DPPO pre najväčšie firmy	9	7	7	7
Zvýšenie sadzby osob. odvodu z podnikania v regul. odvetviach	5	5	5	5
Zrušenie troch dní pracovného pokoja	45	70	76	77
1b) Ostatné prijaté konsolidačné opatrenia	120	18	-8	-34
Novela zákona o sociálnom poistení - kompenzácia materstva	66	46	21	-4
Daňová amnestia – generálny daňový pardon	81	0	0	0
Zrušenie dane z finančných transakcií pre SZČO	-27	-28	-29	-30
1c) Úspory na výdavkoch v návrhu rozpočtu	425	263	270	277
Zmrazenie rastu miezd štátnych zamestnancov	128	0	0	0
Úspora na prevádzkových nákladoch štátneho rozpočtu	144	169	175	180
Úspora na prevádzkových nákladoch ostatných subjektov	56	57	59	60
Úspora na investíciách štátneho rozpočtu	60	0	0	0
Zrušenie príspevku na zvýšenú splátku úveru („dotácia hypoték“)	37	37	37	37
2) Dodatočné vplyvy	-8	-25	-36	-38
Výdavky na dávky v súvislosti so zmenami odvodov	0	-12	-20	-21
Zrušenie odvodových prázdnin SZČO	0	-6	-13	-14
Zvýšenie minimálneho vymeriavacieho základu SZČO	0	-6	-6	-7
Výdavky financované z odvodov z PZP	-1	-10	-12	-13
Výdavky zamestnávateľa na PN	-5	-6	-6	-6
Výdavky na príspevok na opatrovanie ŤZP – pomalší rast	3	6	7	7
Interakčné efekty opatrení na DPFO	-5	-5	-5	-6
3) Čisté statické vplyvy opatrení spolu s úrokovými nákladmi (3a + 3b)	1 767	1 818	1 966	1 991
- v % HDP	1,3	1,2	1,3	1,3
3a) Čisté statické vplyvy opatrení (1 + 2)	1 734	1 717	1 789	1 732
3b) Úrokové náklady pre statické vplyvy	33	101	177	260
4) Makroekonomické vplyvy opatrení spolu s úrok. nákladmi (4a + 4b)	-154	-281	-371	-388
- v % HDP	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
4a) Vplyv opatrení na makroekonomický vývoj	-151	-270	-346	-348
4b) Úrokové náklady pre makro vplyvy	-3	-11	-25	-41
5) Celkový vplyv (3 + 4)	1 613	1 537	1 595	1 603
- v % HDP	1,1	1,1	1,0	1,0
5a) Celkový vplyv bez úrokových nákladov (3a + 4a)	1 583	1 447	1 443	1 384
5b) Úrokové náklady celkom (3b + 4b)	30	90	152	219

Zdroj: RRZ

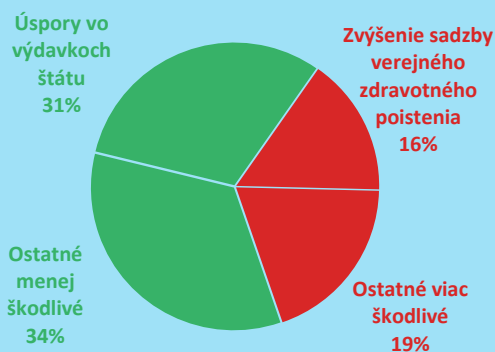
Box 3: Štruktúra konsolidačných opatrení z pohľadu dopadu na ekonomiku¹⁷

Z pohľadu dopadu na ekonomiku môžeme opatrenia v konsolidačnom balíku rozdeliť na tie, pri ktorých je možné predpokladať zásadnejší negatívny dopad na ekonomiku a na opatrenia s menej škodlivým ekonomickým dopadom.

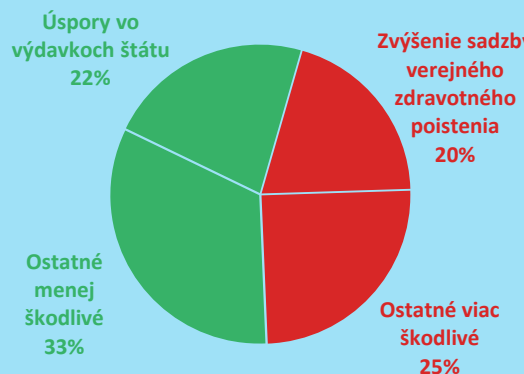
Negatívne dôsledky na ekonomiku sú očakávané najmä pri opatreniach, ktoré znižujú jej konkurencieschopnosť, teda zvyšujú zaťaženie práce, alebo znižujú verejné aj firemné investície. Zhoršenie motivácie pracovať, podnikat' či investovať sa potom premieta do nižšieho dlhodobého rastu. V pôvodnom návrhu tvorili tieto opatrenia podľa kvantifikácie MF SR podiel 35 % z celkového fiškálneho vplyvu balíka. Vo výslednej verzii schválenej NR SR vzrástol ich podiel podľa kvantifikácie RRZ na 45 % z celkového vplyvu na saldo VS, čo predstavuje dopad 780 mil. eur v roku 2026.

Naopak, medzi opatrenia s menej škodlivým dopadom na ekonomiku zaraďujeme tie, ktoré nezdaňujú priamo aktivitu ale skôr spotrebu, majetok, resp. zdaňujú tzv. negatívne externality. Ekonomicky priaznivo tiež pôsobí umožnenie aktivity cez znižovanie počtu dní pracovného pokoja. Na strane výdavkových opatrení ekonomiku menej zasahujú úspory na prevádzke štátu alebo na sociálnych či dotačných politikách, pokiaľ sa zachovaná primeraná adresnosť. Podiel týchto opatrení na celkovom fiškálnom vplyve balíčka opatrení klesol zo 65 % v pôvodnej verzii (podľa kvantifikácie MF SR) na výsledných 55 % z celkového fiškálneho vplyvu, čo zodpovedá sume 960 mil. eur¹⁸.

Vo výsledku platí, že konsolidačný balíček je z väčšej časti postavený na opatreniach s menej škodlivým dopadom na ekonomiku, avšak v prvotnej verzii bol tento pomer priaznivejší. Dôvodom je nižší objem opatrení znižujúcich výdavky podľa odhadu RRZ oproti pôvodným predpokladom.

Graf 9: Štruktúra opatrení v prvotnom návrhu

Zdroj: spracovanie RRZ

Graf 10: Výsledná štruktúra opatrení

Zdroj: spracovanie RRZ

- - opatrenia s menej škodlivým dopadom na ekonomiku
- - opatrenia s viac škodlivým dopadom na ekonomiku

¹⁷ Analýza konsolidačných opatrení z pohľadu dopadu na ekonomiku vychádza z hrubej statickej kvantifikácie z dôvodu porovnateľnosti s pôvodným odhadom MF SR. Odhad balíčka zároveň neobsahuje energodotácie.

¹⁸ V rámci hodnotenia návrhu rozpočtu [RRZ komunikovala](#) ešte menej priaznivú štruktúru konsolidačného balíčka, podiel ekonomicky menej škodlivých opatrení nedosahoval ani polovicu (49 %). Dôvodom pre túto odchýlku oproti vyčísleniu v tomto materiáli je najmä započítanie energodotácií, ktoré ako dodatočný výdavok znižujú konsolidačný príspevok menej škodlivých opatrení a tým aj ich podiel na celku. V prípade nezohľadnenia vplyvu energodotácií by podiel menej škodlivých opatrení na celkovom balíčku predstavoval 54 %.

4 Vplyv na reálnu ekonomiku

Štruktúra predstaveného konsolidačného balíčka a trvácnosť jeho jednotlivých opatrení predurčujú rozsah a načasovanie negatívnych dopadov konsolidácie na reálnu ekonomiku. Najväčšie spomalenie zažije ekonomika v roku 2026, kedy jej rast bude slabší o 0,36 p.b. v porovnaní s očakávaním bez konsolidácie. Postupne nabiehajúce, avšak dlhodobo pretrvávajúce negatívne dopady výrazného navýšenia daňovo-odvodovej záťaže práce (42 percent balíčka) budú počnúc rokom 2027 čiastočne tlmené dočasnosťou niektorých úsporných opatrení. V neskorších rokoch sa začne vo väčšej miere prejavovať pozitívny dôsledok konsolidácie – nižšia riziková prirážka – vďaka ktorej sa rast ekonomiky do konca dekády vyrovná očakávaniu bez konsolidácie.

V dôsledku nižšej rizikovej prirážky bude implementácia hodnoteného balíčka viesť v priebehu budúcej dekády ku len o 0,09 percentuálneho bodu rýchlejšiemu rastu ekonomiky. V dôsledku toho dosiahne reálne HDP hypotetickú úroveň bez konsolidácie až v druhej polovici budúcej dekády. Vyšším dlhodobým makroekonomickým prínosom konsolidácie bráni jej malý efektívny objem a výrazne zastúpená protirastová zložka v jeho štruktúre, trvalo zhoršujúca konkurencieschopnosť a investičnú atraktivitu ekonomiky. Napriek tomu bude v dlhodobom horizonte prijatie balíčka viesť ku zmierneniu tempa zadlžovania nielen vďaka trvalo nižšiemu primárnemu deficitu, ale aj trvalo vyšším rastom ekonomiky a relatívne nižšej rizikovej prirážke.

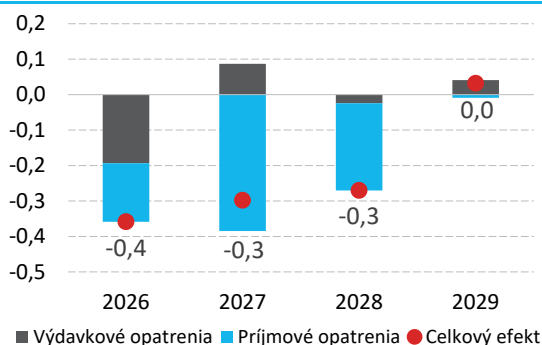
- 4.1 Kvantifikácia¹⁹ makroekonomických dopadov konsolidačného balíčka porovnáva scenár so schváleným konsolidačným balíčkom so scenárom bez konsolidácie. Oba scenáre sa zhodujú v ostatných makroekonomických predpokladoch, ktoré sú v súlade s najnovšou makroekonomickou prognózou RRZ (október 2025) a v rizikových prirážkach²⁰ zohľadňujú stav fiškálnych veličín. Relatívne vyššia riziková prirážka v scenári bez konsolidácie tak v značnej miere ovplyvňuje náhľad na prínos konsolidačného balíčka na jednotlivé makroekonomické veličiny.
- 4.2 **Vplyv balíčka na rast reálneho HDP:** Štruktúra predstaveného balíčka predurčuje rozsah a časovanie negatívnych dopadov konsolidácie na reálnu ekonomiku. Kombinácia výrazného navýšenia daňových príjmov (64 percent balíčka), najmä zvyšovania daňovo-odvodového zaťaženia práce (42 percent balíčka) s postupne rastúcimi negatívnymi vplyvmi na ekonomiku, jej konkurencieschopnosť a trh práce a z veľkej časti dočasnými úsporami na výdavkovej strane (vyše 46 percent výdavkovej časti balíčka) sa prejaví najvýraznejšie v budúcom roku, kedy vplyvom balíčka bude rast ekonomiky nižší o 0,36 p.b. (Graf 11). V roku 2027 budú relatívne najsilnejšie negatívne dôsledky príjmových opatrení vo väčšej miere kompenzované základným efektom vypršania časti úsporných opatrení²¹. V ďalších rokoch sa vo väčšej miere začne prejavovať pozitívny dôsledok konsolidácie – nižšia riziková prirážka – čo následne v roku 2029 pomôže ekonomike dosahovať rast očakávaný bez konsolidačného balíčka. Celkovo však ekonomika do roku 2029 vplyvom prijatia konsolidačného balíčka stratí približne 0,9 percenta v porovnaní s očakávaním bez konsolidácie.

¹⁹ Vplyv konsolidačného balíčka na strednodobý vývoj reálnej ekonomiky je kvantifikovaný pomocou [ekonometrického modelu RRZ](#)

²⁰ Kvantifikácia predpokladá, že riziková prirážka na štátne dlhopisy narastie v rozmedzí rokov 2026 až 2029 z 80 základných bodov na 130 základných bodov. V scenári bez konsolidačného balíčka by bola riziková prirážka v roku 2026 vyššia o takmer 30 základných bodov a do roku 2029 by narástol rozdiel až na približne 50 základných bodov.

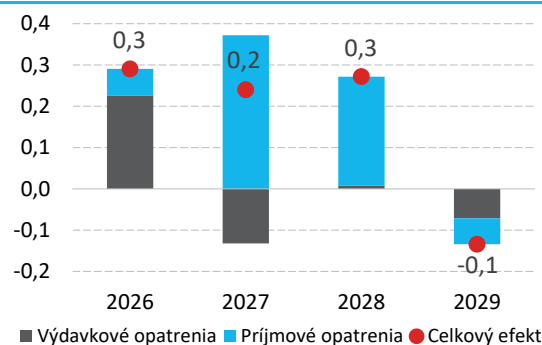
²¹ Ďalšie výraznejšie uvoľnenie úsporných opatrení sa na výkone ekonomiky prejaví v roku 2029.

Graf 11: Príspevok konsolidačného balíčka k rastu reálneho HDP (v p.b.)

Zdroj: RRZ (ECM)

Graf 12: Príspevok konsolidačného balíčka k r-g diferenciálu (v p.b.)

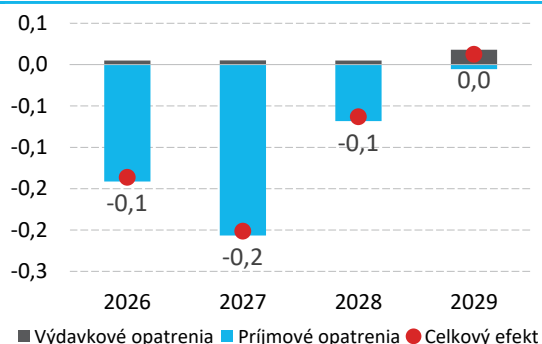

Zdroj: RRZ (ECM)

4.3 Vplyv balíčka na r-g diferenciál: Aj pri existujúcej štruktúre balíčka by mal byť po troch rokoch od implementácie hodnoteného konsolidačného balíčka dosiahnutý jeden z cieľov konsolidácie – pokles tzv. r-g diferenciálu²² pod úroveň, ktorú by v tom čase mal bez konsolidácie. Vďaka konsolidácii bude trvalo nižšie úročenie dlhu, spolu s ekonomickým rastom na konci horizontu dosahujúcim úroveň scenára bez konsolidácie, od roku 2029 prispievať k spomaleniu tempa rastu zadĺženia. Neskôr je efekt vďaka trvalo vyššiemu rastu ekonomiky výraznejší (Graf 12).

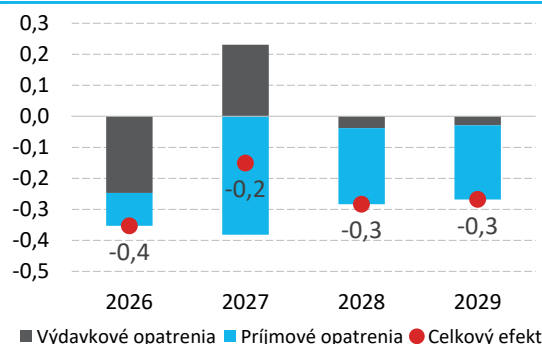
4.4 Vplyv balíčka na trh práce: Príjmové opatrenia budú na celom horizonte negatívne ovplyvňovať situáciu na trhu práce prostredníctvom nižšej zamestnanosti a nižšej nominálnej mzdy v porovnaní s očakávaním bez konsolidácie, pričom efekty budú najvýraznejšie v roku 2027. Zamestnanosť bude klesať primárne z dôvodu opatrení zameraných na SZČO, kým opatrenia zvyšujúce zaťaženie práce budú najvýznamnejším dôvodom pomalšieho rastu miezd. Úsporné opatrenia vo výdavkoch budú mať zanedbateľný vplyv na zamestnanosť aj mzdový vývoj, keďže znižovanie zamestnanosti vo verejnej správe je predpokladané v minimálnej miere a zmrazenie miezd vo verejnej správe má len dočasný charakter. V dôsledku relatívne nižšej prirážky budú efekty vyššieho zaťaženia aktivity postupne slabnúť, čo do roku 2029 pomôže dostať rast zamestnanosti na úroveň scenára bez konsolidácie. Trh práce vplyvom balíčka však aj tak stratí do roku 2029 približne 9,5 tisíca ľudí a mzdová dynamika spomalí o 1 p.b.

Graf 13: Príspevok konsolidačného balíčka k rastu zamestnanosti (v p.b.)

Zdroj: RRZ (ECM)

Graf 14: Príspevok konsolidačného balíčka k rastu nominálnej mzdy (v p.b.)

Zdroj: RRZ (ECM)

²² **r-g diferenciál** vyjadruje rozdiel medzi úročením dlhu (implicitná sadzba) a rastom ekonomiky. V prípade jeho **negatívnej hodnoty**, čiže pokiaľ ekonomika rastie rýchlejšie než úrokové sadzby, za ktoré sa financuje jej verejný dlh, to znamená, že dlh je na **udržateľnej trajektórii**, resp. jeho znižovanie je ľahšie dosiahnuteľné (t.j. aj pri menšej miere konsolidácie).

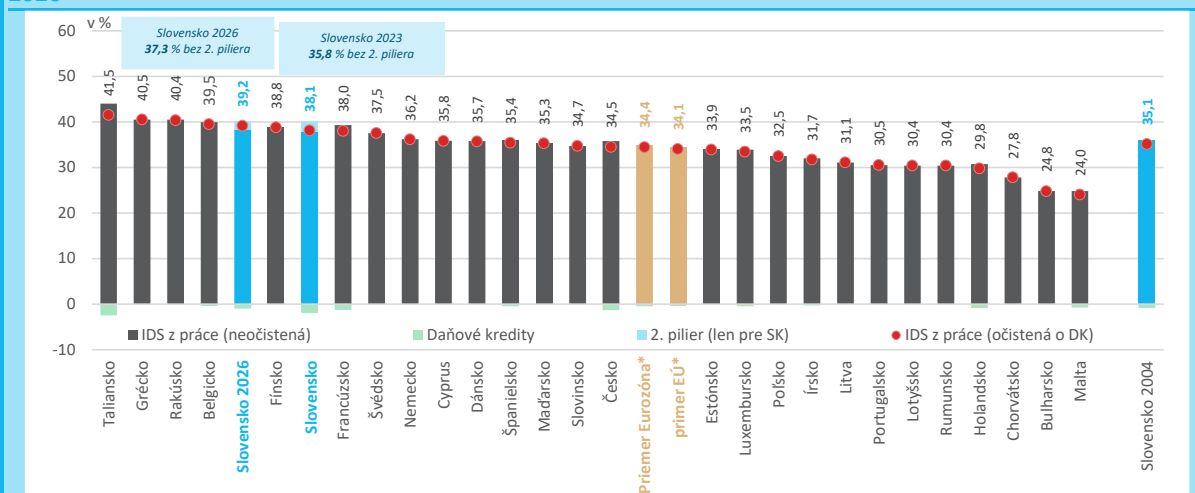
Box 4: Zataženie práce na Slovensku je vysoké

Implicitná sadzba dane z práce poskytuje porovnanie daňového zataženia za všetky rodiny spolu (spriemerovaný údaj), s rôznymi daňovými sadzbami, rôznymi daňovými úľavami či daňovými kreditmi. Vystihuje skutočné zdanenie pracovných príjmov, keďže porovnáva dane a odvody platené zamestnancami aj zamestnávateľmi s relevantnou makroekonomickou základňou – celkovými nákladmi práce (hrubými príjmami zamestnancov aj s odvodmi zamestnávateľa)²³. V prípade Slovenska je potrebné upraviť implicitnú sadzbu aj o platené príspevky do 2. dôchodkového piliera, keďže sú povinné a nahrádzajú odvody do 1. piliera. Takisto je potrebné pre všetky krajiny odpočítať daňové kredity – v našom prípade najmä daňový bonus na dieťa.

Na Slovensku táto sadzba dlhodobo rastie: z 35,1 % v roku 2004 na 38,1 % v roku 2023 a podľa odhadov RRZ by mala do roku 2026 dosiahnuť rekordných 39,2 %. To predstavuje jednoznačne najvyššiu hodnotu v rámci krajín V4 a jednu z najvyšších v celej EÚ. Priemer krajín EÚ je približne 34,1 %, takže Slovensko bude o 5,1 p. b. nad týmto priemerom.

Tento trend je, okrem nižšieho podielu miezd na HDP v porovnaní s EÚ, výsledkom nastavenia daňovo-odvodového systému, ktorý dlhodobo zvyšuje záťaž práce – „potichu“, prostredníctvom parametrov systému, a tiež v dôsledku konsolidačných opatrení. Medzi ne patria od roku 2023 najmä zvýšenie sadzieb zdravotného poistenia o 2 p. b., zvýšenie stropov na platenie sociálnych odvodov a zavedenie dvoch pásiem vyššej sadzby dane z príjmov.

Graf 15: Implicitná sadzba dane z práce v krajinách EÚ po zohľadnení kreditov, rok 2023 a Slovensko 2004 a 2026

Zdroj: Eurostat (Data on Taxation Trends, Marec 2025), RRZ

Poznámka: Slovensko 2026 – prepočítané s aktuálnymi hodnotami Slovensko 2026 – na základe prognózy RRZ (október 2025 - Hodnotenie NRVS 2026 – 2028); Daňové kredity sú hodnoty reportované ako PTC - Total payable tax credits (databáza: gov_10a_main). Údaje nerozlišujú povahu kreditov, a teda ani členenie kreditov pre zamestnancov a iné formy (napr. živnostníkov, firmy a pod.). Ide o limitáciu identifikovaných údajov, preto je potrebné hodnoty vnímať s istou opatrnosťou. Za Slovensko ide o údaje bez SZČO za poskytnuté daňové bonusy na dieťa a bonus k financovaniu hypotéky pre mladých. Orientačný prehľad obsahu PTC za krajiny v oblasti sociálneho zabezpečenia je možné nájsť napr. v rámci ESSPROS (https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/spr_esms_an_1.pdf).

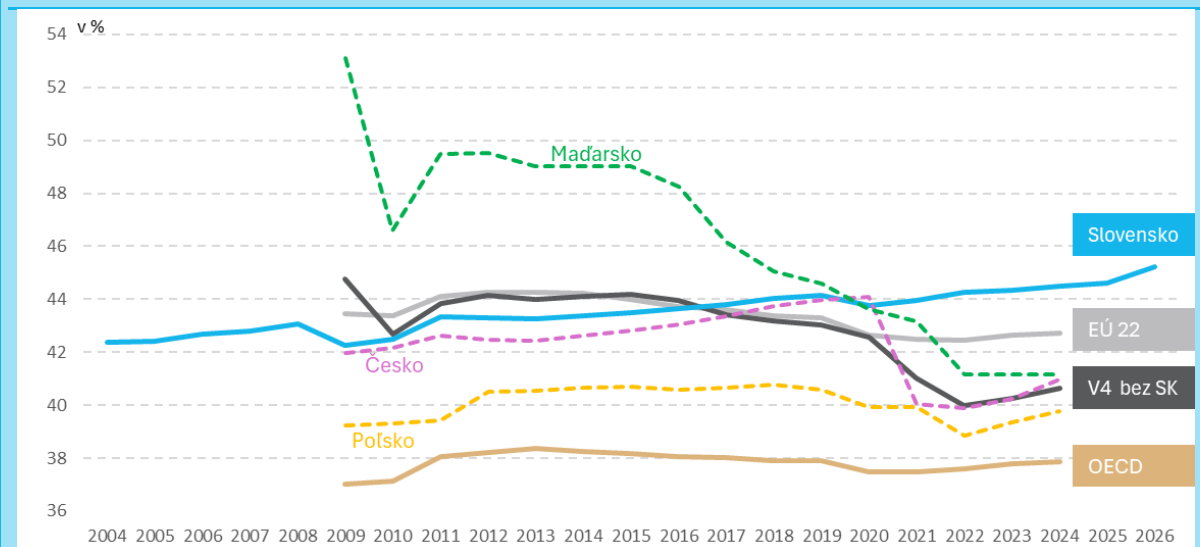
Údaj za Slovensko vyjadruje úroveň daní a odvodov na Slovensku vrátane príspevkov do II. piliera. Krajiny Poľsko, Litva a Lotyšsko môžu mať tiež sporivé povinné prívratné dôchodkové schémy, čo by mohlo zmeniť ich umiestnenie v rebríčku ak by sa zohľadnili tieto špecifiká.

*Priemer pre Eurozónu a EÚ je vypočítaný ako jednoduchý aritmetický priemer krajín

Obdobný záver získame ak sa pozrieme na jednotlivé typy rodín cez **klin povinných platieb** (viď Box 7). V roku 2024 bol klin povinných platieb jednotlivca s priemernou mzdou (PM) na úrovni 44,5 %. Po prijatí opatrení konsolidačného balíčka sa Slovensko v roku 2026 zaradí ku krajinám s najvyšším klinom spomedzi krajín OECD. Z historického pohľadu pôjde o najvyšší klin od roku 2004 (Graf 16). Navyše, pokým v priemere krajiny EÚ aj OECD daňové zataženie jednotlivcov postupne znižujú, Slovensko sa vybralo opačným trendom.

²³ „Direct taxes, indirect taxes and compulsory actual social contributions paid by employers and employees, on employed labour income“; Európska Komisia, Directorate-General for Taxation and Customs Union; [Data on Taxation Trends: METHODOLOGICAL AND EXPLANATORY NOTES \(August 2025\)](#): [Implicit tax rate on labour](#) (str.26).

Graf 16: Klin povinných platieb – jednotlivec (100 % PM)

Poznámka: EÚ22 sú krajiny EÚ, pre ktoré OECD zverejňuje údaje. Priemer pre Eurozónu a EÚ je vypočítaný ako jednoduchý aritmetický priemer krajín. Údaje v jednotnej metodike sú dostupné od roku 2009, údaje za Slovensko boli pre roky 2004-2008 a 2025-2026 dopočítané RRZ v rovnakej metodike. Zdroj: OECD, RRZ

Tento vývoj v zaťažení práce na Slovensku predstavuje štrukturálny trend v rozpore s odporúčaniami OECD²⁴ a Rady EÚ (EK)²⁵ – namiesto znižovania daňového bremena práce a jeho presunu na spotrebu, majetok či environmentálne dane sa bremeno naďalej sústreďuje na pracovné príjmy, zatiaľ čo zdanenie kapitálu (najmä SZČO a majetku) a spotreby zostáva podpriemerné.

- 4.5 **Štruktúra balíčka a škodlivosť jeho opatrení:** Kvantifikovaný konsolidačný balíček, postavený z veľkej časti na výraznom zvyšovaní daňového zaťaženia aktivity a dočasných úsporách bude zásadne znižovať rast ekonomiky najmä v rokoch 2026 a 2027. Až v roku 2029 dosiahne ekonomika rast, ktorý by mala bez konsolidácie. Hoci pozitívna konsolidácia (nižšia riziková prirážka) budú postupne prevažovať nad negatívami (strata na ekonomickom raste), protirastová štruktúra kvantifikovaného konsolidačného balíčka bude viesť k dlhodobým stratám²⁶. Výrazný nárast ceny práce a ďalšie zvyšovanie firemných daní v rozpore s doterajšími odporúčaniami pre Slovensko znižuje konkurencieschopnosť, investičnú aktivitu a atraktivitu krajiny z pohľadu investorov. Ide o opatrenia, ktoré sú pre rast ekonomiky dlhodobo najškodlivejšie²⁷. To zvyšuje potrebu dodatočného konsolidovania v neskoršom období²⁸. V kombinácii s plánovaným rýchlym tempom a veľkým objemom konsolidácie v budúcich

²⁴ OECD: *Economic Surveys: Slovak Republic (2024)*: „Presun daňovej záťaže z práce na dane z majetku a environmentálne dane by mohol urobiť daňový systém priaznivejším pre hospodársky rast aj pre životné prostredie.“

Zistenia: Daňový klin z práce je vysoký, najmä pre nízkopríjmových pracovníkov (...pravdepodobne s negatívnym vplyvom na zamestnanosť nízko kvalifikovaných pracovníkov). Daňové zaťaženie práce je vysoké, zatiaľ čo dane z nehnuteľností sú nedostatočne využívané.

Odporúčania: Znížiť daňový klin, najmä pre nízkopríjmových pracovníkov. Presunúť daňovú záťaž z práce smerom k daniam z nehnuteľností a environmentálnym daniam.

²⁵ COUNCIL RECOMMENDATION on the economic, social, employment, structural and budgetary policies of Slovakia 2025: „Make the tax mix more efficient, including by reducing disincentives in the labour market, and making stronger use of taxes less detrimental to growth such as environmental and recurrent property taxation.“

²⁶ Rastový potenciál krajiny v porovnaní so stavom bez konsolidácie sa zvyšuje jediným opatrením – trvalým zrušením jedného dňa pracovného pokoja.

²⁷ OECD (2011), MMF (2023)

²⁸ Maebayashi (2023), Hagemann (2012), MMF (2023)

rokoch tak môže byť úspešnosť ozdravovania verejných financií v budúcnosti ohrozená²⁹, najmä pokiaľ by bolo vedené jednostranne, resp. výrazne na príjmovej strane.

- 4.6 **Konsolidácia ako ekonomická nevyhnutnosť:** Kvantifikácia predpokladá, že prípadné neprijatie balíčka by prispelo k zvýšeniu rizikovej prirážky a zhoršeniu ratingu. V prostredí vysokých úrokov by domácnosti aj firmy čoraz viac tlmili investičnú aktivitu. Domácnosti by vo väčšej miere uprednostňovali spotrebu, silný domáci dopyt by pôsobil proinflačne, čo by sa odrazilo aj na dynamickejšom raste miezd. Výsledkom by bolo postupné prehrievanie, strata konkurencieschopnosti a investičnej atraktivity, sprevádzanej pomalším rastom potenciálu. V priestore rastúcej rizikovej prirážky a prehrievajúcej sa ekonomiky by bola konsolidácia verejných financií čoraz viac nevyhnutná a zabraňovala by ďalšiemu znižovaniu rastového potenciálu ekonomiky³⁰.

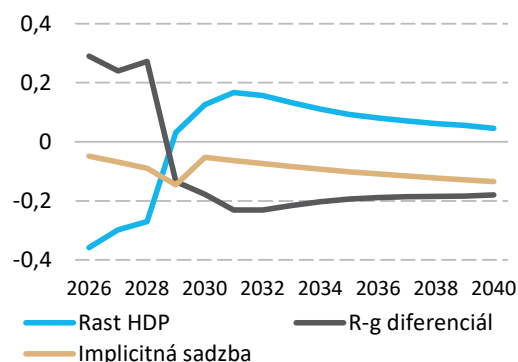
Box 5: Prečo má konsolidácia zmysel

Napriek krátkodobým stratám na ekonomickom raste či blahobyte spoločnosti je konsolidačný balíček v dlhodobom horizonte³¹ prospešný³² pre ekonomiku, verejné financie aj spoločnosť. Prínos trvalo nižšej rizikovej prirážky pre investičnú aktivitu a rastový potenciál ekonomiky bude v neskorších rokoch prekonávať ich straty v dôsledku zvýšených firemných daní. Odloženie ozdravovania verejných financií by znamenalo nárast rizikovej prirážky a rizika defaultu na záväzky vlády, či zníženie atraktivity krajiny z pohľadu zahraničia.

Po roku 2029 bude klesajúca riziková prirážka na štátne dlhopisy stimulovať investičnú aktivitu súkromného sektora, čo sa aj napriek štruktúre balíčka prejaví aj v dlhodobom mierne lepšom vývoji na trhu práce, a teda aj domácom dopyte.

Prijatie konsolidačného balíčka tak v dlhodobom horizonte pomôže zmierneniu tempa zadlžovania nielen vďaka trvalo nižšiemu primárneho deficitu, ale aj prostredníctvom nižšej úrokovej sadzby a o približne 0,09 p.b. vyššieho rastu ekonomiky, čiže poklesom r-g diferenciálu (Graf 17). Reálna ekonomika však vplyvom prijatého konsolidačného balíčka dosiahne úroveň bez konsolidácie až v roku 2037.

Graf 17: Príspevok konsolidačného balíčka k rastu reálneho HDP, mzdy a R-g diferenciálu (v p.b.)

Zdroj: RRZ (ECM, OGRE)

²⁹ Rondón-Moreno (2022), Fonseca (2020), Andrés et al. (2020), OECD (2011), MMF (2023)

³⁰ Svetová Banka (2017)

³¹ Vplyv balíčka na ekonomiku na dlhodobom horizonte je kvantifikovaný pomocou [dynamického stochastického modelu všeobecnej rovnováhy s prelínakúcimi sa generáciami \(OGRE\)](#), na strednom cez [ekonometrický model RRZ](#)

³² Prínosy budúcich konsolidácií by aj napriek krátkodobým stratám boli čoraz výraznejšie v porovnaní s rastúcimi stratami, ktorými by bola zasiahnutá ekonomika v prípade nezdravených verejných financií (ECB (2010), MMF (2014), MMF (2023), Auerbach, A; Gorodichenko, Y.(2012), Christiano, L.; Eichenbaum, M; Rebelo, S. (2011)).

5 Vplyv na rodiny

Vplyvom prijatých konsolidačných opatrení sa disponibilné príjmy rodín v roku 2026 znížia priemerne o 2,1 %, čo predstavuje 376 eur. Najväčšie relatívne zníženie disponibilných príjmov by podľa evidovaných údajov mali zaznamenať rodiny s najnižšími príjmami (o 19 % resp. 3,2 % v prvých dvoch decilocho) najmä v dôsledku zmien v platení odvodov SZČO. Väčšina živnostníkov totiž podľa oficiálnych údajov formálne patrí medzi nízkopríjmové skupiny, hoci ich skutočné príjmy môžu byť vyššie.

Disponibilné príjmy rodín v najvyššom príjmovom decile sa znížia o 2,7 % v dôsledku zavedenia tretieho a štvrtého pásma dane z príjmu. K celkovému zníženiu disponibilných príjmov rodín najviac prispeje zvýšenie zdravotných odvodov (0,7 p.b.), zmeny v odvodoch SZČO (0,5 p.b.) a zvýšenie sadzieb dane z príjmu (0,4 p.b.). Prejaví sa aj pomalší rast miezd v dôsledku zhoršeného ekonomického vývoja (0,2 p.b.).

V strednodobom horizonte do roku 2029 sa očakáva prehĺbenie zníženia disponibilných príjmov rodín až do výšky 3,2 %. K tomuto vývoju prispieva najmä pomalší rast miezd v dôsledku prijatých konsolidačných opatrení.

Dopady konsolidačných opatrení na disponibilné príjmy rodín sú v tejto časti analýzy prezentované ako výsledky simulácií mikrosimulačným modelom TATRASK. Model pracuje s anonymizovanými administratívnymi údajmi tak, ako sú zaznamenané v oficiálnych databázach. Podľa týchto registrovaných údajov o príjmoch, odvodoch a zaplatených daniach sa SZČO v prevažnej miere nachádzajú v nižších pásmach príjmovej distribúcie, a teda sa z pohľadu štátu javia ako nízkopríjmoví. Tento jav je dlhodobo pozorovaný aj v medzinárodnom kontexte a poukazuje na často neúplné vykazovanie skutočných príjmov SZČO, čo môže čiastočne skresľovať dopady konsolidačných opatrení na skutočne nízkopríjmové skupiny.

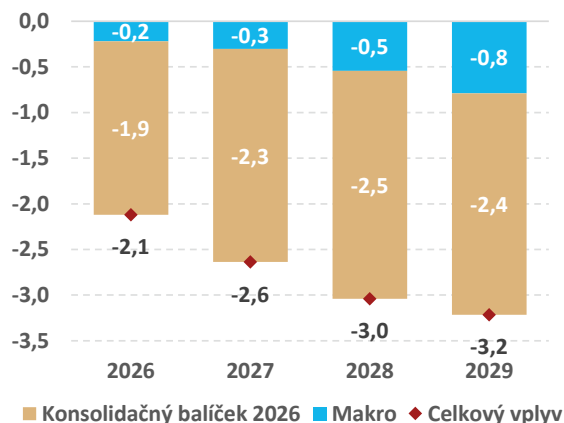
- 5.1 Distribučné vplyvy zavedenia vybraných konsolidačných opatrení sú analyzované mikrosimulačným prístupom (popis prístupu v Prílohe č. 6). Ten umožňuje priamo vyčísliť aký vplyv na disponibilné príjmy rodín budú mať zmeny v nasledujúcich politikách: v zavedení tretej a štvrtej sadzby dane z príjmu fyzických osôb, znížení hranice platnosti druhej sadzby dane z príjmu, v zmenách v nezdaniteľnej časti základu dane, vo zvýšení minimálneho vymeriavacieho základu pre platenie sociálnych odvodov SZČO, v skrátaní odvodových prázdnin SZČO a v zavedení osobitného vymeriavacieho základu, v postupnom znižovaní dávky v nezamestnanosti od 4. mesiaca poberania, vo zvýšení sadzby zdravotných odvodov pre zamestnancov, v dočasnom zachovaní sumy 13. dôchodku na úrovni roku 2025, v zrušení vylúčenia povinnosti platiť sociálne odvody počas obdobia poberania nemocenského alebo materskej, v zrušení príspevku na zvýšenú splátku úveru na bývanie („dotácia hypoték“) a taktiež v zvýšení dane z pridanej hodnoty pre vybrané potraviny. Objemovo tieto opatrenia predstavujú približne 55 % z celkového konsolidačného balíka.
- 5.2 V rámci vplyvov na disponibilné príjmy rodín sa zohľadňujú aj zmeny vyplývajúce z prognózovaných zmien v makroekonomických veličinách³³ po zavedení konsolidačných

³³ V prípade opatrení ovplyvňujúcich disponibilné príjmy rodín je hlavným makroekonomickým faktorom zmena v raste nominálnych miezd (ovplyvňuje daň z príjmu, sociálne a zdravotné odvody) a v menšej miere aj zmena prognózy inflácie (ovplyvňuje výšku sociálnych dávok a dôchodkov). Neuvažuje sa reakcia ekonomických subjektov na zmenu v systéme,

opatrení. Makroekonomické vplyvy sa viažu jednak k opatreniam priamo ovplyvňujúcim disponibilné príjmy rodín a zároveň zohľadňujú opatrenia ovplyvňujúce podnikateľské prostredie a disponibilné príjmy rodín nepriamo cez vývoj miezd.

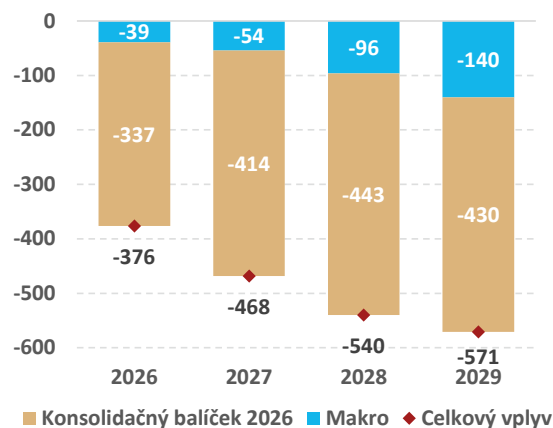
- 5.3 **Disponibilné príjmy rodín v celej populácii sa vplyvom prijatých konsolidačných opatrení v rokoch 2026 až 2029 znížia v rozpätí 2,1 až 3,2 % (alebo 376 až 571 eur ročne).** Vplyv prijatých konsolidačných opatrení a makroekonomických efektov pôsobí na celom časovom horizonte rovnakým smerom a znižuje úroveň disponibilných príjmov (Graf 18 a Graf 19). Vplyv medzi rokmi 2026 a 2027 poskočí kvôli oneskorenému nábehu viacerých opatrení pre SZČO v priebehu roka 2026 (z 1,9 p.b. na 2,3 p.b.). Od roku 2027 opatrenia znižujú disponibilný príjem rodín rovnomerne (2,3 až 2,5 p.b.). K zníženiu disponibilných príjmov v rokoch 2027 až 2029 prispieva makro vývoj (0,3 až 0,8 p.b.), ovplyvnený spomaleným rastom miezd (dôsledkom konsolidačných opatrení mzdy rastú pomalším tempom).

Graf 18: Príspevky opatrení a makroekonomických vplyvov k zmene disponibilných príjmov v rokoch 2026 až 2029, (v %)

Zdroj: RRZ (TATRASK a SIMTASK)

Graf 19: Príspevky opatrení a makroekonomických vplyvov k zmene disponibilných príjmov v rokoch 2026 až 2029, (v eurách)

Zdroj: RRZ (TATRASK a SIMTASK)

- 5.4 **V závislosti od výšky disponibilných príjmov sa ukazuje, že v relatívnom vyjadrení by sa v rokoch 2026 – 2029 mali znížiť príjmy najmä nízkopríjmovým rodinám (Graf 20).** Dôvodom sú prijaté konsolidačné opatrenia týkajúce sa SZČO, pričom platí, že podľa oficiálnych údajov sú rodiny s príjmami zo samostatne zárobkovej činnosti sústredené najmä v nízkych pásmach príjmovej distribúcie³⁴. Vplyv opatrení týkajúci sa SZČO (zavedenie minimálnych odvodov) sa v plnej miere prejaví až od roku 2027, preto je zníženie disponibilných príjmov v roku 2026 relatívne menšie. **V peňažnom vyjadrení sa najviac znížia príjmy rodinám s najvyššími príjmami z dôvodu zavedenia vyšších sadzieb dane z príjmu (Graf 21).**
- 5.5 Spoločný vplyv konsolidačných opatrení a makroekonomických efektov (zníženia rastu miezd) na disponibilné príjmy je najmenej výrazný v stredných pásmach (4. až 8. decil) príjmovej distribúcie.³⁵ Vplyv makra rastie s rastúcim príjmom, naopak vplyv opatrení je výraznejší na

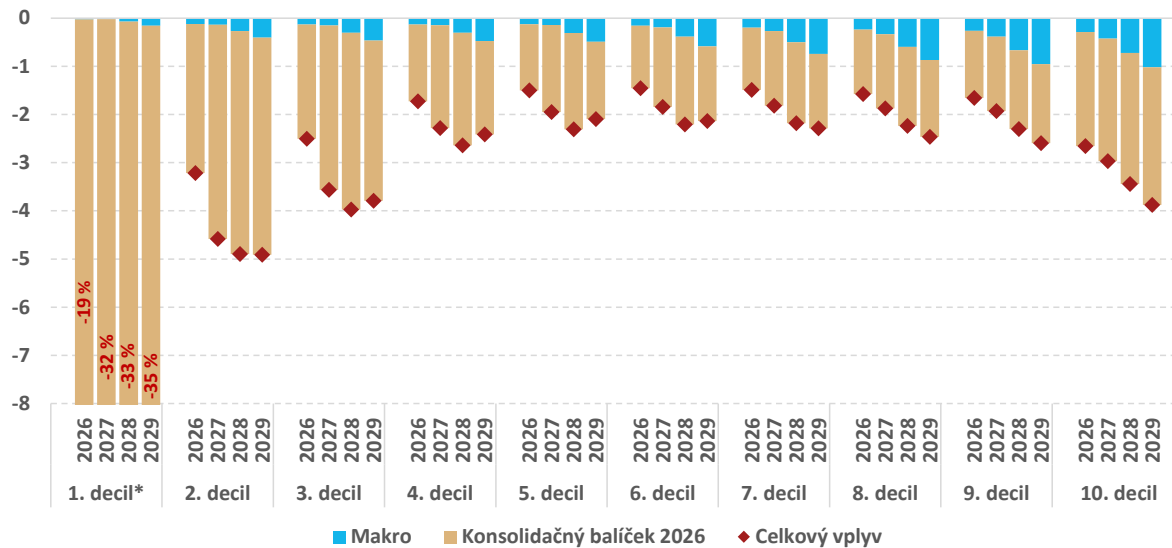
napríklad zmeny v zamestnanosti, postavení na trhu práce a podobne. Výnimkou je kvantifikácia opatrenia eliminujúceho odvodové prázdniny SZČO, kde sa uvažuje s behaviorálnou reakciou (viď Box 9).

³⁴ Pre kvantifikovanie senzitivity dopadov konsolidačných opatrení v závislosti od distribúcie príjmov SZČO bol simulovaný aj hypotetický scenár s upravenou distribúciou ich príjmov (Box 6).

³⁵ Stručný návod [Ako čítať distribučné grafy](#).

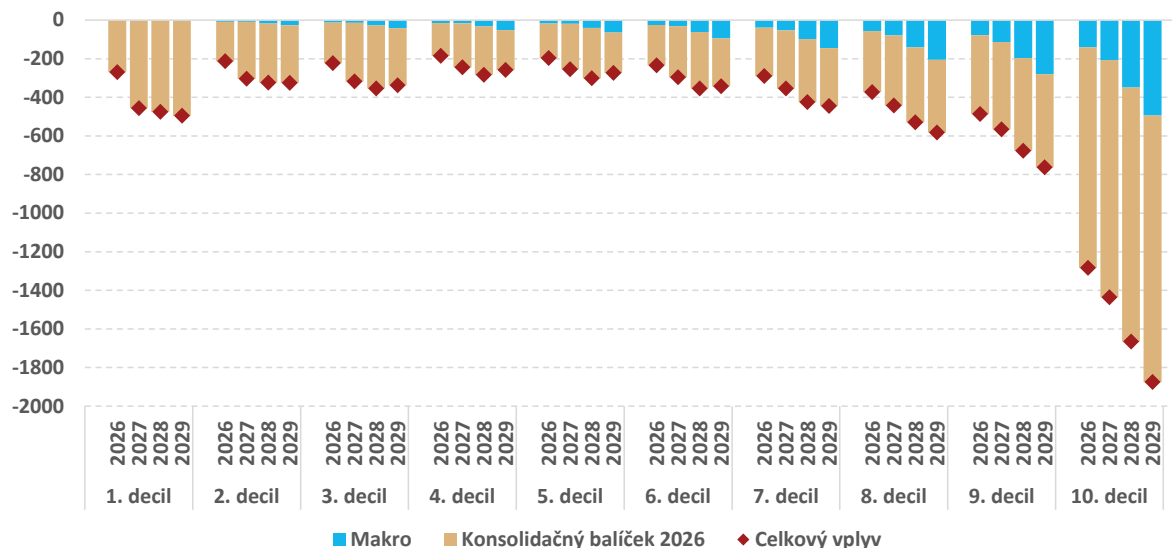
spodnom a hornom konci distribúcie. Celkový efekt je ovplyvnený najmä vplyvom konsolidačných opatrení.

Graf 20: Príspevky opatrení a makroekonomických efektov k zmene disponibilných príjmov v rokoch 2026 až 2029, podľa príjmových decilov (v %)

* Podľa oficiálnych údajov sú rodiny s príjmami zo SZČ sústredené najmä v nízkych pásmach príjmovej distribúcie. Pre dopad pri alternatívnom scenári navýšených formálne vykázaných SZČO príjmoch, viď Box 6.
Zdroj: RRZ (TATRASK a SIMTASK)

Graf 21: Príspevky opatrení a makroekonomických efektov k zmene disponibilných príjmov v rokoch 2026 až 2029, podľa príjmových decilov (v eurách)

Zdroj: RRZ (TATRASK a SIMTASK)

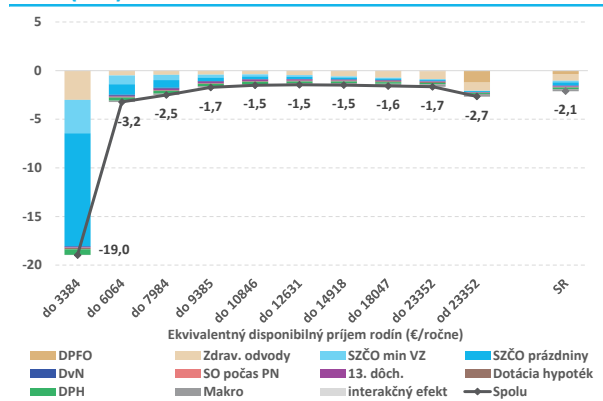
5.6 Vplyv konsolidačných opatrení je kvantifikovaný na celej populácii v členení podľa príjmovej distribúcie a rôznych kategórií rodín.³⁶ Z dôvodu zmien v sadzbách DPH budú negatívne

³⁶ V kvantifikácii abstrahujeme od zmien, ktoré vyplývajú zo zmien týkajúcich sa SZČO (najmä zrušenie odvodových prázdnin a zavedenie osobitného vymeriavacieho základu pre platenie sociálnych odvodov) a ktoré môžu následne ovplyvniť nárok

ovplyvnené všetky rodiny v populácii. Vplyv všetkých opatrení sa prejaví v roku 2026, pre veľkú časť³⁷ SZČO však v plnej miere až od polovice roka 2026.

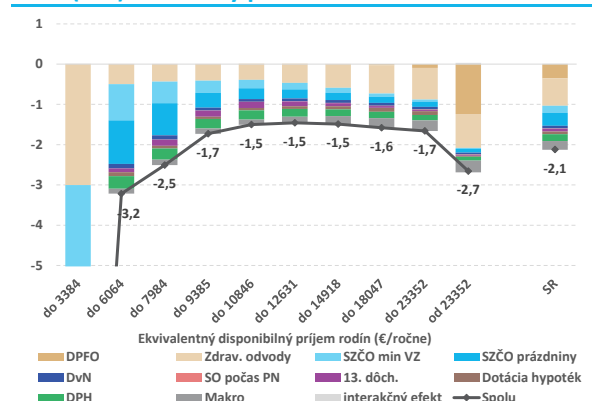
- 5.7 **V dôsledku prijatých opatrení v roku 2026 sa disponibilné príjmy rodinám znížia priemerne o 2,1 % alebo o 376 eur ročne** (Graf 22 a Graf 24). V peňažnom vyjadrení sa najviac znížia príjmy rodinám v najvyššom desiatom príjmovom decile. V percentuálnom vyjadrení sa javí, že disponibilné príjmy by sa podľa evidovaných údajov mali najviac znížiť nízkopríjmovým rodinám (z dôvodu nízkych oficiálne vykazovaných príjmov SZČO a ich koncentrácie v najnižších príjmových skupinách). Detailný pohľad na štruktúru príspevkov opatrení k zmenám v disponibilných príjmoch zobrazuje Graf 23 a Graf 25.
- 5.8 K relatívnemu zníženiu disponibilných príjmov o 2,1 % ročne najviac prispeje zvýšenie sadzby poistného na zdravotné odvody (0,7 p.b.) a zmeny v platení odvodov SZČO (spolu 0,5 p.b.), k zníženiu prispeje aj zvýšenie dane z príjmu (0,4 p.b.) a celkový vplyv makra (0,2 p.b.).
- 5.9 K celkovému priemernému zníženiu disponibilných príjmov rodín (376 eur ročne) najväčšou mierou prispeje zvýšenie zdravotných odvodov (120 eur), nasledované zmenami v platení odvodov SZČO (spolu 89 eur) a zvýšením dane z príjmu (63 eur).

Graf 22: Príspevky jednotlivých opatrení k zmene disponibilných príjmov podľa príjmových decilov³⁸, 2026 (v %)

Zdroj: RRZ (TATRASK a SIMTASK)

Graf 23: Príspevky jednotlivých opatrení k zmene disponibilných príjmov podľa príjmových decilov, 2026 (v %) – detailný pohľad

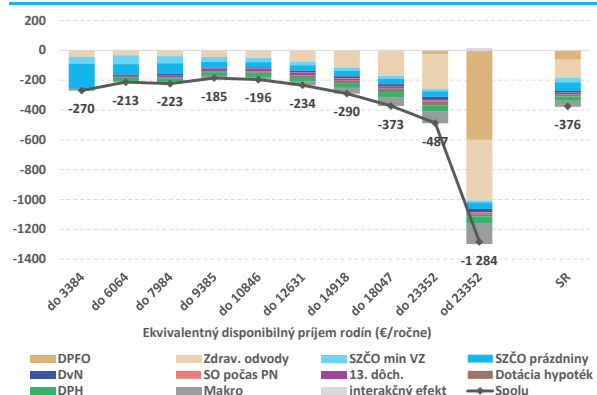
Zdroj: RRZ (TATRASK a SIMTASK)

na poberanie pomoci v hmotnej núdzi. V súčasnosti len málo osôb s príjmom zo SZČ v skutočnosti poberá pomoc v hmotnej núdzi, aj keď by podľa oficiálne deklarovanych príjmov mali na jej poberanie nárok. Predpokladáme, že aj po uvedených zmenách sa SZČ nestanú poberateľmi pomoci v hmotnej núdzi.

³⁷ SZČO, ktorí dosahovali príjmy pod rozhodujúcou hranicou, začnú platiť odvody z osobitného vymeriavacieho základu od júla 2026.

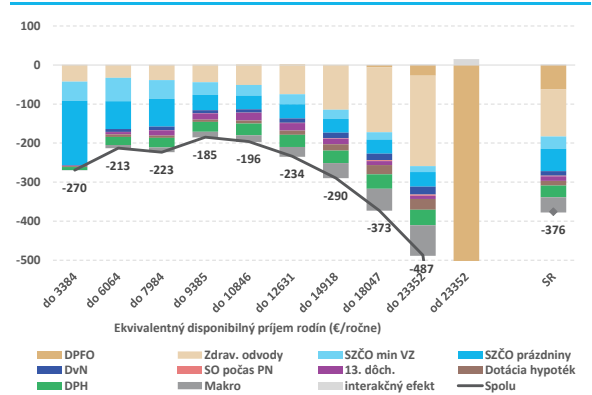
³⁸ Pozorný čitateľ si môže všimnúť, že horná hranica prvého príjmového decilu disponibilného príjmu rodín je podstatne vyššia ako bola uvádzaná v kvantifikácii opatrení minuloročného konsolidačného balíčka. Dôvodom sú technické zmeny v modeli TATRASK, najmä v jeho podkladovej databáze údajov. Pri výpočte hraníc decilov sú jednočlenné rodiny s nulovými hrubými príjmami zahrnuté len vtedy, ak sú identifikované ako SZČO. Dôvod je technický, v údajoch sa nachádza veľa osôb s nulovými príjmami, o ktorých nemáme žiadne informácie. Tieto osoby nevieme priradiť k iným osobám a vytvoriť tak rodiny. Zároveň boli do databázy pridané príjmy, ktoré neboli jej súčasťou v predchádzajúcom roku (niekoľko druhov sociálnych transferov), tie však ovplyvnili príjmové hranice v menšej miere.

Graf 24: Príspevky jednotlivých opatrení k zmene disponibilných príjmov podľa príjmových decilov, 2026 (v eurách)

Zdroj: RRZ (TATRASK a SIMTASK)

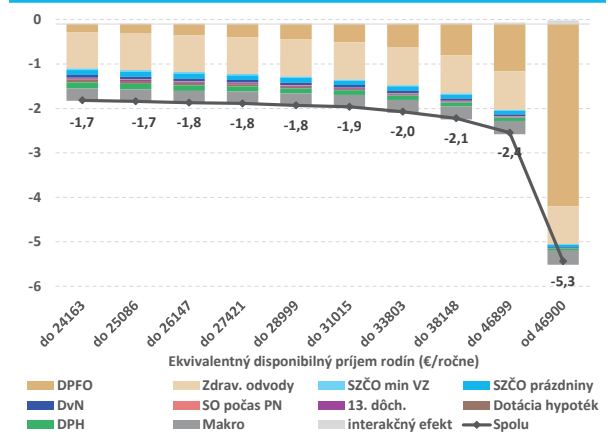
Graf 25: Príspevky jednotlivých opatrení k zmene disponibilných príjmov podľa príjmových decilov, 2026 (v eurách) – detailný pohľad

Zdroj: RRZ (TATRASK a SIMTASK)

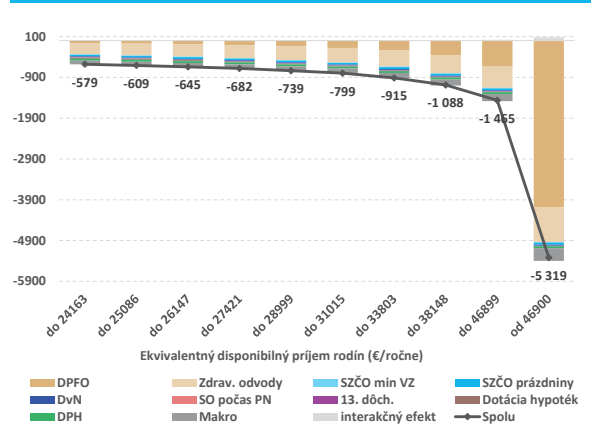
5.10 Pri detailnejšom pohľade na posledný príjmový decil v členení na percentily³⁹ (Graf 26 a Graf 27) sa javí, že zníženie príjmov rodín v relatívnom percentuálnom vyjadrení je v poslednom percentile viac ako dvojnásobné (5,3 %) v porovnaní s predposledným percentilom (2,4 %). Dôvodom je vplyv zavedenia tretej a štvrtej sadzby dane z príjmu, ktoré najviac prispieje k zníženiu (4,1 p.b.) a plne sa prejaví až na rodinách v najvyššom príjmovom percentile⁴⁰.

Graf 26: Príspevky jednotlivých opatrení k zmene disponibilných príjmov v detailnom členení (91. až 100. príjmový percentil), 2026 (v %)

Zdroj: RRZ (TATRASK a SIMTASK)

Graf 27: Príspevky jednotlivých opatrení k zmene disponibilných príjmov v detailnom členení (91. až 100. príjmový percentil), 2026 (v eurách)

Zdroj: RRZ (TATRASK a SIMTASK)

5.11 Schválené opatrenia sa najviac dotknú rodín, v ktorých sa nachádza aspoň jedna samostatne zárobkovo činná osoba (Graf 28 a Graf 29). Týmto rodinám sa zníži príjem v roku 2026 priemerne o 5,5 % resp. o 864 eur. Ku zníženiu prispievajú v najväčšej miere zmeny týkajúce sa platenia odvodov zo SZČ (spolu 3,5 p.b.) a zvýšenia zdravotných odvodov (0,9 p.b.), nasledované zvýšením dane z príjmu (0,4 p.b.).

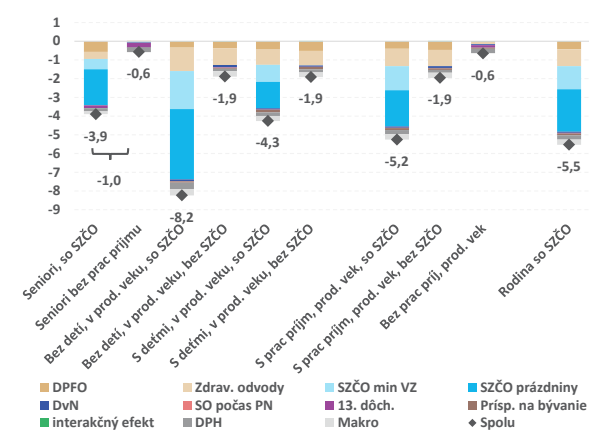
³⁹ Grafy vplyvov opatrení na disponibilné príjmy rodín v členení po percentiloch príjmovej distribúcie sú súčasťou Prílohy 4.

⁴⁰ V modeli nie sú údaje o najbohatších jednotlivcoch a rodinách, keďže model zachytáva príjmy z administratívnych databáz (napríklad daňových priznaní). Súčasťou disponibilných príjmov rodín nie sú príjmy zdaňované zrážkou (napr. príjmy z dividend, úroky), a ani príjmy nepodliehajúce zdaneniu (napr. príjmy z predaja cenných papierov alebo z predaja nehnuteľností po splnení príslušných časových testov).

5.12 Opatrenia sa dotknú aj rodín, v ktorých žije aspoň jeden senior.⁴¹ V priemere sa rodinám so seniormi zníži disponibilný príjem o 1 % resp. o 143 eur ročne. Ku zníženiu prispieje najmä zafixovanie sumy 13. dôchodku na nominálnej úrovni roku 2025 (0,2 p.b.), nasledované zvýšením zdravotných odvodov (0,2 p.b.) a zvýšením dane z príjmu (0,1 p.b.).

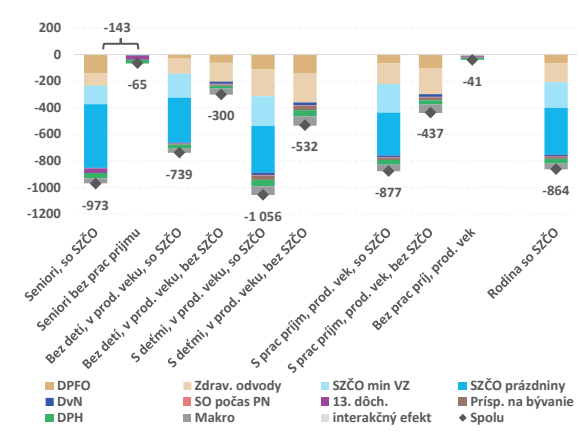
5.13 Disponibilné príjmy sa znížia najmenej tým rodinám (0,6 p.b. alebo 41 eur), ktoré nemajú žiaden pracovný príjem. Týchto sa dotkne najmä zvýšenie DPH a zmrazenie 13. dôchodkov.

Graf 28: Príspevky jednotlivých opatrení k zmene disp. príjmov podľa kategórií rodín, 2026 (v %)

Zdroj: RRZ (TATRASK a SIMTASK)

Graf 29: Príspevky jednotlivých opatrení k zmene disp. príjmov podľa kategórií rodín, 2026 (v eurách)

Zdroj: RRZ (TATRASK a SIMTASK)

Box 6: Vplyv opatrení na upravenej príjmovej distribúcii

Vplyv konsolidačných opatrení na disponibilné príjmy rodín je vyhodnotený na základe výsledkov simulácií mikrosimulačným modelom TATRASK. **Podľa oficiálnych údajov o príjmoch, sociálnych a zdravotných odvodoch a zaplatených daniach sa SZČO v prevažnej miere nachádzajú v najnižších pásmach príjmoveho rebríčka.**

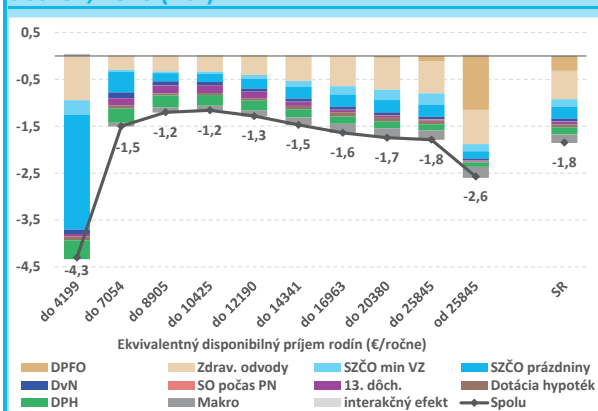
V tejto časti sú **oficiálne deklarované príjmy SZČO upravené na základe odhadu ich skutočných príjmov. Skutočné príjmy SZČO sú odhadnuté nepriamo**, porovnaním údajov o majetku (bohatstve) a príjmoch SZČO a zamestnancov podľa výberového zisťovania Národnej banky Slovenska HFCS (Household Finance and Consumption Survey, 2021). **Podľa výsledkov analýzy⁴² HFCS je mediánový čistý majetok SZČO vyšší ako u zamestnancov o 34 %⁴³ a ich mediánový hrubý príjem vyšší o 15 %.**

Príjmy SZČO, ktoré vstupujú do disponibilných príjmov rodín, boli v hypotetickom scenári upravené na základe distribúcie príjmov zamestnancov. Postupne sa každej SZČO priradil príjem zo zamestnania, tak aby výsledná distribúcia príjmov SZČO kopírovala distribúciu príjmov zo zamestnania. Takto priradené príjmy sa následne navýšili o 15 % na základe vyššie uvedených údajov z HFCS. Dosiahol sa tak príjem živnostníkov v priemere vyšší než u zamestnancov. Daňová a odvodová povinnosť SZČO sa naďalej počítala z oficiálnych príjmov deklarovaných v administratívnych údajoch, upravené príjmy vstupovali iba do disponibilných príjmov rodín na určenie zaradenia do príjmových decilov.

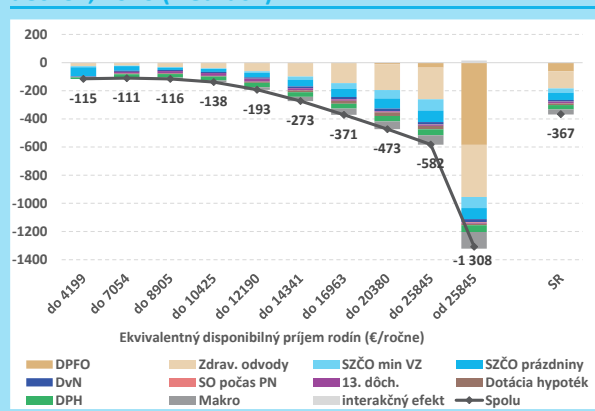
⁴¹ Za seniora je považovaná osoba vo veku najmenej 62 rokov.

⁴² Cupák a kol., 2021: [Household Finance and Consumption Survey 2021: Results from Slovakia](#)

⁴³ Príspevok majetku určeného na podnikanie nie je objemovo významný.

Graf 30: Príspevky jednotlivých opatrení k zmene disponibilných príjmov podľa upravených príjmových decilov, 2026 (v %)

Zdroj: RRZ (TATRASK a SIMTASK)

Graf 31: Príspevky jednotlivých opatrení k zmene disponibilných príjmov podľa upravených príjmových decilov, 2026 (v eurách)

Zdroj: RRZ (TATRASK a SIMTASK)

Vplyvom prijatých opatrení by sa disponibilné príjmy rodín pri zohľadnení upravenej príjmovej distribúcie v hypotetickom scenári znížili priemerne o 1,8 %, čo predstavuje 367 eur ročne (Graf 30 a Graf 31). Avšak tým, že príjmy SZČO sú v distribúcii príjmov posunuté do vyšších pásiem, vplyv opatrení týkajúcich sa SZČO už nie je tak výrazne koncentrovaný v najnižších deciloch. V najnižšej príjmovej skupine však stále zostali SZČO, ktorí aj po úprave príjmov mali veľmi nízke celkové príjmy. V porovnaní s výsledkami na neupravených údajoch je vplyv opatrení rozložený v rámci príjmovej distribúcie rovnomernejšie a platí, že relatívne menej by sa znížili príjmy rodinám v strednom pásme príjmovej distribúcie (aj z dôvodu zvýšenej prítomnosti viac chránených seniorov v tejto kategórii). V peňažnom vyjadrení by sa opäť najviac znížili príjmy rodinám v najvyššom desiatom príjmovom decile (priemerne o 1 308 eur ročne). Aj po úpravách by najvýraznejšie relatívne zníženie disponibilných príjmov zaznamenali rodiny v najnižšom príjmovom decile (priemerne 4,3 %) a z dôvodu zavedenia 3. a 4. pásma dane z príjmu v najvyššom decile (2,6 %).

Výsledky simulácií na upravenej príjmovej distribúcii indikujú, že základný výsledok sa nemení: ku zníženiu disponibilných príjmov rodín v nižších pásmach distribúcie prispievajú najmä zmeny v platení odvodov SZČO a v najvyšších príjmových skupinách zmeny v sadzbách dane z príjmu. Vplyv opatrení týkajúcich sa SZČO však už nie je tak významne koncentrovaný v najnižších príjmových skupinách a platí, že zmeny v disponibilných príjmoch sú rozdelené v rámci príjmovej distribúcie rovnomernejšie. Relatívne najmenej sú ovplyvnené rodiny v stredných pásmach príjmového rebríčka.

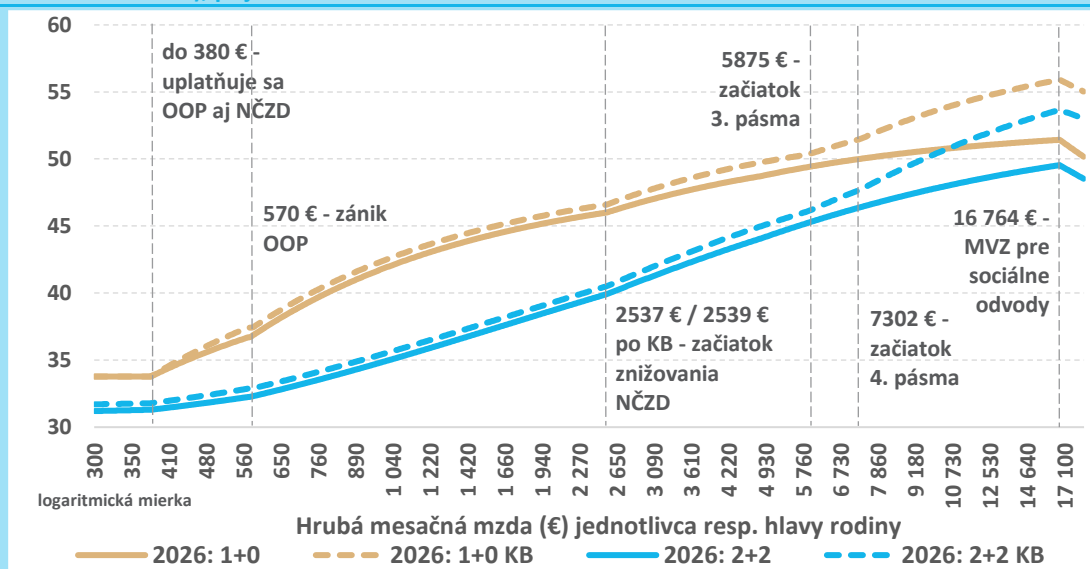
- 5.14 Po prijatí opatrení konsolidačného balíčka sa priemerné daňovo-odvodové zaťaženie zvyšuje pre všetkých zamestnancov s hrubou mzdou nad 380 eur, teda už hlboko pod úrovňou minimálnej mzdy (Graf 32). Výraznejšie rozdiely sa začínajú prejavovať od úrovne hrubej mzdy okolo 2 540 eur, kde sa naplno prejavuje rýchlejšie vyklesávanie nezdaniteľnej časti základu dane. Pri vyšších príjmoch, konkrétne od 5 875 eur a 7 302 eur, sa premieta už aj zavedenie tretej a štvrtej sadzby dane z príjmu.
- 5.15 Aj bez nových opatrení na rok 2026 sa hraničná efektívna sadzba povinných platieb (METR-NTCP, Box 7), teda podiel dodatočných povinných platieb na zmene v nákladoch práce, pohybovala tesne pod hranicou 50 % už od relatívne nízkych príjmov okolo 580 eur až do úrovne 2 540 eur (Graf 33). Nad hranicou 2 540 eur sa hraničná sadzba zvyšuje v dôsledku vyklesávania nezdaniteľnej časti základu dane a zavedenia druhého pásma dane z príjmu. Po prijatí konsolidačných opatrení dochádza k nárastu hraničnej sadzby, pričom v príjmových pásmach 5 875 eur a 7 302 eur sa zreteľne prejavuje vplyv zavedenia tretej a štvrtej sadzby dane z príjmu, ktoré zvyšujú podiel povinných platieb na dodatočnom príjme.

Box 7: Klin povinných platieb a marginálna efektívna sadzba povinných platieb

Klin povinných platieb⁴⁴ (po anglicky *average compulsory payments wedge*) zahŕňa daň z príjmu fyzických osôb, odvody platené zamestnancom ako aj zamestnávateľom a povinné platby, ktoré nie sú formálne definované ako dane ani sociálne odvody, no sú viazané na pracovný príjem. Tieto povinné platby pre Slovensko tvoria príspevky do 2. piliera a príspevky zamestnávateľa do sociálneho fondu. Klin vyjadruje podiel všetkých spomínaných platieb na celkových nákladoch práce na zamestnanca.

Navyše, pri výpočte klinu sa štandardne (OECD, EUROSTAT) zohľadňujú aj vybrané sociálne transfery, ktoré daný typ domácnosti dostáva od štátu. Tie v praxi znižujú celkové daňovo-odvodové zaťaženie, keďže sa premietajú do vyššieho disponibilného príjmu. Preto sa môže klin výrazne líšiť medzi jednotlivými typmi domácností – zatiaľ čo pre bezdetného jednotlivca je relatívne vysoký, pre rodiny s deťmi môže byť citeľne nižší práve vďaka týmto transferom. Analýza v prípade Slovenska zohľadňuje vplyv dvoch vybraných rodinných transferov – prídavku na dieťa a daňového bonusu.

Graf 32: Vplyv opatrení na rok 2026 (KB) na klin povinných platieb – jednotlivec (1+0) a rodina 2+2 (príjem partnera 100 % PM), príjmová distribúcia

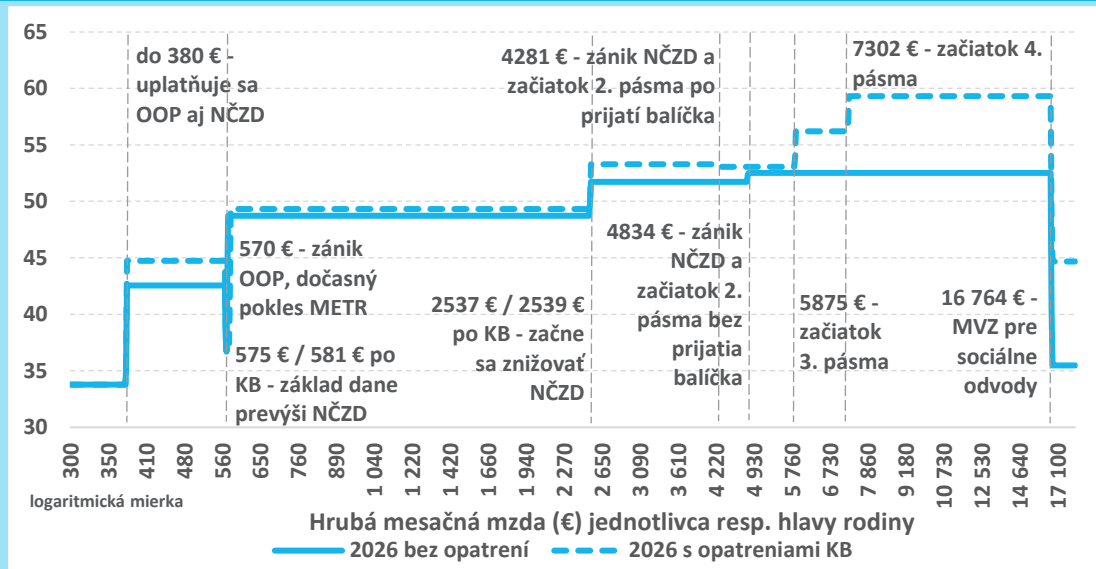

zdroj: RRZ

Hraničná efektívna sadzba povinných platieb (po anglicky *marginal effective compulsory payment rate – METR-NTCP*) vyjadruje, aká časť z dodatočných nákladov práce po zvýšení hrubej mzdy zamestnanca o jedno euro, skončí vo forme daní a odvodov a iných povinných platieb po zohľadnení vybraných transferov.

⁴⁴ V analýze sa používa klin povinných platieb, ktorý na rozdiel od štandardného daňového klinu, zahŕňa aj príspevky do 2. piliera a povinné príspevky zamestnávateľa do sociálneho fondu (použitý predpoklad na základe metodiky OECD vo výške 0,6 % z hrubej mzdy). Klin povinných platieb poskytuje komplexnejší pohľad na celkové povinné zaťaženie práce (OECD, [Taxing Wages Non-tax compulsory payments, 2025](#)).

Graf 33: Vplyv opatrení na rok 2026 (KB) na hraničnú efektívnu sadzbu povinných platieb – jednotlivec (1+0) a rodina 2+2 (príjem partnera 100 % PM), príjmová distribúcia

Zdroj: RRZ

6 Medzigeneračné vplyvy

Konsolidačný balíček zasahuje najmä ekonomicky aktívnu časť populácie, takže jeho dopady sa nerozdeľujú rovnomerne medzi ročníky narodenia. Keďže jeho najväčšiu časť tvoria opatrenia v oblasti daňovo-odvodového zaťaženia fyzických osôb, najvyššiu záťaž v prepočte na jeden rok zostávajúceho života ponесú ročníky aktuálne v produktívnom veku. Tie budú ku konsolidácii každoročne prispievať približne 152 eur na osobu. Staršie ročníky, najmä súčasných starobných dôchodcov, zasiahne predovšetkým dočasné zmrazenie 13. dôchodku v rokoch 2026 až 2028, čo predstavuje priemerný vplyv 62 eur na osobu na každý rok počas zvyšku života. Najmladšie a budúce generácie sa na trvalej konsolidácii budú každoročne podieľať sumou približne 165 eur.

- 6.1 [V správe o dlhodobej udržateľnosti za rok 2024](#) Rada konštatovala, že osoba narodená v roku 2024 počas svojho života získa z verejných rozpočtov viac ako do nich prispeje. Tento výsledok poukazuje na potencionálnu dlhodobú nerovnováhu vo verejných financiách a riziko ich udržateľnosti⁴⁵. Zároveň dopĺňa a podporuje ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti, ktorý sa nachádza v pásme stredného rizika a signalizuje potrebu konsolidačného úsilia.
- 6.2 Rozsah akým sa jednotlivé ročníky narodenia budú spolupodieľať na konsolidácii sa ilustruje pomocou tzv. generačných účtov⁴⁶. **Generačný účet zjednodušene poskytuje prehľad o tom, koľko priemerný človek narodený v konkrétnom roku (ročník narodenia) zaplatí počas svojho života na daniach do rozpočtu verejnej správy a koľko z neho naopak získa vo forme verejných služieb a transferov⁴⁷.** V kontexte konsolidačného balíčka preto vie poskytnúť informáciu o tom, ako ovplyvní celoživotný príspevok jednotlivých generácií do verejných financií.
- 6.3 Najvýraznejšie medzigeneračné vplyvy konsolidačného balíčka vyplývajú zo zmien v oblasti daňovo-odvodového zaťaženia príjmov fyzických osôb, konkrétne zvýšenie zdravotného poistenia zamestnancov, vyššie sociálne poistenie najmä u SZČO a progresívnejšie nastavenie sadzieb dane z príjmov. Významný vplyv majú aj opatrenia v oblasti DPH, najmä presun vybraných potravín so zvýšeným obsahom cukru a soli do základnej sadzby a obmedzenie odpočtu DPH na automobily používané aj na súkromné účely. Naopak, zvýšenie dôchodkových nárokov za obdobia starostlivosti o dieťa pôsobí v opačnom smere než ostatné konsolidačné opatrenia, pretože vedie k zvýšeniu dôchodkových výdavkov naprieč generáciami⁴⁸. Opatrenia v podobe úspor výdavkov štátu v návrhu rozpočtu („Ostatné výdavky“) predstavujú zníženie výdavkov na verejné statky a služby, čím sa rovnomerne dotýkajú všetkých generácií.
- 6.4 Podľa kvantifikácie RRZ sa tak na trvalom zlepšení hospodárenia verejnej správy budú z najväčšej časti podieľať mladé a budúce generácie čo je dôsledkom štruktúry konsolidačných opatrení, ktoré sú vo veľkej miere zamerané na zvýšenie daňových a odvodových príjmov (Graf 34). Celoživotný príspevok priemernej osoby, ktorá je v súčasnosti v produktívnom veku, môže dosiahnuť 35,1 % priemernej ročnej mzdy, zatiaľ čo najmladšie žijúce ročníky a budúce generácie sa budú na konsolidácii verejných financií podieľať vo výške 71,5 % priemernej ročnej mzdy.

⁴⁵ Pri vyhodnocovaní dlhodobej udržateľnosti sa v generačných účtoch popri peňažných transferoch (napr. dávky) berú do úvahy tiež naturálne sociálne transfery (napr. vzdelanie, zdravotníctvo), ale aj výdavky na verejné statky (napr. obrana, infraštruktúra, súdy, verejný poriadok atď.).

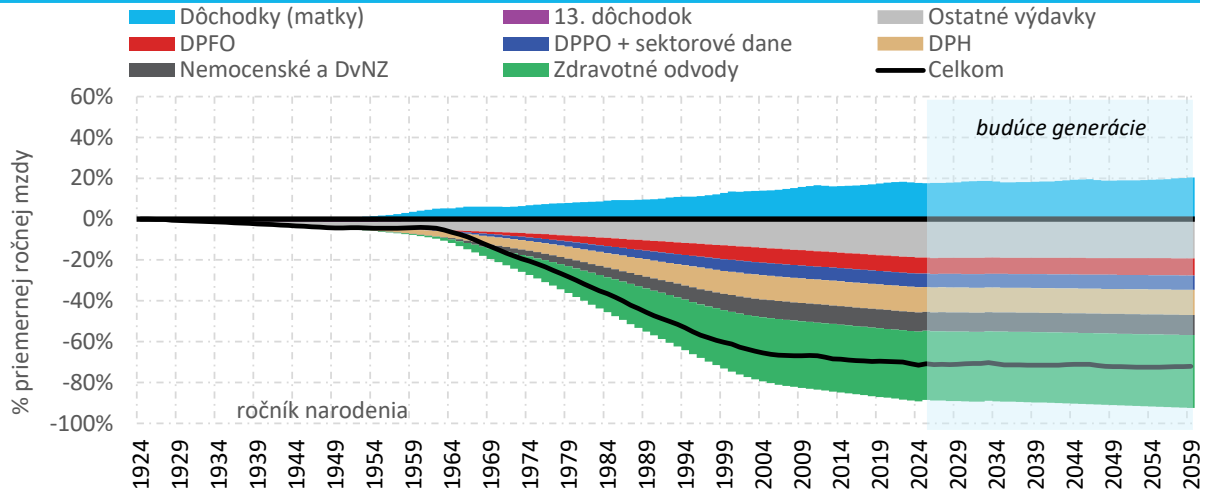
⁴⁶ [Správa o dlhodobej udržateľnosti verejných financií \(apríl 2014\): kapitola č. 7](#)

⁴⁷ Generačné účty zohľadňujú popri peňažných transferoch aj výdavky na verejné statky a naturálne sociálne transfery.

⁴⁸ Napriek tomu, že opatrenie sa bude týkať prevažne žien, zmena sa v generačných účtoch sa ilustruje na priemerného jednotlivca v populácii.

Priemerný človek v dôchodkovom veku prispeje ku konsolidácii počas zvyšku svojho života celkovou sumou zodpovedajúcou približne 3,9 % priemernej ročnej mzdy.

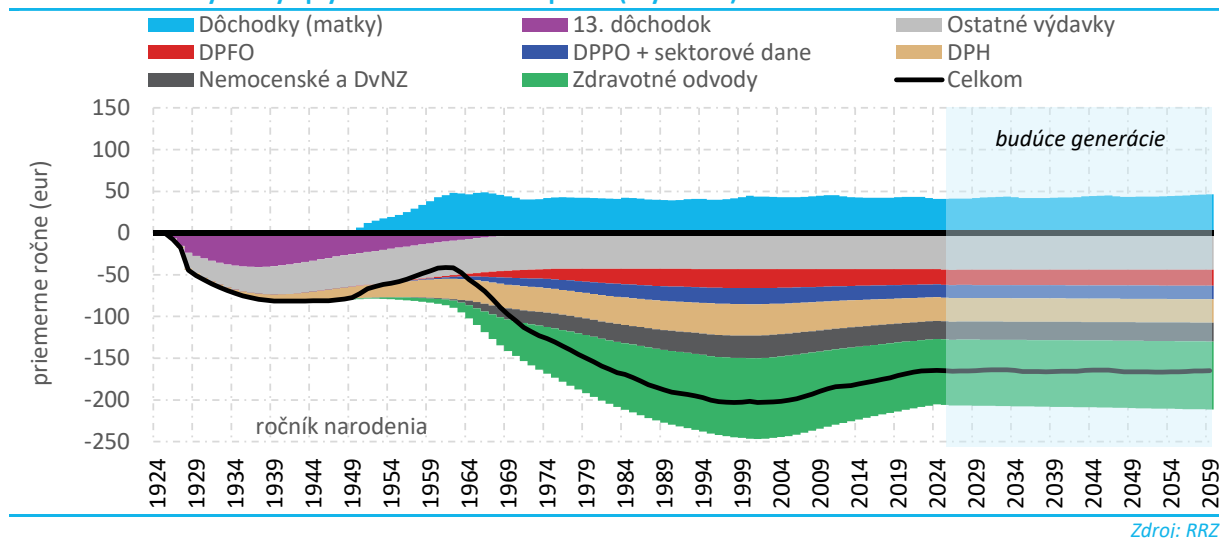
Graf 34: Kumulatívny vplyv balíčka na osobu počas (zvyšného) života

Zdroj: RRZ

- 6.5 Tieto výsledky ale výrazne ovplyvňuje skutočnosť, že mladšie ročníky majú pred sebou viac rokov života, čo prirodzene zvyšuje ich podiel na trvalej konsolidácii. Priemerná dĺžka zostávajúceho života⁴⁹ pre súčasné dôchodkové ročníky dosahuje 14,5 roka, pre pracujúcu populáciu 41,5 roka a pre deti vrátane budúcich generácií v priemere 86 rokov. Pre zabezpečenie lepšej porovnateľnosti medzigeneračných fiškálnych dopadov konsolidačného balíčka je preto potrebné zohľadniť rozdielnu dĺžku zostávajúceho života jednotlivých ročníkov. Vplyvy je preto vhodné vyjadrovať aj ako priemerný ročný vplyv na osobu v rámci zvyšného života každého ročníka (Graf 35). Po zohľadnení rozdielnej zvyšnej dĺžky života jednotlivých ročníkov sa ročné fiškálne vplyvy prirodzene zvyšujú najmä u žijúcich osôb vo vyššom veku.
- 6.6 Pre ročníky v produktívnom veku predstavujú konsolidačné opatrenia priemerný ročný dopad približne 152 eur po zvyšok života. Najväčšie fiškálne bremeno v priemere na rok zvyšného života poniesú ročníky, ktoré aktuálne vstupujú na trh práce, približne 202 eur ročne. Mladších ročníkov a budúcich generácií sa opatrenia dotknú kumulatívne v približne rovnakej sume, avšak vzhľadom na roky detstva pred vstupom na trh práce je ich priemerný ročný dopad na zvyšok života nižší. Najmladšie a budúce generácie sa budú každoročne podieľať sumou približne 165 eur.

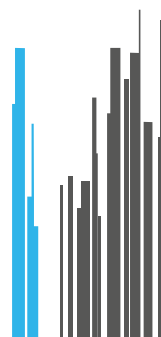
⁴⁹ Stredná dĺžka života je kvantifikovaná generačne použitím dlhodobej projekcie pravdepodobnosti prežitia pre jednotlivé vekové kohorty.

Graf 35: Priemerný ročný vplyv balíčka na osobu počas (zvyšného) života

Zdroj: RRZ

6.7 Zmrazenie valorizácie 13. dôchodku⁵⁰ sa dotkne ročníkov v poproduktívnom veku. Keďže ide o dočasné opatrenie, zasiahne najmä súčasných dôchodcov a nových poberateľov v najbližších rokoch, avšak budúcich dôchodcov už neovplyvní. Súčasný priemerný starobný dôchodca prispeje približne 62 eur ročne počas zvyšku života. V rámci seniorov sa balíček dotkne len marginálne žien narodených v rokoch 1961 a 1962, ktoré odišli do dôchodku relatívne nedávno, takže zmrazenie 13. dôchodku má na horizonte ich zostávajúceho života nízky ročný dopad a tieto ročníky už budú zároveň profitovať z návrhu na zvýšenie dôchodkov (prepočítanie) za starostlivosť o deti (opatrenie sa týka najmä žien, hoci v grafe 35 je vplyv na priemernú osobu v populácii). Zhodou okolností ide zároveň vo veľkej miere o skupinu, ktorá v rokoch 2023 a 2024 získala pri priznaní dôchodku nesystémové zvýšenie priznaného dôchodku vplyvom viacnásobného započítania inflácie v prvej valorizácii.

⁵⁰ V rokoch 2026 až 2028 sa jeho hodnota nebude zvyšovať a ostane zachovaná na úrovni roka 2025. Po skončení tohto obdobia sa však skokovo vráti na úroveň, ktorú by dosiahol aj bez legislatívnej úpravy.

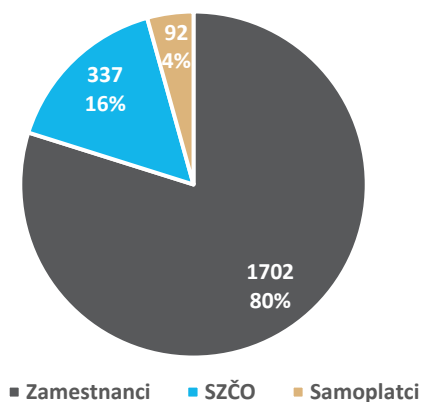

Príloha 1 – Detailný popis opatrení

Zvýšenie sadzby pre odvod poistného na verejné zdravotné poistenie pre fyzické osoby o 1 p.b.

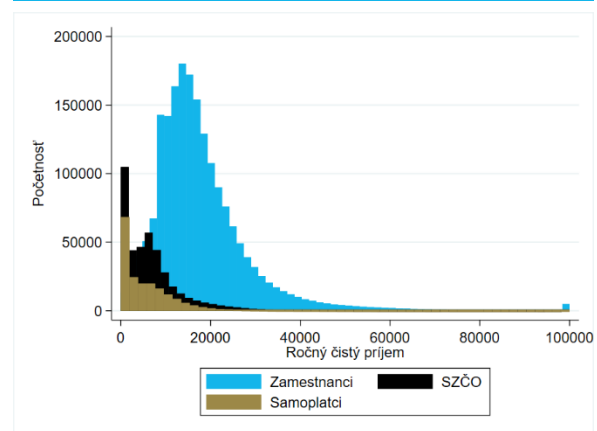
- 7.1 S účinnosťou od 1. januára 2026 sa zvyšuje sadzba pre odvod poistného na verejné zdravotné poistenie. Sadzba za zamestnanca, samostatne zárobkovo činné osoby a tzv. samoplatiteľa vzrastie o 1 percentuálny bod.
- 7.2 V prípade zamestnanca tak sadzba zdravotných odvodov vzrastie zo 4 % na 5 % a v prípade samostatne zárobkovo činné osoby a samoplatiteľa na 16 % v rokoch 2026 a 2027, v rokoch 2028 a 2029 sa znižuje o 1 p.b. na 15 % z dôvodu vypršania dočasného zvýšenia sadzby.
- 7.3 V roku 2026 sa **celkový vplyv opatrenia** odhaduje na **350 mil. eur**. Nárast príjmov v oblasti zdravotných odvodov z dôvodu ich zvýšenia sa očakáva na úrovni 436 mil. eur. Na druhej strane, vyššie odvodové zaťaženie povedie k poklesu výnosu dane z príjmov fyzických osôb približne vo výške 83 mil. eur a k miernemu zvýšeniu daňových bonusov vo výške 4 mil. eur.
- 7.4 Vyšší výnos zdravotných odvodov navyšuje príjem verejného zdravotného poistenia (VZP), v rámci ktorého by tieto zdroje mohli slúžiť na financovanie dodatočných výdavkov (napr. na zdravotnú starostlivosť). Aby sa zabezpečil pozitívny vplyv opatrenia na saldo verejnej správy, v rámci prerokovania rozpočtu verejnej správy v NR SR bol schválený pozmeňujúci návrh, ktorým sa znížila platba štátu do VZP.
- 7.5 Toto opatrenie má dodatočný vplyv v podobe spomalenia rastu výdavkov na príspevok na opatrovanie ťažko zdravotne postihnutých, keďže tieto výdavky sa odvíjajú od rastu čistej minimálnej mzdy v ekonomike. Zvýšenie sadzby poistného na verejné zdravotné poistenie pre fyzické osoby o 1 % znižuje čistú mzdu, a tým aj očakávané tempo rastu výdavkov v tejto oblasti v porovnaní so scenárom bez zavedenia tohto opatrenia.
- 7.6 Opatrením sa zvyšuje odvodové zaťaženie zamestnancom (v priemere mesačne 1702 tisíc osobám), živnostníkom (v priemere mesačne 337⁵¹ tisíc osobám) a samoplatcom zdravotného poistenia (v priemere mesačne 92 tisíc osobám).

Graf 36: Priemerný mesačný počet dotknutých osôb (v tisícoch)

Zdroj: RRZ (TATRASK)

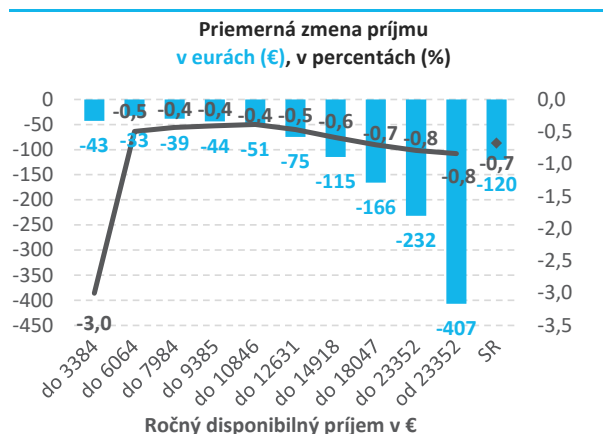
Graf 37: Počet dotknutých osôb podľa výšky ročného čistého príjmu

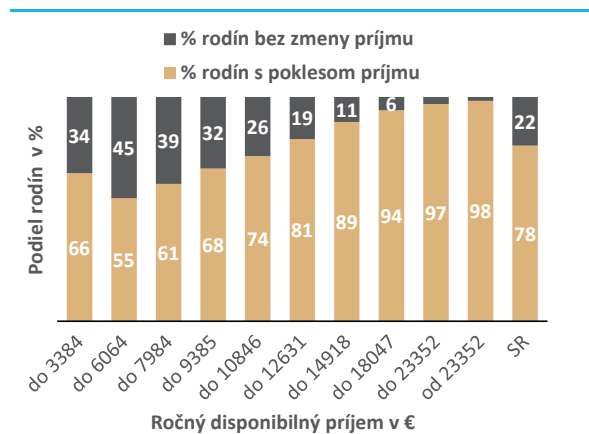
Zdroj: RRZ (TATRASK)

⁵¹ Z celkového počtu SZČO (427 tisíc) platí preddavky na zdravotné poistenie 337 tisíc, ostatné SZČO majú stanovený nulový vymeriavací základ na zdravotné poistenie.

- 7.7 Pri pohľade na celú populáciu sa opatrenie dotkne 78 % rodín, keďže odvodové zaťaženie sa zvyšuje zamestnaným, živnostníkom aj samoplatcom zdravotného poistenia. Jedinou nedotknutou skupinou sú poistenci štátu, ktorých rodiny sa nachádzajú prevažne v spodnej časti príjmovej distribúcie. Podiel dotknutých rodín tak rastie s príjmom.
- 7.8 Negatívny dopad opatrenia na disponibilné príjmy rodín je zrejmy najmä vo vyšších pásmach príjmovej distribúcie, keďže neexistuje strop platieb zdravotných odvodov. V relatívnom vyjadrení sa však najviac dotkne rodín v prvom príjmovom decile (samoplatcovia a SZČO).

Graf 38: Vplyv opatrenia na disponibilný príjem rodín

Zdroj: RRZ (TATRASK)

Graf 39: Podiel rodín dotknutých opatrením

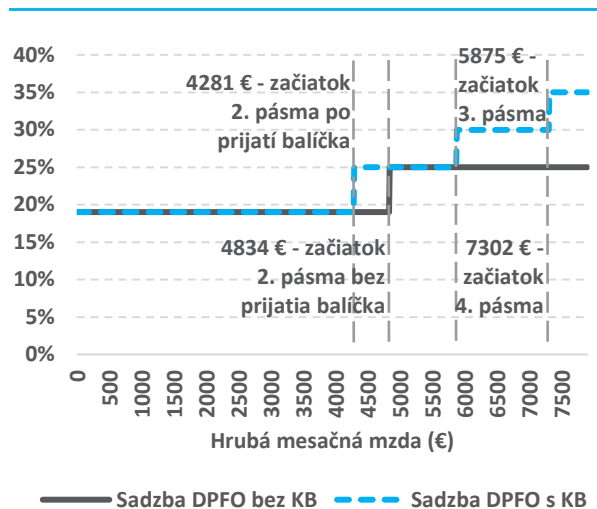
Zdroj: RRZ (TATRASK)

Zvýšenie progresivity DPFO - zavedenie tretej a štvrtej sadzby dane a zvýšenie osobitnej sadzby DPFO pre vybraných ústavných činiteľov

- 7.9 S účinnosťou od 1. januára 2026 sa rozširuje progresia zdaňovania fyzických osôb znížením hranice základu dane pre uplatnenie existujúcej sadzby 25 % a zavedením nových vyšších sadzieb dane vo výške 30 % a 35 %, ktoré sa budú uplatňovať pri vyšších základoch dane. Tieto sadzby dane sa budú vzťahovať na základ dane prevyšujúci 60 349 eur, resp. 75 010 eur. Druhé daňové pásmo so sadzbou 25 % sa bude po novom uplatňovať pri základe dane presahujúcom 43 983 eur.
- 7.10 V tejto súvislosti sa upravuje aj vyberanie a platenie preddavkov na daň zo závislej činnosti. Tento spôsob výpočtu preddavkov na daň zo zdaniteľnej mzdy sa prvýkrát použije pri výpočte preddavkov na daň zo zdaniteľnej mzdy za mesiac január 2026.
- 7.11 V nadväznosti na zmenu a zavedenie ďalších pásiem zdanenia príjmov fyzických osôb došlo k úprave ustanovenia týkajúceho sa vyklesávania výšky nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a na manželku daňovníka.⁵²

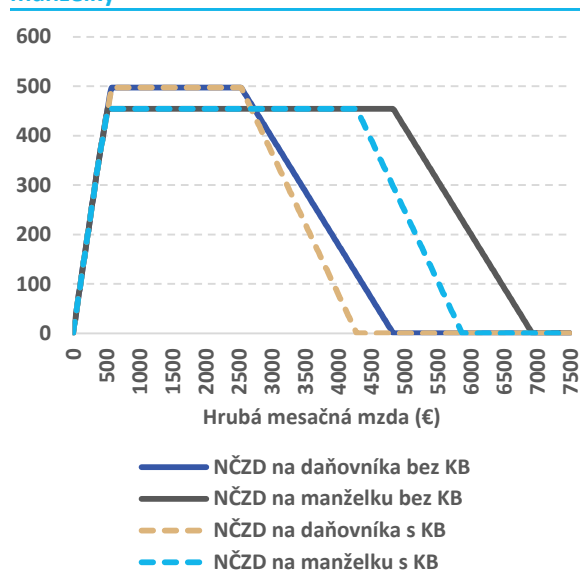
⁵² Vzhľadom na zavedenie dvoch dodatočných sadzieb DPFO stráca mechanizmus vyklesávania NČZD svoj pôvodný význam, keďže jeho zavedenie bolo pôvodne motivované snahou formálne zachovať systém jednej sadzby dane, a zároveň zabezpečiť vyššiu progresivitu zdanenia. Pri súčasnej existencii vyklesávania NČZD, ktorá ešte pred začiatkom pásma sadzby 25% na istom intervale zabezpečuje marginálne zdanenie na skoro tej istej úrovni by sa rovnaký efekt dosiahol len posunutím hranice zdanenia na nižšiu úroveň. Vo výsledku tak platí, že vyklesávanie NČZD a súčasná existencia viacerých daňových pásiem nadmerne komplikuje daňový systém. Rovnakú progresivitu zdanenia, výnos pre verejné financie a zároveň vyššiu prehľadnosť a zrozumiteľnosť daňového systému by zabezpečilo zrušenie vyklesávania NČZD s primerane prehodnotením pásiem vyššieho zdanenia a výšky sadzieb.

Graf 40: Vplyv opatrenia na výšku sadzieb DPFO

Zdroj: RRZ

Graf 41: Vplyv opatrenia na NČZD daňovníka a manželky

Zdroj: RRZ

- 7.12 Zvyšuje sa osobitná sadzba dane z príjmov zo závislej činnosti vybraných ústavných činiteľov vyplývajúcich týmto daňovníkom podľa zákona č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch ústavných činiteľov v znení neskorších predpisov z 5 % na 10 %.
- 7.13 Podľa doložky vplyvov sa toto opatrenie týka 171 vybraných ústavných činiteľov, ktorými sú prezident SR, poslanci NR SR, členovia vlády SR a predseda a podpredsedovia NKÚ. Predpokladaný vplyv na rozpočet podľa MF SR je 0,4 mil. eur v roku 2026.
- 7.14 V kvantifikácii opatrenia **nie je uvažovaná behaviorálna reakcia daňovníkov**, a preto predstavuje horný odhad jeho fiškálneho vplyvu. Takýto prístup bol zvolený z dôvodu absencie empirických analýz o elasticite zdaňovaného príjmu pre slovenské podmienky a vysokej neistoty spojennej s prenosom odhadov z iných krajín (viď Box 8).

Box 8: Čo nám hovorí literatúra k zvyšovaniu alebo zavádzaniu daňových pásiem s vyšším sadzbami dane z príjmov

Zvýšenie alebo zavedenie vyšších sadzieb dane z príjmov fyzických osôb pre vysokopríjmových sa často navrhuje ako spôsob **zvýšenia progresivity daňového systému, zároveň znižuje nerovnosť príjmov po zdanení**. Dopad zmien je sústredený v horných decilocho/percentilocho príjmovej distribúcie. Vplyv sa štandardne hodnotí mikrosimulačnými modelmi⁵³ (napríklad EUROMOD).

Zavedenie vyšších sadzieb môže zároveň ovplyvniť **rozhodnutia o ponuke práce** (počet odpracovaných hodín, intenzita práce, voľba kariéry), **produktivitu a presuny medzi rôznymi typmi príjmov**. Zmeny v zdanení práce majú príjmové aj substitučné efekty, čo robí celkový vplyv na ponuku práce neistým. Nižšia daňová sadzba môže motivovať ľudí viac pracovať, pretože sa im práca viac oplatí, ale zároveň zvýši ich čistý príjem, čo môže mať opačný efekt. Celkový dopad závisí od citlivosti rôznych skupín obyvateľstva na rôznych úrovniach príjmov a od toho závisí aj efektívnosť týchto zmien z pohľadu dopadu na ekonomiku a dodatočné príjmy rozpočtu⁵⁴.

⁵³ Picos, F. and M.-L. Schmitz (2016), [In-depth analysis of tax reforms using the EUROMOD microsimulation model](#), JRC Working Papers on Taxation and Structural Reforms No 6/2016, European Commission, Joint Research Centre, Seville.

⁵⁴ Förster, M., A. Llana-Nozal and V. Nafilyan (2014), [Trends in Top Incomes and their Taxation in OECD Countries](#), OECD Social, Employment and Migration Working Papers, No. 159, OECD Publishing.

Tradičné analýzy (pre veľkú uzavretú ekonomiku) ukazujú, že **optimálne horné sadzby dane z príjmu môžu byť relatívne vysoké** bez zásadných strát efektívnosti, **pokiaľ sú obmedzené možnosti daňovej optimalizácie a únikov** a ak časť príjmov vysoko zarábajúcich osôb pochádza z vyjednávacieho (kompenzačného) správania – teda nie z vyššej produktivity, ale zo schopnosti ovplyvniť vlastné odmeňovanie. V takom prípade zvýšenie sadzby dane znižuje neproduktívne príjmy bez významného dopadu na ponuku práce. Naopak, **ak existujú rozsiahle možnosti presúvania príjmov alebo vyhýbania sa daniam, reakcia sa prejaví najmä v zmenšenej daňovej báze**, nie v reálnej ekonomickej aktivite⁵⁵.

Zároveň platí, že v súčasnom globalizovanom svete prebieha súťaž najmä o dva faktory, investície a globálne talenty. A práve **rastúca medzinárodná mobilita pracovnej sily, najmä vysoko kvalifikovaných pracovníkov, prináša nové otázky, aká je optimálna horná sadzba dane z príjmu**. To prirodzene predstavuje nové výzvy pre daňové systémy po celom svete, ktoré doteraz predpokladali nízku mieru migrácie⁵⁶. Mnohé krajiny, najmä tie s vyšším zaťažením práce, poskytujú ciele, avšak zvyčajne časovo limitované (najčastejšie 5-8 rokov), daňové úľavy pre vysokokvalifikovaných pracovníkov s cieľom získať talenty zo zahraničia.

Pri dizajne daňového systému je preto potrebné veľmi špecificky zohľadňovať podmienky v danej krajine, vrátane celkovej úrovne zdanenia práce, cezhraničnú mobilitu pracovníkov alebo mobilitu do iných foriem príjmov.

Zároveň je potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že **zvyšovanie zaťaženia pracovných príjmov**, špecificky vysokopríjmových, **nedokáže nahradiť prorastovo efektívnejšie** a z hľadiska rozloženia daňovej záťaže spravodlivejšiu alternatívu zníženia celkového zdanenia práce a **vyššieho zdanenia relatívne menej zdaňovaných kapitálových príjmov alebo majetku**⁵⁷. Tie sa pritom koncentrujú v najvrchnejších percentiloch príjmovej distribúcie.

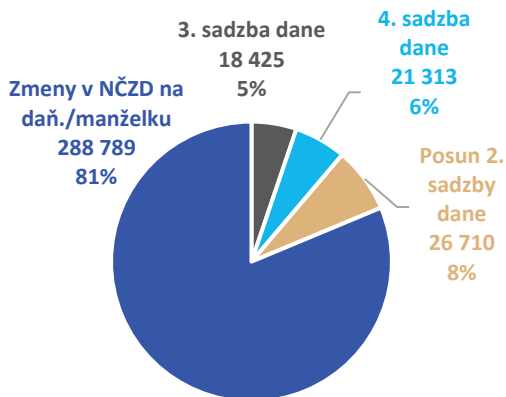
- 7.15 **Celkový vplyv** opatrenia na verejné financie sa odhaduje na **184 mil. eur** v roku 2026. Z toho predstavuje 167 mil. eur vplyv na daň z príjmov zo závislej činnosti a 17 mil. eur vplyv na daň z príjmov z podnikania.
- 7.16 Opatrenie má tiež nepriamy **vplyv na asignáciu dane rodičom**, ktorý sa odhaduje na **3,6 mil. eur**, ako aj na asignáciu dane **na verejnoprospešné účely** vo výške **2,4 mil. eur**. Tento efekt sa vo fiškálnych ukazovateľoch prejaví s ročným oneskorením.
- 7.17 Odhaduje sa, že opatrenie sa v roku 2026 **dotkne približne 355 tisíc osôb** (približne 16 % osôb s nenulovým zdaniteľným príjmom). Najväčšia časť zasiahnutých, približne 289 tisíc osôb (81 %), bude ovplyvnená zmenami v odpočítateľných položkách. Posun v rámci druhého daňového pásma zasiahne približne 27 tisíc osôb (8 %), zavedenie tretieho daňového pásma ovplyvní 18 tisíc osôb (5 %) a zavedenie štvrtého daňového pásma sa dotkne približne 21 tisíc osôb (6 %).

⁵⁵ Piketty, T., E. Saez, and S. Stantcheva (2014), [Optimal Taxation of Top Labor Incomes: A Tale of Three Elasticities](#), American Economic Journal: Economic Policy 6 (1): 230–71.

⁵⁶ OECD (2011), [Taxation and Employment](#), OECD Tax Policy Studies, No. 21, OECD Publishing.

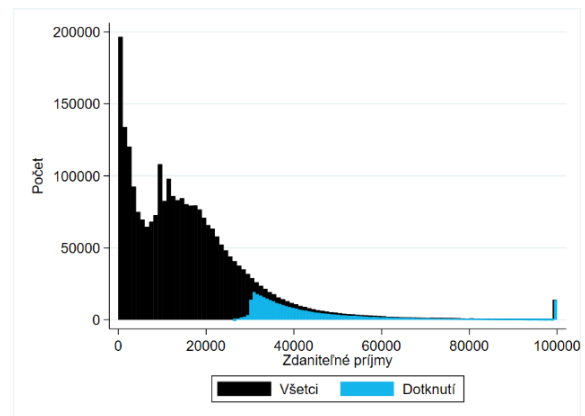
⁵⁷ Hourani, D. et al. (2023), [The taxation of labour vs. capital income: A focus on high earners](#), OECD Taxation Working Papers, No. 65, OECD Publishing.

Graf 42: Počet dotknutých osôb – podľa zamerania opatrenia (v osobách a v %)

Zdroj: RRZ (TATRASK)

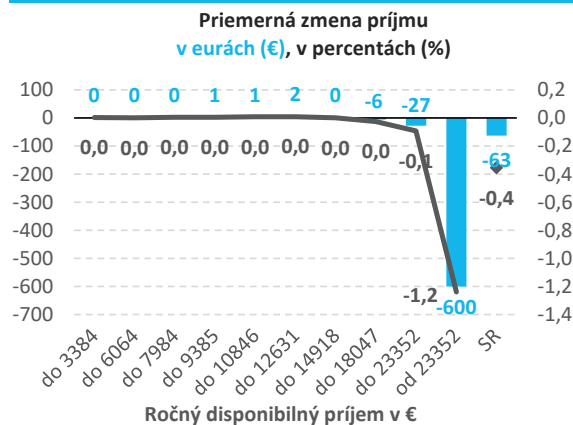
Graf 43: Počet osôb – podľa výšky ročného zdaniteľného príjmu

Zdroj: RRZ (TATRASK)

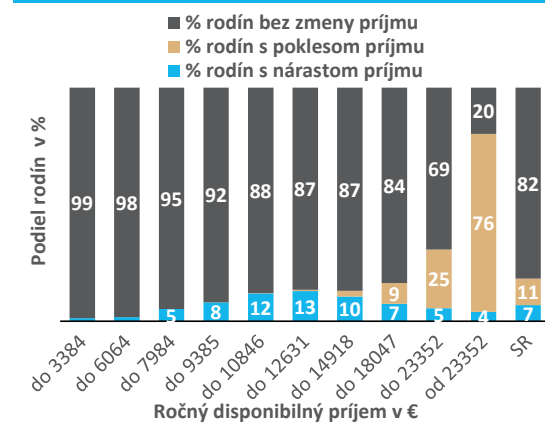
- 7.18 **Pri pohľade na celú populáciu** sa opatrenie týka predovšetkým vysokopríjmových rodín, keďže zvýšenie progresivity dane z príjmov sa prejavuje až od vyšších úrovní hrubého príjmu. **Negatívny vplyv na disponibilný príjem je zreteľný od siedmeho decilu** príjmovej distribúcie, pričom najvyšší dopad sa sústreďuje do desiateho príjmového decilu, kde až 76 % rodín čelí poklesu v disponibilnom príjme. V priemere rodina v desiatom decile stráca 600 eur ročne.
- 7.19 **Positívny vplyv opatrenia**, zreteľný najmä v strede príjmovej distribúcie, je dôsledkom zvýšenej asignácie dane rodičom, ktorou prispievajú vysokopríjmové osoby svojim rodičom k dôchodku. **Positívny vplyv na disponibilný príjem dôchodcov** sa v realite prejaví s ročným posunom.

Graf 44: Vplyv opatrenia na disponibilný príjem rodín

Zdroj: RRZ (TATRASK)

Graf 45: Podiel rodín dotknutých opatrením

Zdroj: RRZ (TATRASK)

Zrušenie odvodových prázdnin SZČO

- 7.20 S účinnosťou od 1. januára 2026 sa zavádza úprava, na základe ktorej povinné nemocenské a dôchodkové poistenie SZČO vzniká od prvého dňa 6. kalendárneho mesiaca po vzniku oprávnenia na podnikanie alebo po doručení čestného vyhlásenia SZČO bez oprávnenia.
- 7.21 Zavádza sa osobitný vymeriavací základ vo výške 26 % z priemernej mzdy spred dvoch rokov pre SZČO pod rozhodnou hranicou príjmu (12-násobok 50 % priemernej mzdy spred dvoch rokov). Tieto SZČO doposiaľ odvody z dôvodu neprekročenia príjmovej hranice neplatili.

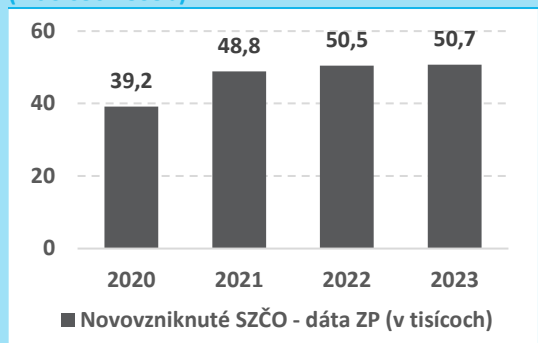
- 7.22 V roku 2026 existujúce SZČO, ktorých príjmy nedosahovali rozhodnú hranicu, začnú platiť odvody z osobitného vymeriavacieho základu od júla 2026.
- 7.23 Neplatenie povinného nemocenského a dôchodkového poistenia môže SZČO využiť opakovane, avšak len raz za 5 rokov (rozhodujúce obdobie je 60 mesiacov spätne).
- 7.24 Zavedenie nového minimálneho odvodu môže spôsobiť, že pre časť SZČO sa podnikanie stane nerentabilným. V kvantifikácii sa preto uvažuje s behaviorálnou reakciou – predpokladá sa, že niektoré SZČO v dôsledku opatrenia ukončia podnikanie alebo znížia svoju aktívnu činnosť (viď Box 9).

Box 9: Predpoklady kvantifikácie opatrenia - Zrušenie odvodových prázdnin SZČO

Dotknutou populáciou opatrením sú **SZČO, ktoré podľa pôvodnej legislatívy neplatia sociálne odvody**. Z celkového priemerného mesačného počtu 427 tisíc SZČO, neplatí sociálne odvody približne 227 tisíc osôb (54 %)⁵⁸. Celkový počet SZČO je v modeli definovaný ako výskyt v databáze zdravotného poistenia, pričom tento počet zahŕňa aj SZČO s nulovým vymeriavacím základom. Legislatíva totiž umožňuje v niektorých prípadoch platiť preddavky na zdravotné poistenie aj z nulového základu bez povinnosti ročného zúčtovania. Ročné zúčtovanie vykonáva zdravotná poisťovňa pre SZČO, ktoré podávajú daňové priznanie, teda tie ktorých ročný príjem presiahne 50 % 12-násobku nezdaniteľnej časti základu dane. Z dostupných dát preto nie je možné presne rozlíšiť aktívne a neaktívne živnosti.

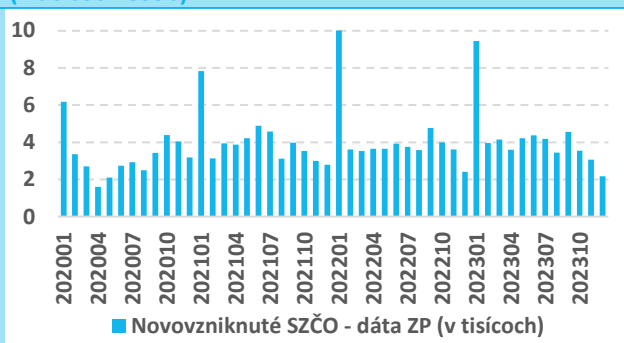
Novovzniknuté SZČO boli identifikované ako osoby, ktoré sa v evidencii SZČO objavili po prvýkrát (Graf 46), pričom podľa údajov zdravotných poisťovní vzniká najviac nových živností v januári (Graf 47). V kvantifikácii sa predpokladá, že novovzniknuté SZČO čerpajú **odvodové prázdniny počas prvých piatich mesiacov od vzniku činnosti**. V priemere tak v modeli mesačne čerpá odvodové prázdniny približne 18 tisíc SZČO.

Graf 46: Počet novovzniknutých SZČO – ročne (v tisícoch osôb)

Zdroj: RRZ (Údaje zdravotných poisťovní)

Graf 47: Počet novovzniknutých SZČO – mesačne (v tisícoch osôb)

Zdroj: RRZ (Údaje zdravotných poisťovní)

U ostatných SZČO, ktoré podľa doteraz platnej legislatívy neplatili sociálne odvody, vzniká po zavedení opatrenia nová **povinnosť** ich platenia. Minimálny odvod sa v tomto prípade určuje ako **26 % zo všeobecného vymeriavacieho základu (VVZ)**. Ak však ročný príjem SZČO z podnikania za predchádzajúci rok presiahol **50 % VVZ**, mal by sa uplatniť „štandardný“ minimálny odvod vypočítaný z 50 % VVZ.

Zavedenie nového minimálneho odvodu môže spôsobiť, že pre časť SZČO sa podnikanie stane ekonomicky nerentabilným. V kvantifikácii sa preto predpokladá **behaviorálna reakcia**. Predpokladá sa, že niektoré SZČO v dôsledku prijatého opatrenia **ukončia podnikanie**.

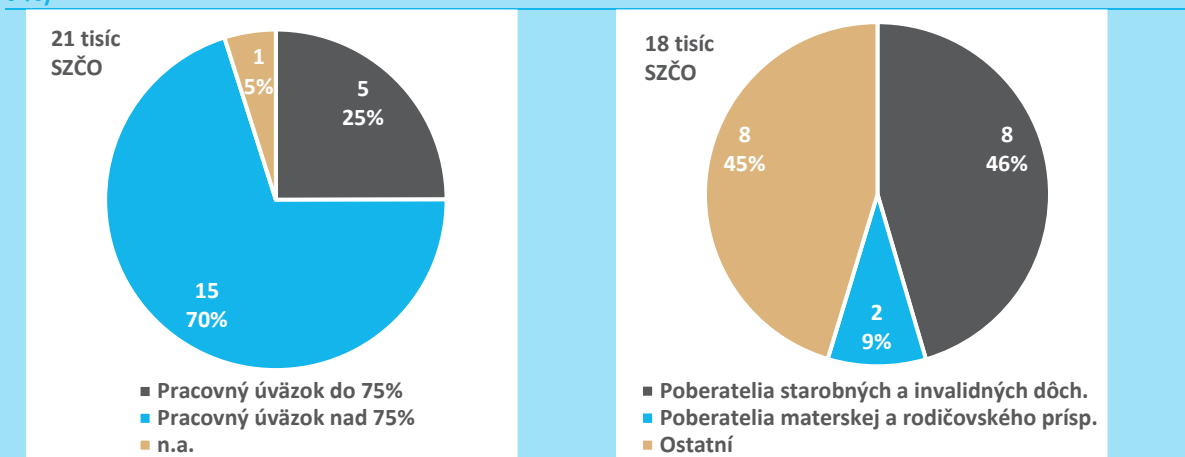
Tieto SZČO sú identifikované ako osoby, ktoré podľa údajov zdravotných poisťovní dosahujú **ročný vymeriavací základ nižší ako 43 % VVZ**, pričom výška ročného vymeriavacieho základu je definovaná z údajov o ročnom zúčtovaní zdravotného poistenia, prípadne z údajov o preddavkoch ak SZČO nemá ročné zúčtovanie. Hranica

⁵⁸ Počty sú uvádzané tak ako ich zachytáva mikrosimulačný model TATRASK, ktorý vo svojej aktuálnej verzii využíva kombináciu dátových zdrojov pokrývajúcich rok 2023. V počtoch preto nie je zohľadnený vývoj v aktivite SZČO za horizontom roku 2023.

43 % VVZ bola zvolená ako expertný predpoklad s cieľom identifikovať tých živnostníkov, ktorí by po zavedení nového minimálneho odvodu čelili výraznejšiemu daňovo-odvodovému zaťaženiu. Zároveň sa využíva doplnková podmienka, že ročný príjem z podnikania v aktuálnom roku nepresahuje rozhodujúci príjem pre povinnosť platiť sociálne odvody (t.j. 50 % z 12-násobku priemernej mzdy spred dvoch rokov). Táto kombinácia zabezpečuje, že z trhu práce neodídu živnostníci s vyšším aktuálnym príjmom.

Model predpokladá rozhodnutie o ukončení živnosti približne u 39 tisíc SZČO, avšak tento počet sa nepremiata v plnej miere do výpadku pracovnej sily. U väčšiny zaniknutých živností ide o formu privyrobenia popri zamestnaní (Graf 48) alebo doplnkovú činnosť popri dôchodku či starostlivosti o dieťa (Graf 49). Reálny výpadok z trhu práce je preto výrazne nižší.

Graf 48: Odhad počtu zaniknutých SZČO – v súbehu so závislou činnosťou (v tisícoch osôb, v %) **Graf 49: Odhad počtu zaniknutých SZČO – bez súbehu so závislou činnosťou (v tisícoch osôb, v %)**

Zdroj: RRZ (TATRASK)

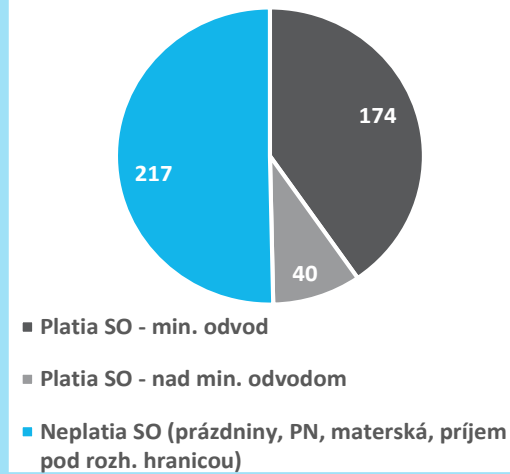
Zdroj: RRZ (TATRASK)

U zostávajúcich SZČO, ktoré podľa predpokladov neukončia činnosť, sa môže tiež očakávať snaha o daňovo-odvodovú optimalizáciu. Mikrosimulačný model však nedokáže explicitne zachytiť stratégie ako zmena právnej formy podnikania alebo presun činnosti do zahraničia. Pre túto skupinu SZČO sa v modeli predpokladá, že budú schopné znížiť svoj efektívny odvod optimalizáciou príjmov, aby odvádzali príspevky z nižšieho základu, teda z 26 % VVZ.

Dopad legislatívnej zmeny na odvodové správanie SZČO v 2. polroku 2026

V dôsledku legislatívnej zmeny sa v druhom polroku 2026 očakáva posun v odvodovom správaní SZČO. Kým podľa pôvodnej legislatívy by v priemere mesačne 217 tisíc SZČO neplatilo sociálne odvody, predpokladá sa, že po zavedení opatrenia dôjde k nasledovnému rozdeleniu: približne 39 tisíc osôb ukončí podnikateľskú činnosť, 157 tisíc začne platiť odvody z vymeriavacieho základu na úrovni 26 % priemernej mzdy spred dvoch rokov a 20 tisíc SZČO nebude mať odvodovú povinnosť. Poslednú skupinu tvoria najmä osoby čerpajúce päťmesačné odvodové prázdniny alebo poberatelia dávok sociálneho poistenia, pri ktorých je platenie poistného vylúčené.

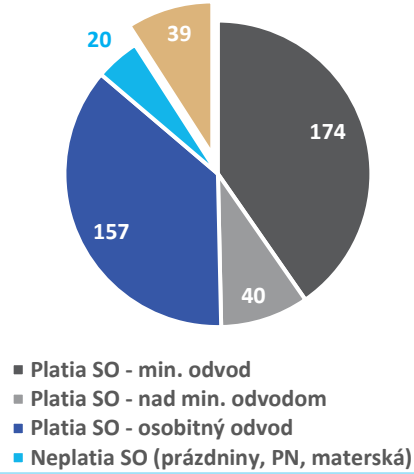
Graf 50: Počty SZČO podľa statusu – pri pôvodnej legislatíve (v tisícoch)

Pozn: Z dôvodu, že opatrenie je účinné od polovice roka 2026, statusy SZČO sú vykázané za 2.polrok.

Zdroj: RRZ (TATRASK)

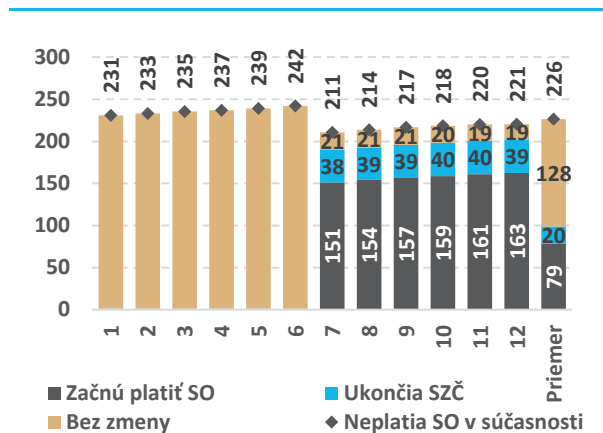
Graf 51: Počty SZČO podľa statusu – pri novej legislatíve (v tisícoch)

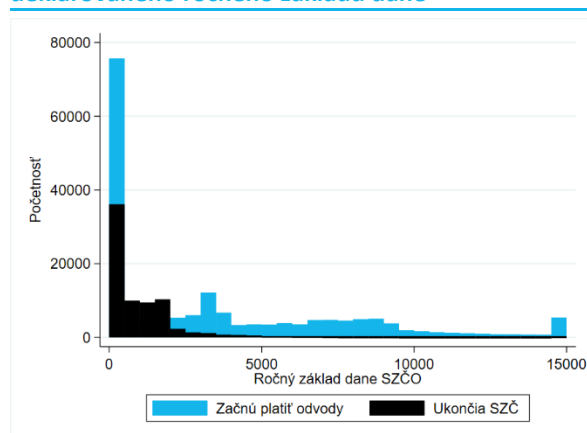
Pozn: Z dôvodu, že opatrenie je účinné od polovice roka 2026, statusy SZČO sú vykázané za 2.polrok.

Zdroj: RRZ (TATRASK)

- 7.25 **Celkový vplyv** opatrenia sa odhaduje na **113 mil. eur v roku 2026**. Oproti ďalším rokom je vplyv približne polovičný, keďže účinnosť opatrenia začína v polovici roka. V roku 2027 sa predpokladá plný ročný účinok vo výške 249 mil. eur, pričom do roku 2029 sa vplyv opatrenia zvýši na približne 261 mil. eur.
- 7.26 Hlavný vplyv opatrenia sa prejaví **nárastom výnosu sociálnych odvodov**, ktorý sa odhaduje na **117 mil. eur** v roku 2026. Zároveň sa však očakáva mierny **pokles výnosu dane z príjmov fyzických osôb z podnikania o 6 mil. eur** a **zníženie daňových kreditov o 2 mil. eur**, čo súvisí jednak s vyšším odvodovým zaťažením, ako aj s očakávanou behaviorálnou reakciou SZČO.
- 7.27 Keďže opatrenie znižuje výnos DPFO, prejaví sa to aj na **poklese asignácie dane** na verejno-prospešné účely ako aj asignácie dane pre rodičov (bývalý rodičovský dôchodok).
- 7.28 **Behaviorálna reakcia** v podobe ukončenia živnosti sa prejaví aj v štruktúre zdravotných odvodov. Predpokladá sa **pokles výnosu zdravotných odvodov SZČO o 7 mil. eur, ktorý však bude kompenzovaný nárastom odvodov samoplacov** (ak tieto osoby neplatia zároveň zdravotné odvody zo závislej činnosti a nie sú poistencami štátu na účely zdravotného poistenia).
- 7.29 Kvantifikácia zohľadňuje, že platenie sociálnych odvodov **zakladá nárok na dávky nemocenského poistenia**. Odhadovaný vplyv na dávky nemocenské a ošetrovné predstavuje 6 mil. eur, pričom sa predpokladá, že sa prejaví s ročným časovým posunom. Opatrenie má taktiež dopad na 2. pilier dôchodkového systému, ktorý sa odhaduje na úrovni 6 mil. eur.
- 7.30 Opatrenie sa týka SZČO, ktoré doteraz neplatili poistné na sociálne poistenie. U SZČO, pri ktorých sa predpokladá ukončenie podnikateľskej činnosti (v priemere mesačne 39 tisíc v mesiacoch účinnosti opatrenia), dochádza k zníženiu disponibilného príjmu v dôsledku straty príjmu z podnikania. U SZČO, ktoré vo svojej činnosti pokračujú (v priemere mesačne 157 tisíc v mesiacoch účinnosti opatrenia), sa opatrenie prejaví nárastom odvodového zaťaženia, čo taktiež vedie k zníženiu disponibilného príjmu.

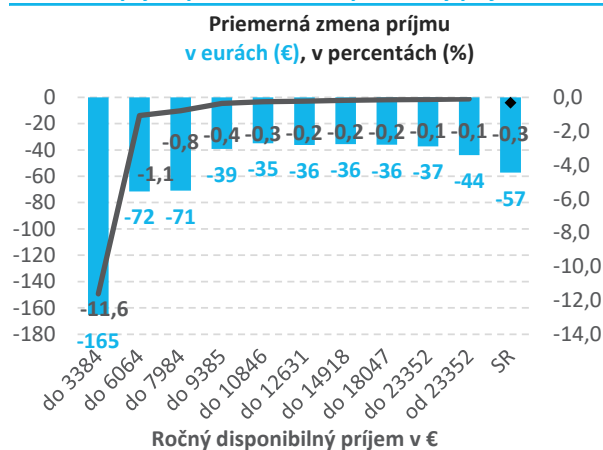
Graf 52: Počet dotknutých SZČO – mesačne (v tisícoch)

Zdroj: RRZ (TATRASK)

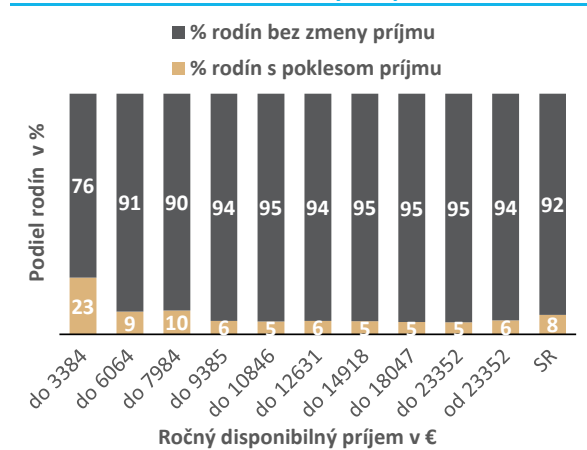
Graf 53: Počet dotknutých SZČO – podľa výšky deklarovaného ročného základu dane

Zdroj: RRZ (TATRASK)

7.31 Pri pohľade na celú populáciu je dopad opatrenia najvýraznejší v dolnej časti príjmovej distribúcie (najmä v prvých troch deciloch), kde je zastúpenie SZČO najvyššie. Negatívny efekt je však pozorovateľný aj na hornom konci distribúcie, čo naznačuje, že aj vysokopríjmové SZČO sa pri pôvodnom legislatívnom nastavení dokázali vyhnúť plateniu sociálnych odvodov.

Graf 54: Vplyv opatrenia na disponibilný príjem rodín

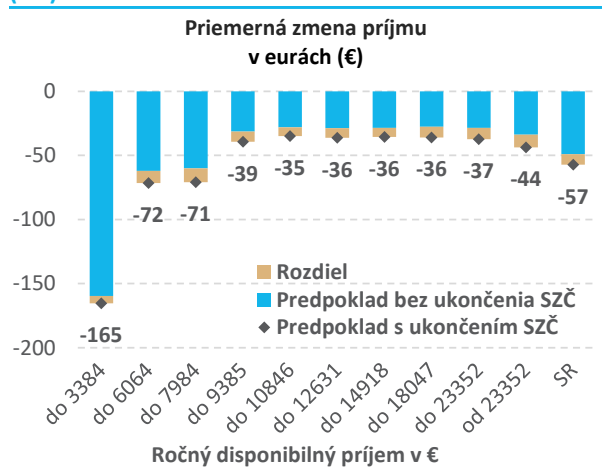
Zdroj: RRZ (TATRASK)

Graf 55: Podiel rodín dotknutých opatrením

Zdroj: RRZ (TATRASK)

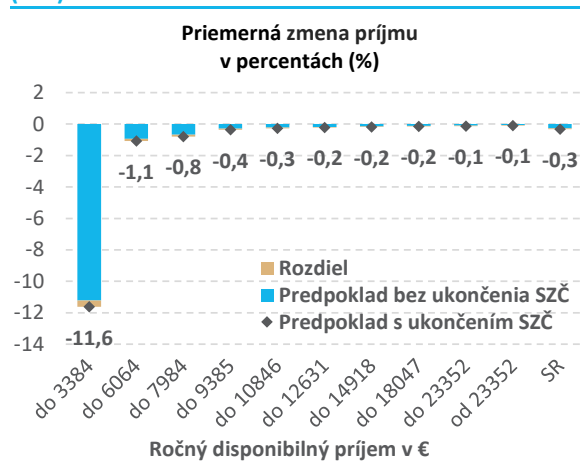
7.32 Za predpokladu, že v dôsledku prijatého opatrenia dôjde k ukončeniu činnosti časti SZČO, sa distribučné vplyvy zásadne nemenia v porovnaní so scenárom bez tohto predpokladu. Hlavným dôvodom je, že disponibilný príjem SZČO klesá v oboch prípadoch – buď v dôsledku straty príjmu zo živnosti (pri ukončení činnosti), alebo v dôsledku zvýšených odvodových povinností (pri pokračovaní v činnosti). Rozdiel sa prejavuje najmä vo fiškálnom vplyve, kde ukončenie činnosti znamená výpadok príjmov z odvodov a daní.

Graf 56: Vplyv opatrenia na disponibilný príjem rodín (v €)

Zdroj: RRZ (TATRASK)

Graf 57: Vplyv opatrenia na disponibilný príjem rodín (v %)

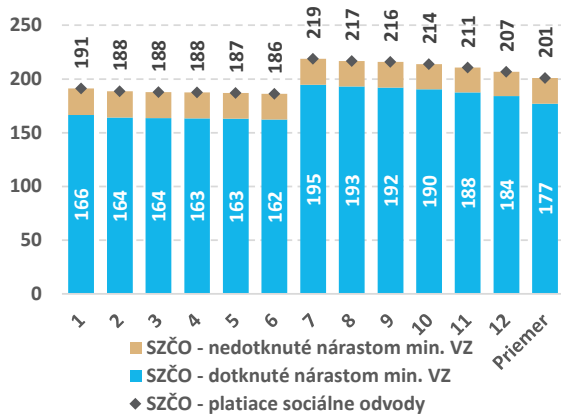

Zdroj: RRZ (TATRASK)

Zvýšenie minimálneho vymeriavacieho základu SZČO

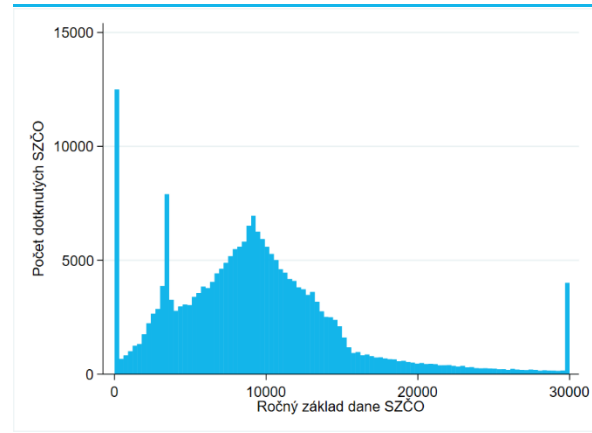
- 7.33 S účinnosťou od 1. januára 2026 sa zvyšuje minimálny vymeriavací základ na platenie poistného na nemocenské, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti a poistného do rezervného fondu solidarity pre SZČO a dobrovoľne poistené osoby z 50 % na 60 % priemernej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve spred dvoch rokov.
- 7.34 Zmena sa týka SZČO a dobrovoľne poistených osôb, ktoré aktuálne platia poistné z minimálneho vymeriavacieho základu alebo z vymeriavacieho základu, ktorý je nižší ako 60 % priemernej mesačnej mzdy spred dvoch rokov.
- 7.35 V roku 2026 sa **celkový vplyv** opatrenia odhaduje na **89 mil. eur**. Najvýraznejšie sa opatrenie prejaví v oblasti **sociálnych odvodov**, kde sa očakáva nárast príjmov prvého piliera o **94 mil. eur**. **Druhý pilier sa zvýši o 6 mil. eur**.
- 7.36 Na druhej strane, vyššie odvodové zaťaženie povedie k miernemu **poklesu výnosu dane z príjmov fyzických osôb z podnikania**, a to približne o **6 mil. eur**, a taktiež k **zniženiu daňových kreditov o 1 mil. eur**.
- 7.37 Zavedenie vyššieho minimálneho vymeriavacieho základu bude mať vplyv aj na **nemocenské a ošetrovné**, kde sa predpokladá **pokles výdavkov o 6 mil. eur**. Tento efekt sa vo fiškálnych ukazovateľoch prejaví s ročným posunom, zatiaľ čo v distribučných analýzach je zachytený už v danom roku.
- 7.38 Očakáva sa aj **mierny vplyv na asignáciu dane na verejnoprospešné účely a rodičom**, ktorý sa obdobne ako PN a OČR prejaví v nasledujúcom roku vo fiškálnych efektoch.
- 7.39 Opatrenie sa týka SZČO, ktoré si doteraz platili poistné z minimálneho vymeriavacieho základu alebo z čiastky nižšej ako 60 % priemernej mzdy. V priemere ide o približne **177-tisíc osôb mesačne**. V dôsledku zmeny dochádza v tejto skupine k zvýšeniu povinných odvodov. Priemerný mesačný nárast predstavuje približne 50 eur, čo ročne zodpovedá zvýšeniu o 600 eur. Výsledkom je zníženie disponibilného príjmu domácností, pričom dopad je koncentrovaný najmä v nižších príjmových deciloch, kde je zastúpenie SZČO podľa oficiálne deklarovanych príjmov najvyššie.

Graf 58: Počet SZČO dotknutých opatrením – mesačne (v tisícoch)

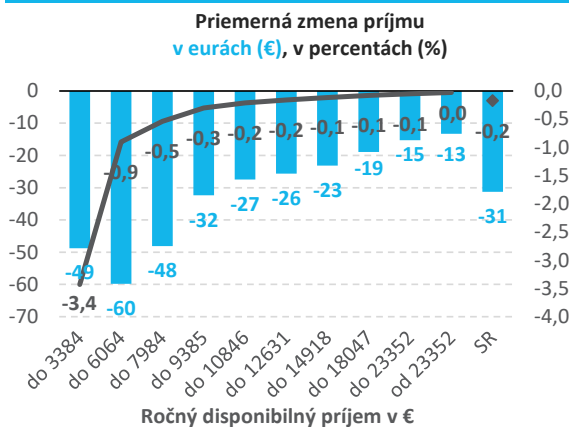
Zdroj: RRZ (TATRASK)

Graf 59: Počet dotknutých SZČO - podľa výšky deklarovaného ročného základu dane

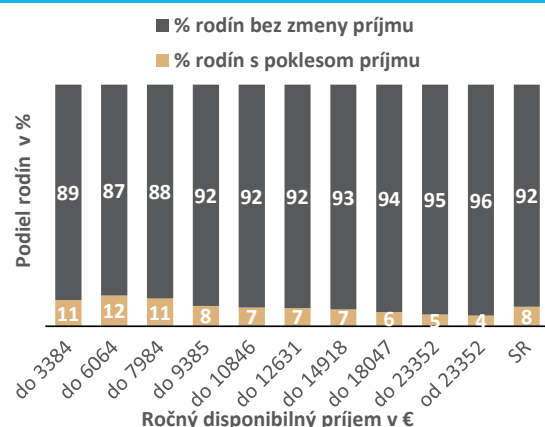
Zdroj: RRZ (TATRASK)

Graf 60: Vplyv opatrenia na disponibilný príjem rodín

Zdroj: RRZ (TATRASK)

Graf 61: Podiel rodín dotknutých opatrením

Zdroj: RRZ (TATRASK)

7.40 Zvýšenie minimálneho vymeriavacieho základu SZČO bude mať priame dôsledky na budúcu výšku dôchodkov (Box 10). Pri zachovaní súčasnej legislatívy, vrátane systému minimálnych dôchodkov, zvýšenie minimálneho vymeriavacieho základu nebude mať vplyv na dôchodok tých, ktorí celý život platia len minimálne odvody. Títo poistenci budú aj naďalej poberať minimálny dôchodok, rovnako ako tí ľudia, ktorí počas celej pracovnej kariéry pracovali za minimálnu mzdu.

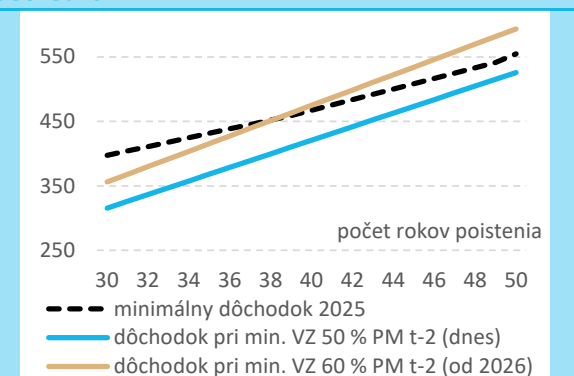
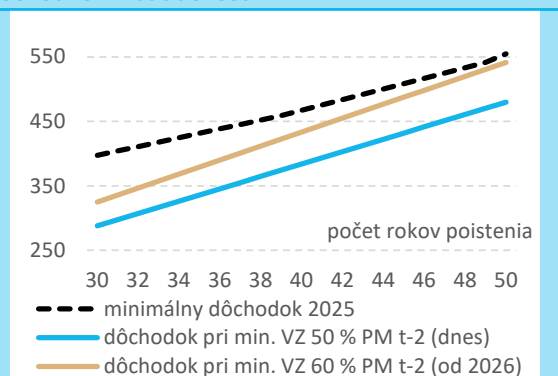
Box 10: Vplyv zvýšenia odvodového zaťaženia SZČO na výšku dôchodku
Súčasná legislatíva

Približne 80 % SZČO platiacich sociálne poistenie odvádza poistné z minimálneho vymeriavacieho základu, ktorý zodpovedá 50 % priemernej mzdy v hospodárstve s pred dvoch rokov (Graf 62). Táto suma je v súčasnosti nižšia ako minimálna mzda. Ak by živnostník **počas celého pracovného života odvádzal poistné len z tejto úrovne**, jeho starobný dôchodok by napriek solidárnemu zvýšeniu POMB pri výpočte nedosiahol úroveň minimálneho dôchodku (Graf 62– modrá vs. čierna).

Schválená zmena

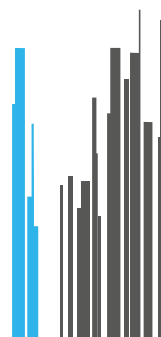
Zvýšenie minimálneho vymeriavacieho základu na 60 % priemernej mzdy s pred dvoch rokov, teda na úroveň minimálnej mzdy, by **pri súčasných parametroch výpočtu dôchodku** teoreticky zabezpečilo, že starobné dôchodky týchto osôb by **presiahli minimálny dôchodok**, ak by počas kariéry odvádzali poistné z tejto úrovne **aspoň 39 rokov**.

Ani v budúcnosti to však nemusí stačiť na to, aby priznaný dôchodok presiahol minimálny dôchodok, keďže miera náhrady bude postupne klesať v dôsledku rastu aktuálnej dôchodkovej hodnoty o 95 % rastu priemernej mzdy (Graf 62/63 – žltá vs. čierna). Za predpokladu zachovania súčasnej legislatívy vrátane minimálnych dôchodkov budú **aj po zvýšení minimálneho vymeriavacieho základu všetky osoby, ktoré celý život platia minimálne odvody, poberať minimálny dôchodok** (rovnako ako tí, ktorí celú kariéru pracujú za minimálnu mzdu). Inými slovami, napriek vyšším odvodom by sa ich disponibilný príjem nezmenil.

Graf 62: Minimálny dôchodok vs. dôchodok z minimálnych odvodov – dnešný stav miery náhrady dôchodkov

Graf 63: Minimálny dôchodok vs. dôchodok z minimálnych odvodov pri zníženej miere náhrady dôchodkov v budúcnosti

Poznámka: Graf 62 predstavuje dôchodok vypočítaný pri aktuálnej hodnote dôchodku v roku 2025. V Graf 63 je aktuálna hodnota dôchodku znížená tak aby zahŕňovala očakávaný percentuálny pokles miery náhrady do roku 2072. Zdroj: RRZ

Dôchodok živnostníkov, ktorí dnes platia minimálne odvody, **môže byť vyšší než minimálny dôchodok ak časť predchádzajúcej kariéry platili odvody z vyššej než minimálnej mzdy** (napr. v zamestnaní). V takej situácii sa zvýšenie minimálneho vymeriavacieho základu aspoň čiastočne prejaví v celkovo vyššej sume dôchodku.

Graf 64 ilustruje vplyv na dôchodok v scenári, keď sa v prvej časti pracovného života platia odvody z priemernej mzdy a v druhej časti osoba vykonáva SZČ a platí minimálne odvody. Mladšie osoby majú pred sebou väčšiu časť kariéry, preto je vplyv zvýšenia minimálneho vymeriavacieho základu na ich dôchodok výraznejší než u starších osôb. Čím dlhšie sa platia minimálne odvody, tým väčší je vplyv ich zvýšenia. Ak je však obdobie platenia minimálnych odvodov príliš dlhé, dôchodok klesne pod úroveň minimálneho dôchodku. V takom prípade zvýšenie minimálneho vymeriavacieho základu dôchodok zvýši len čiastočne alebo vôbec, keďže sa zníži doplatok do minimálneho dôchodku (Graf 64 – červená).

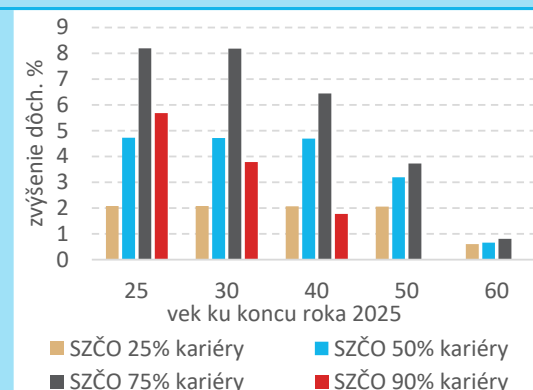
Zavedenie osobitného odvodu na úrovni 26 % priemernej mzdy spred dvoch rokov

Podobne ako zvýšenie minimálneho vymeriavacieho základu, aj vplyv tohto opatrenia na výšku dôchodku závisí od viacerých faktorov, napr. počtu ostávajúcich rokov kariéry, počtu rokov s príjmom zo SZČ pod/nad rozhodnou hranicou príjmu, súbehu SZČ s iným typom poistenia⁵⁹, počtu rokov inej zárobkovej činnosti (bez SZČ) alebo splnením podmienok vzniku nároku na minimálny dôchodok.

Pri platení odvodov z vymeriavacieho základu na úrovni 26 % priemernej mzdy spred dvoch rokov by osobný mzdový bod spravidla mal byť mierne nižší než 0,241, čo je hodnota potrebná pre zarátanie tohto obdobia na účely nároku na minimálny dôchodok. Hypoteticky pri platení takto nízkych odvodov počas väčšej časti pracovnej kariéry, pričom zároveň by neboli v súbehu platené odvody z inej zárobkovej činnosti, by tak nemusel vzniknúť nárok na minimálny dôchodok. V takomto scenári by však bez ich platenia bol starobný dôchodok nízky v dôsledku relatívne krátkeho obdobia poistenia. Zavedenie osobitného vymeriavacieho základu by tak malo pozitívny vplyv na príjmy z dôchodkového systému.

V alternatívnom prípade, kedy živnostníkovi po ukončení kariéry vznikol nárok na minimálny dôchodok (napr. časť kariéry platil vyššie odvody), tak zavedenie osobitného vymeriavacieho základu môže dôchodok zvýšiť iba čiastočne alebo vôbec, pokiaľ by vyššia suma starobného dôchodku zároveň viedla ku zníženiu doplatku do minimálneho dôchodku.

Graf 64: Vplyv zvýšenia minimálneho VZ na dôchodok pri čiastočnej kariére SZČO, v %

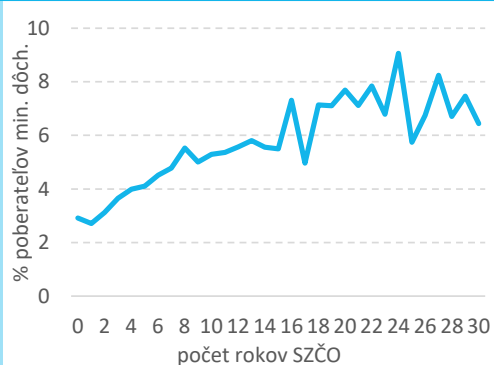
Poznámky: Ilustračný výpočet predpokladá začiatok kariéry vo veku 22 rokov, pracovný príjem zo zamestnania na úrovni priemernej mzdy (OMB = 1) v prvej časti kariéry a odchod do dôchodku vo veku zodpovedajúcom odhadovanému dôchodkovému veku.

V druhej časti kariéry sa predpokladá výkon SZČ a platenie minimálnych odvodov.

Zdroj: RRZ

⁵⁹ Najmä v súbehu so zamestnaním. V prípade súbehu s obdobím starostlivosti o deti a ďalšími vybranými obdobiami povinného dôchodkového poistenia nebude mať platenie odvodov za SZČ z osobitného vymeriavacieho základu vplyv. V prípade starostlivosti o deti toto obdobie po novom nebude zahrnuté vo výpočte priemerného mzdového bodu a pre iné obdobia (napr. poberanie príspevku na opatrovanie) je tento osobitný vymeriavací základ nižší než navrhovaná minimálna hranica úhrnu VZ (viac v popise opatrenia Zrušenie poistencov štátu).

Graf 65: Percento poberateľov minimálnych dôchodkov podľa počtu rokov SZČO počas kariéry

Poznámka: starobné a predčasné dôchodky priznané v rokoch 2020 až 2024 vyplácané v júni 2025. Zahrnuté sú iba osoby, ktoré do tohto dátumu dovŕšili dôchodkový vek a teoreticky im mohol vzniknúť nárok na minimálny dôchodok.

Zdroj: individuálne údaje SP, spracovanie RRZ

Príklady vyššie ilustrovali budúce vplyvy opatrenia na dôchodkové príjmy typizovaných živnostníkov a ich vzťah k minimálnemu dôchodku. Analýza individuálnych údajov o novopriznaných dôchodkoch v rokoch 2020 až 2024 ukazuje, že podiel poberateľov minimálnych dôchodkov rastie s dĺžkou obdobia, počas ktorého boli osoby živnostníkmi.

Z približne 240 tisíc nových starobných a predčasných starobných dôchodkov priznaných v tomto období malo asi 60 tisíc osôb počas kariéry aspoň jeden rok SZČ. Kým zo 185 tisíc ľudí, ktorí nikdy neboli SZČ (prevažne zamestnanci), bolo v roku 2025 na minimálnom dôchodku 2,9 %, v skupinách s rastúcim počtom rokov SZČ sa podiel poberateľov minimálneho dôchodku zvyšuje. Inými slovami, **pravdepodobnosť poberania minimálneho dôchodku pozitívne koreluje s dĺžkou trvania SZČ** (Graf 65).

Zvýšenie DPH pre vybrané tovary

- 7.41 S účinnosťou od 1. januára 2026 sa na vybrané tovary ruší v súčasnosti uplatňovaná znížená sadzba dane z pridanej hodnoty vo výške 19 % zo základu dane. Tieto tovary budú po novom zdaňované základnou sadzbou DPH vo výške 23 % zo základu dane.
- 7.42 Zrušenie uplatňovania zníženej sadzby DPH sa vzťahuje na vybrané tovary so zvýšeným obsahom soli a cukru. Ide najmä o:
- sladkosti (sušienky, čokolády, cukrovinky, zmrzliny, zákusky, džemy a pod.),
 - sladené nealkoholické nápoje (energetické nápoje, ochutené radlery, sirupy, tradičné sladené nápoje a pod.),
 - slané pochutiny (zemiakové lupienky, slané tyčinky a pod.).
- 7.43 Zmena sa netýka porovnateľných výrobkov, ktoré sú klasifikované ako dietetické potraviny podľa osobitného predpisu a sú uvedené v zozname dietetických potravín, ktorý zverejňuje Ministerstvo zdravotníctva SR.
- 7.44 **Odhadovaný pozitívny vplyv** opatrenia na verejné financie dosiahne **v roku 2026 sumu 86 mil. eur**. Za obdobie rokov 2026 až 2029 sa kumulatívny prínos opatrenia odhaduje na 357 mil. eur.

Obmedzenie odpočtu DPH na autá

- 7.45 S účinnosťou od 1. januára 2026 sa zavádza úprava, na základe ktorej bude možné pri nadobudnutí osobného motorového vozidla podnikateľským subjektom, ak je použitie tohto vozidla aj na iný účel ako na podnikanie, odpočítať daň v rozsahu 50 %. Obmedzenie sa vzťahuje aj na náklady súvisiace s prevádzkou vozidla (údržba, servis, palivá).
- 7.46 Pri motorových vozidlách, ktorých použitie je výhradne na podnikateľské účely, sa bude naďalej uplatňovať odpočet dane v rozsahu 100 %.

- 7.47 Celkový pozitívny vplyv opatrenia na verejné financie sa odhaduje na 86 mil. eur v roku 2026. Ide o optimistický odhad založený na predpoklade, že subjekty budú vykazovať využívanie vozidiel korektným spôsobom, pričom takúto povinnosť majú už v súčasnosti. Kumulatívny efekt opatrenia v období rokov 2026 až 2029 predstavuje pozitívny vplyv vo výške 360 mil. eur.

Zvýšenie zdanenia hazardu

- 7.48 S účinnosťou od 1. januára 2026 sa zvyšuje sadzba odvodu z hazardných hier pre kurzové stávky v internetovej hre a internetové kasína z 27 % na 30 %.
- 7.49 Zároveň tiež dochádza k zvýšeniu paušálnych odvodov pre herne a kasína, pričom výška odvodu do štátneho rozpočtu sa ustanovuje pri hazardných hrách:
- a) na technických zariadeniach obsluhovaných priamo hráčmi v hre a v kasíne v sume 4 700 eur za kalendárny rok a za každé takéto zariadenie,
 - b) na výherných prístrojoch v hre a v kasíne v sume 4 400 eur za kalendárny rok a za každý výherný prístroj,
 - c) na termináloch videohier v hre a v kasíne v sume 6 000 eur za kalendárny rok a za každý terminál videohier,
 - d) na iných technických zariadeniach v hre a v kasíne v sume 6 000 eur za kalendárny rok a za každé iné technické zariadenie.
- 7.50 Zavádza sa zdanenie bankových poplatkov za vykonanie platobnej operácie prostredníctvom platobnej karty v prospech hráčskeho účtu, ktoré banka alebo pobočka zahraničnej banky účtuje svojim klientom. Tieto poplatky, ktoré budú súčasťou osobitného základu dane pri podaní daňového priznania budú zdaňované sadzbou dane vo výške 54 %.
- 7.51 Dochádza k možnosti prevádzkovania medzinárodnej prémiovej hry v rámci zvýšenia konkurencieschopnosti online kasín a online pokeru.
- 7.52 Zavádzajú sa opatrenia v oblasti boja proti nelegálnemu hazardu (vyhľadávanie a rušenie zakázaných webových sídel a mobilných aplikácií).
- 7.53 Odhadovaný vplyv zvýšenia sadzby odvodu pre kurzové stávky v internetovej hre a internetové kasína z 27 % na 30 % v roku 2026 je vo výške 27 mil. eur s postupným navýšením v roku 2029 na 31 mil. eur. Vplyv zvýšenia paušálnych odvodov pre herne a kasína po úprave vládnym nariadením sa odhaduje v roku 2026 vo výške 10 mil. eur, pričom vplyvom očakávaného znižovania počtu výherných prístrojov sa príjem z opatrenia zníži do roku 2029 na úroveň 8 mil. eur. Navýšením odvodov pre dotknuté firmy RRZ odhaduje výpadok dane z príjmu pre právnické osoby od roku 2026 vo výške 8 mil. eur. Zdanením bankových poplatkov za vklady na hráčske účty vo výške 54 % sa očakáva v roku 2026 príjem vo forme vyššej dane z príjmu právnických osôb v sume 13 mil. eur s postupným navýšením v roku 2029 na 15 mil. eur. Celkový vplyv opatrení na verejné financie sa odhaduje v roku 2026 na 42 mil. eur, pre rok 2027 na 43 mil. eur, v roku 2028 na 44 mil. eur a pre rok 2029 to je 46 mil. eur.

Dočasné pevné určenie sumy 13. dôchodku na nominálnej úrovni roka 2025

- 7.54 S účinnosťou od 1. januára 2026 opatrenie stanovuje výšku dávok 13. dôchodku na roky 2026 až 2028 na úrovni 13. dôchodku určenej pre rok 2025. Od roku 2029 platí súčasný mechanizmus stanovenia výšky 13. dôchodku na základe priemerných hodnôt dávok v predchádzajúcom roku. Opatrenie má dočasný charakter.
- 7.55 V rokoch 2026 až 2028 je výška súm 13. dôchodku pre jednotlivé typy dávok stanovená na úrovni nominálnych hodnôt roku 2025. Suma 13. dôchodku sa pre poberateľa sirotského dôchodku vzhľadom na zákonom definovanú minimálnu úroveň 300 eur nemení. Zvyšné sumy 13. dôchodku sa v oboch scenároch vyvíjajú nasledovne:

Tabuľka 5: Vplyv dočasného zmrazenia 13. dôchodku, eur

typ dôchodku	legislatíva	2025	2026	2027	2028	2029
starobný a predčasný	bez zmeny	667	693	721	744	767
	balíček (zmrazenie 2026-2028)	667	667	667	667	767
	vplyv	0	-26	-54	-77	0
invalidný do 70 %	bez zmeny	301	317	328	338	347
	balíček (zmrazenie 2026-2028)	301	301	301	301	347
	vplyv	0	-15	-27	-36	0
invalidný nad 70 %	bez zmeny	549	570	591	608	625
	balíček (zmrazenie 2026-2028)	549	549	549	549	625
	vplyv	0	-22	-43	-60	0
vdovský	bez zmeny	363	373	387	398	409
	balíček (zmrazenie 2026-2028)	363	363	363	363	409
	vplyv	0	-10	-23	-35	0
vdovecký	bez zmeny	300	311	322	332	341
	balíček (zmrazenie 2026-2028)	300	300	300	300	341
	vplyv	0	-11	-22	-31	0

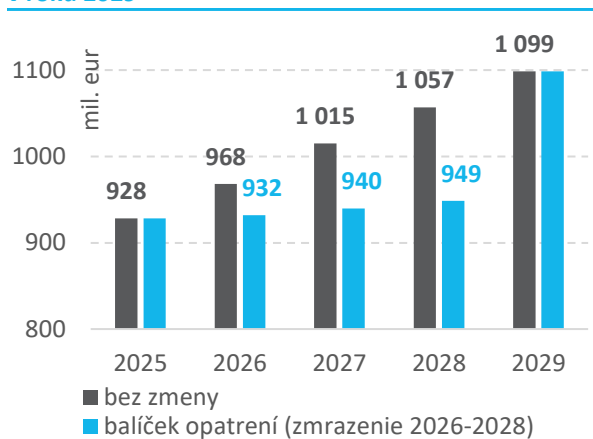
Poznámka: Suma 13. dôchodku poberateľov sociálneho dôchodku na úrovni invalidného dôchodku so znížením pracovnej schopnosti nad 70 %.

Zdroj: prognóza RRZ

- 7.56 Zmrazenie výšky 13. dôchodku v rokoch 2026 – 2028 bude znamenať, že výdavky na 13. dôchodok v týchto rokoch budú rásť iba z dôvodu nárastu počtu dôchodcov. V roku 2029 sa však suma 13. dôchodku skokovo zvýši, čo povedie k výraznému medziročnému rastu výdavkov na túto dávku. Výdavky tak dočasne klesnú z odhadovaných 0,7 % HDP v roku 2025 na 0,6 % HDP v roku 2028 a následne sa vrátia na 0,7 % HDP v roku 2029.

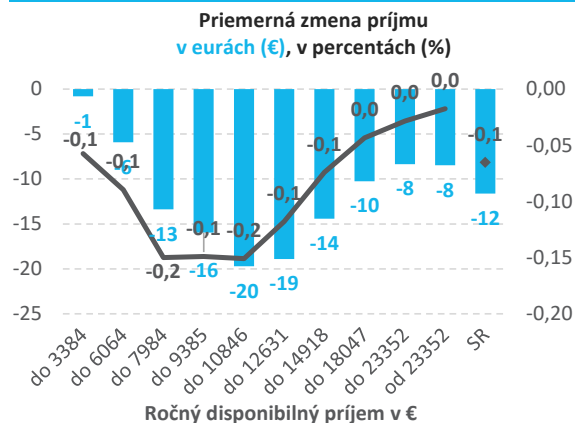
- 7.57 Pevné určenie sumy 13. dôchodkov sa dotkne najmä rodín v stredných pásmach príjmovej distribúcie, v ktorých sa

Graf 66: Skokový nárast výdavkov na 13. dôchodok v roku 2029

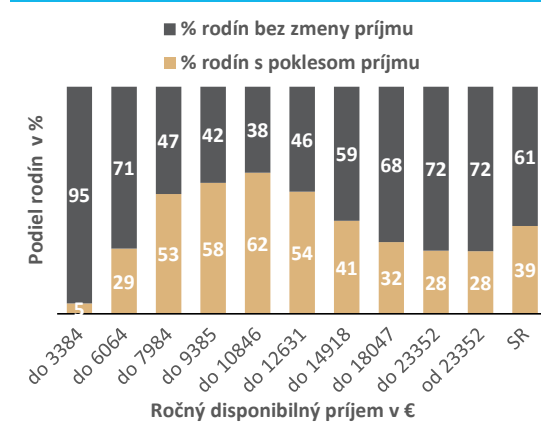

Zdroj: RRZ (TATRASK)

nachádzajú rodiny so seniormi. Pri pohľade na celú populáciu, viac ako 50 % rodín v treťom až šiestom decile pocíti v dôsledku tohto opatrenia mierne zníženie disponibilných príjmov o 0,1 %.

Graf 67: Vplyv opatrenia na disponibilný príjem rodín

Zdroj: RRZ (TATRASK)

Graf 68: Podiel rodín dotknutých opatrením

Zdroj: RRZ (TATRASK)

Zvýšenie sadzby dane z poistenia

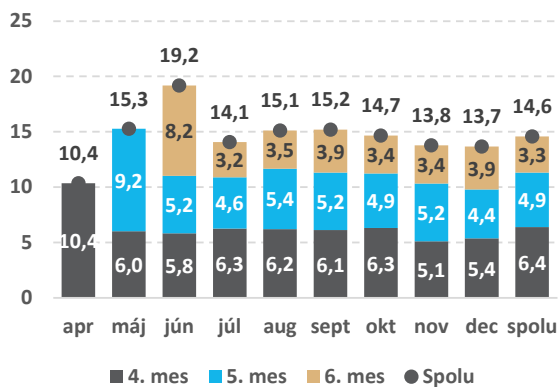
- 7.58 S účinnosťou od 1. januára 2026 sa zvyšuje sadzba dane z poistenia z aktuálnych 8 % na 10 % zo základu dane.
- 7.59 Zároveň sa zvyšuje odvod časti poistného z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla z 8 % na 10 %.
- 7.60 Toto opatrenie prináša dodatočný efekt, pretože príjmy z poistného PZP sú účelovo viazané – Ministerstvo vnútra SR ich prideluje hasičským jednotkám. Keďže tieto príjmy sú vyhradené na špecifické účely, RRZ predpokladá, že dodatočné výnosy budú (s ročným posunom) v plnej miere použité na financovanie vyšších výdavkov. Tým pádom príspevok k zníženiu rozpočtového deficitu očakávame iba v prvom roku.
- 7.61 Ďalším dodatočným efektom je, že zvýšenie sadzby dane z poistenia zvyšuje náklady na PZP aj pre subjekty verejnej správy ako poistníkov, čo vedie k rastu ich bežných výdavkov.
- 7.62 Celkový vplyv opatrenia je 33 mil. eur v roku 2026. Z toho vyšší výnos z dane z poistenia o 25 mil. eur a odvodu z PZP o 9 mil. eur. Navýšené výdavky subjektov verejnej správy sa očakávajú na úrovni 1 mil. eur.
- 7.63 Plný vplyv opatrenia na daň z poistenia sa prejaví v roku 2027. Očakáva sa vyšší výnos dane z poistenia o 32 mil. eur a odvodu z PZP o 11 mil. eur. Avšak pozitívny vplyv na verejné financie poklesne o 9 mil. eur z dôvodu presmerovania odvodu PZP pre hasičské jednotky a zvýšených výdavkov na subjekty verejnej správy o 1 mil. eur. V kvantifikácii opatrenia sa neuvažuje s behaviorálnou reakciou daňovníkov.

Postupné znižovanie dávky v nezamestnanosti

- 7.64 S účinnosťou od 1. januára 2026 bude dávka v nezamestnanosti postupne klesať v závislosti od dĺžky poberania.

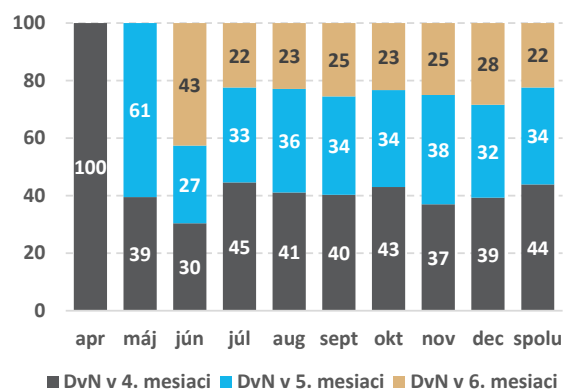
- 7.65 Prvé tri mesiace poberania dávky ostávajú na súčasnej úrovni, v 4. mesiaci sa úroveň dávky znižuje zo súčasných 50 % na 40 % vymeriavacieho základu, v 5. mesiaci na 30 % a v 6. mesiaci poberania dávky na 20 %.
- 7.66 Podľa odhadov sa navrhované opatrenie dotkne približne 15-tisíc osôb mesačne, u ktorých dôjde k zníženiu dávky. V roku 2026 sa fiškálny aj distribučný vplyv opatrenia prejaví až od apríla, nakoľko sa týka len dávok, ktorých poberanie začalo po nadobudnutí účinnosti opatrenia v januári 2026. Z tohto dôvodu sa reálny dopad premietne do výplat dávok v 4. až 6. mesiaci ich poberania, ide teda o postupný nábeh v období apríl až jún.⁶⁰
- 7.67 Pokles výdavkov na dávku v nezamestnanosti sa odhaduje vo výške 34 mil. eur v roku 2026. Odhad je možné považovať za pesimistický v tom zmysle, že ak by sa prejavil motivačný účinok a nezamestnaní by si našli prácu skôr ako za 6 mesiacov, vplyv opatrenia bude vyšší (na dávke v nezamestnanosti sa ušetrí viac).

Graf 69: Počet dotknutých osôb v kvantifikácii - mesačne

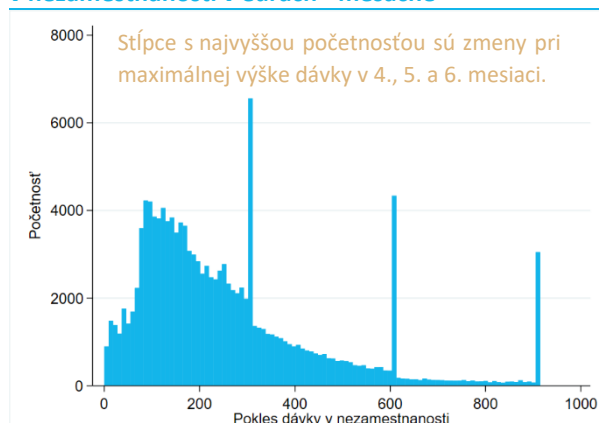
Zdroj: RRZ (TATRASK)

Graf 70: Podiel podľa mesiaca poberania dávky v nezamestnanosti

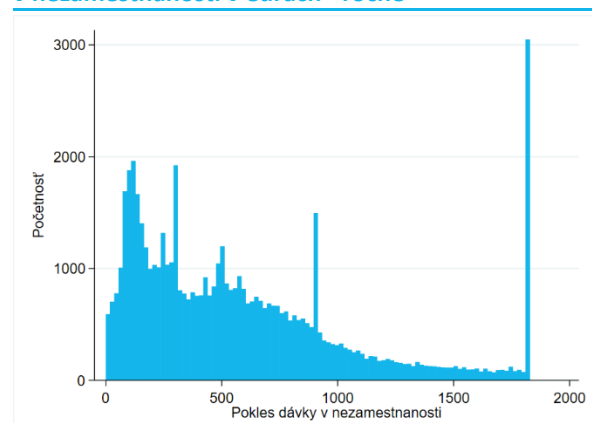
Zdroj: RRZ (TATRASK)

Graf 71: Počet osôb s poklesom dávky v nezamestnanosti v eurách - mesačne

Zdroj: RRZ (TATRASK)

Graf 72: Počet osôb s poklesom dávky v nezamestnanosti v eurách - ročne

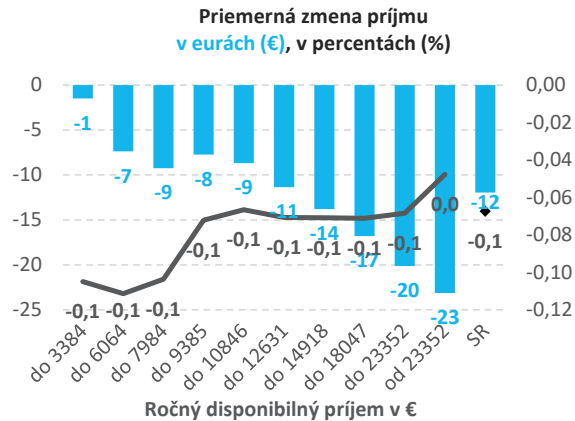

Zdroj: RRZ (TATRASK)

⁶⁰ Vyšší počet dotknutých osôb v mesiacoch apríl až jún v porovnaní s počtom dotknutých osôb v ďalších mesiacoch pri znížení dávky v 4. mesiaci (10 vs. 6 tisíc osôb), 5. mesiaci (9 vs. 5 tisíc osôb) aj 6. mesiaci (8 vs. 3,5 tisíc osôb) poukazuje na nadpriemerný výskyt začiatku poberania dávky v januári.

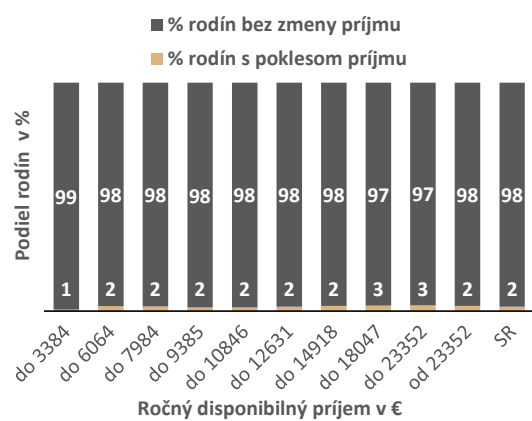
7.68 Pri pohľade na celú populáciu rodín, ide o nevýznamný pokles príjmu u 2 % rodín, v priemere na rodinu 12 eur mesačne (0,1 %).

Graf 73: Vplyv opatrenia na disponibilný príjem rodín

Zdroj: RRZ (TATRASK)

Graf 74: Podiel rodín dotknutých opatrením

Zdroj: RRZ (TATRASK)

Predĺženie obdobia, počas ktorého vypláca náhradu mzdy počas PN zamestnávateľ

- 7.69 S účinnosťou od 1. januára 2026 sa predlžuje obdobie, počas ktorého zamestnávateľ vypláca náhradu príjmu pri dočasnej práceneschopnosti zamestnanca z 10 na 14 kalendárnych dní. Od 15. dňa trvania práceneschopnosti bude dávku vyplácať Sociálna poisťovňa.
- 7.70 Odhaduje sa pokles výdavkov na dávku nemocenské vo výške 28 mil. eur v roku 2026.
- 7.71 Opatrenie prináša dodatočný vplyv v podobe zvýšenia nákladov na zamestnancov vo verejnej správe vo výške 5 mil. eur, čo sa negatívne prejaví vo výdavkoch verejného sektora.
- 7.72 Opatrenie sa mesačne týka v priemere takmer 23-tisíc osôb, avšak nemá dopad na ich disponibilný príjem. Dávka nemocenské im bude vyplatená v rovnakej výške.
- 7.73 Odhadovaný počet dotknutých osôb môže byť mierne nadhodnotený, keďže vplyv opatrenia v mesiaci január je kvantifikovaný na množine všetkých PN poberaných v mesiaci, nielen na novovzniknutých.⁶¹ Odhaduje sa, že podiel novovzniknutých PN v závislosti od počtu dní poberania dávky v mesiaci sa pohybuje na úrovni 60 až 80 %. Výnimkou sú celomesačne poberané PN s podielom novovzniknutých PN menej ako 20 %.

Zavedenie úhrady z primárnych materiálov

- 7.74 S účinnosťou od 1. januára 2026 sa dopĺňa systém platenia úhrad za vydobyté primárne suroviny, konkrétne za štrkopiesky, piesky a stavebný kameň, ktoré sa nachádzajú na ložiskách nevyhradených nerastov, ako aj na výhradných ložiskách nevyhradených nerastov.

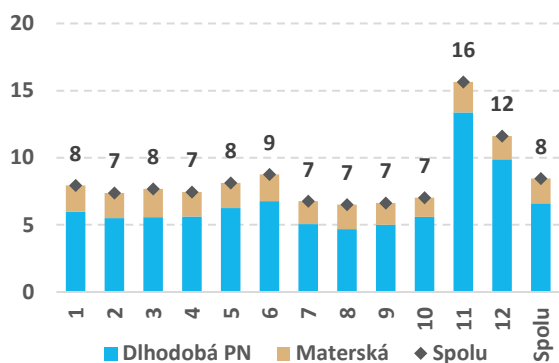
⁶¹ Odhad novovzniknutých PN je v modeli TATRASK založený na predpoklade, že osoba nebola poberateľom PN v predchádzajúcom kalendárnom mesiaci. Vzhľadom na to, že model pracuje s údajmi od januára 2023, chýba informácia o PN v decembri 2022, čo vedie k nadhodnoteniu počtu novovzniknutých PN v januári 2023. Na druhej strane, tento predpoklad môže viesť aj k podhodnoteniu počtu novovzniknutých PN v ostatných mesiacoch roka, keďže dostupné údaje neumožňujú spoľahlivo identifikovať, či ide o novovzniknutý prípad, alebo o pokračovanie predchádzajúcej neprerušenej PN pri jej výskyte na prelome dvoch mesiacov.

- 7.75 Výpočet úhrady za vydobyté primárne suroviny je daný vo výške 1,35 eur za tonu.
- 7.76 Celkový pozitívny vplyv opatrenia na verejné financie je odhadovaný podľa doložky vplyvov na úrovni 27 mil. eur v roku 2026 a 35 mil. eur v rokoch 2027 až 2029.

Zrušenie vylúčenia povinnosti platiť poistné vo vybraných obdobiach

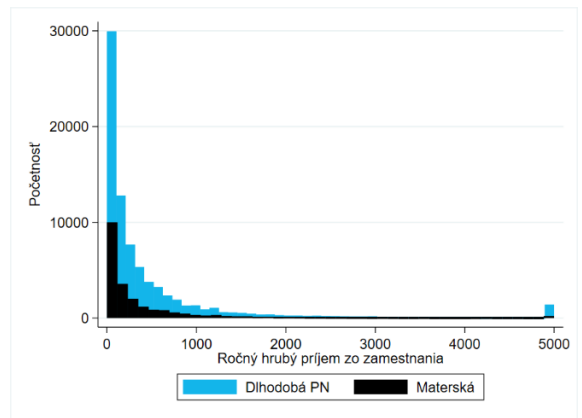
- 7.77 S účinnosťou od 1. januára 2026 sa ruší oslobodenie príjmu zamestnanca a zamestnávateľa od platenia poistného na sociálne poistenie, ak je tento príjem vyplatený zamestnancovi počas vybraných období, napríklad počas poberania materského, dočasnej práceneschopnosti alebo ošetrovania člena rodiny.
- 7.78 Ruší sa alikvotné znižovanie maximálneho vymeriavacieho základu ak povinnosť platiť poistné netrvá celý kalendárny mesiac z dôvodu existencie dní s vylúčenou povinnosťou. Na príjem vyplatený v danom mesiaci sa uplatní plný mesačný maximálny vymeriavací základ bez ohľadu na počet kalendárnych dní, počas ktorých bola vylúčená povinnosť platiť poistné.
- 7.79 Kvantifikácia zohľadňuje vplyv opatrenia v prípadoch celomesačného vylúčenia povinnosti platiť poistné počas poberania materského a počas dočasnej práceneschopnosti. Odhadovaný vplyv opatrenia je 17 mil. eur v roku 2026.

Graf 75: Priemerný mesačný počet dotknutých osôb (v tisícoch)

Zdroj: RRZ (TATRASK)

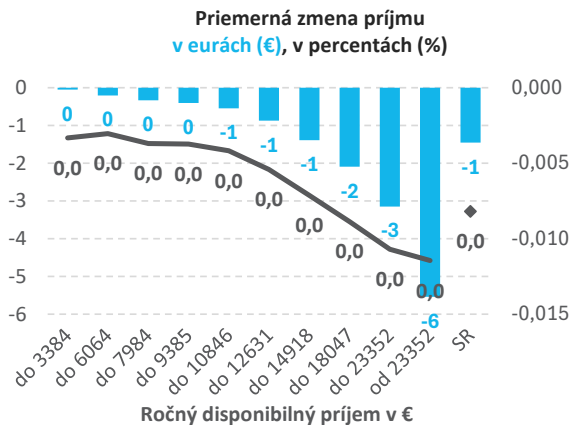
Graf 76: Počet dotknutých osôb podľa výšky príjmu zo zamestnania (v osobo-mesiacoch)

Zdroj: RRZ (TATRASK)

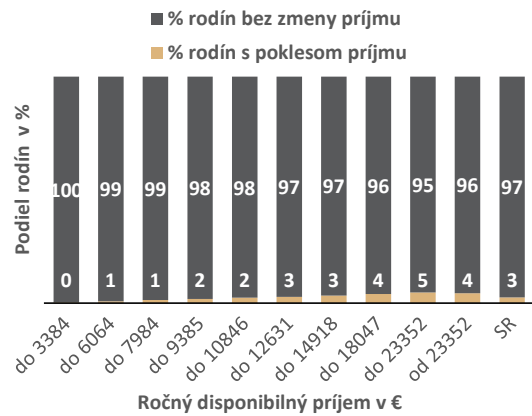
- 7.80 Pri pohľade na celú populáciu rodín, ide o nevýznamný pokles príjmu u 3 % rodín, v priemere na rodinu 1 euro mesačne (0,01 %).

Graf 77: Vplyv opatrenia na disponibilný príjem rodín

Zdroj: RRZ (TATRASK)

Graf 78: Podiel rodín dotknutých opatrením

Zdroj: RRZ (TATRASK)

Lepšie zacielenie kontrolnej činnosti počas poberania PN

- 7.81 Toto opatrenie zahŕňa predovšetkým rozšírenie kompetencie posudkového lekára Sociálnej poisťovne pri ukončení PN. Ak posudkový lekár ukončí PN poisťenca, ďalšia PN môže vzniknúť v lehote 7 dní od ukončenia predchádzajúcej PN iba so súhlasom posudkového lekára (obmedzenie opakovaného vystavovania PN bez zdravotnej zmeny).
- 7.82 V rámci kvantifikácie vplyvu tohto opatrenia sa preberajú údaje z doložky vplyvov, ktorá odhaduje pokles výdavkov na nemocenskú dávku vo výške 6 mil. eur v roku 2026. Zároveň sa vzhľadom na predpokladané rýchlejšie zapojenie zamestnancov do pracovného procesu očakáva dodatočný výnos daní a odvodov pre rok 2026 o 7 mil. eur.

Nové pásmo daňovej licencie DPPPO pre najväčšie firmy

- 7.83 S účinnosťou od 1. januára 2026 sa zavádza nové pásmo daňovej licencie v hodnote 11 520 eur ročne pre firmy so zdaniteľným príjmom nad 5 mil. eur.
- 7.84 Odhadovaný počet dotknutých firiem v roku 2026, ktoré dosiahnu zdaniteľný príjem vyšší ako 5 mil. eur a zároveň ich daňová povinnosť nepresiahne 11 520 eur, je približne 1 000.
- 7.85 Pozitívny vplyv opatrenia na verejné financie je 9 mil. eur v roku 2026 a 7 mil. eur v rokoch 2027 až 2029.

Zvýšenie sadzby osobitného odvodu z podnikania v regulovaných odvetviach

- 7.86 S účinnosťou od 1. januára 2026 sa zvyšuje sadzba odvodu zo súčasných 4,365 % na 15 % ročne pre spoločnosti podnikajúce v kolektívnom investovaní a dôchodkovom sporení.
- 7.87 Odhadovaný vplyv na verejné financie v rokoch 2026 až 2029 je vo výške 7 mil. eur, pričom výpadok na dani z príjmu právnických osôb predstavuje 2 mil. eur.

Zmena v zohľadňovaní obdobia starostlivosti o dieťa pri výpočte dôchodku

- 7.88 Cieľom je realizovať ústavné právo podľa čl. 39 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, aby nemožnosť vykonávať zárobkovú činnosť z dôvodu dlhodobej starostlivosti o dieťa po narodení nemala negatívny vplyv na primerané hmotné zabezpečenie v starobe.
- 7.89 Obdobie starostlivosti o dieťa bude naďalej započítané v období dôchodkového poistenia, no od 1. januára 2026 sa nebude zohľadňovať v rozhodovacom období pre výpočet priemerného osobného mzdového bodu (POMB) ak:
- Obdobie zárobkovej činnosti trvalo aspoň rovnakú dobu ako obdobie starostlivosti o dieťa, to neplatí pri starostlivosti o dieťa so zhoršeným zdravotným stavom do 18 rokov a pri výpočte invalidného dôchodku.
 - POMB vypočítaný bez zahrnutia obdobia starostlivosti o dieťa bude vyšší než POMB vypočítaný so zahrnutím tohto obdobia, t.j. s OMB približne vo výške 0,55 počas obdobia starostlivosti. Pri výpočte dôchodku sa použije vyšší POMB.
- 7.90 Sociálna poisťovňa prepočíta vyplácané dôchodky podľa nového výpočtu najneskôr do 31. decembra 2031. Nové dôchodky v roku 2026 sa najprv vypočítajú podľa starej úpravy a následne prepočítajú.
- 7.91 Opatrenie zvýši dôchodok tým viac, čím vyšší bol pracovný príjem počas kariéry a čím dlhšie bolo obdobie starostlivosti o dieťa zohľadnené v rozhodujúcom období pre výpočet priemerného osobného mzdového bodu (POMB). Starostlivosť a výchova detí môže viesť k nižším dôchodkovým nárokom žien v porovnaní s mužmi aj z ďalších dôvodov, ktoré však pri prepočte dôchodkov nebudú zohľadnené: kratšia pracovná kariéra v dôsledku nižšieho dôchodkového veku a tiež nižší priemerný pracovný príjem⁶².
- 7.92 Ministerstvo práce tvrdí, že realizuje čl. 39 ods. 4 Ústavy SR, no podľa RRZ sa právo realizuje selektívne a v nesúlade so zámerom uvedeného článku. Doplnenie Ústavy v roku 2020 súviselo so zjednotením dôchodkového veku mužov a žien, čo novela nerieši. Zjednotenie dôchodkového veku by pritom tlmilo dlhodobý negatívny dopad na verejné financie a zároveň prispievalo ku znižovaniu rozdielov vo výške dôchodku medzi dôchodkom mužov a žien (v dôsledku priblíženia dĺžok pracovnej kariéry).
- 7.93 Od januára 2026 štát zároveň prestane platiť poistné na dôchodkové poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie za definovaný okruh osôb⁶³. Ide najmä osoby starajúce sa o dieťa do 6 resp. 18 rokov veku v prípade nepriaznivého zdravotného stavu, poberateľov príspevku na opatrovanie, osobných asistentov osôb s ŤZP a ďalšie osoby. Z pohľadu dôchodkov sa bude toto obdobie naďalej započítavať do obdobia dôchodkového poistenia. Osobný vymeriavací základ za tieto obdobia (ak trvali celý rok) bude na úrovni najmenej 60 % všeobecného vymeriavacieho základu spred dvoch rokov, aj keby skutočne dosiahnutý úhrn vymeriavacích základov bol nižší.
- 7.94 V prípade obdobia poberania príspevku na opatrovanie, výkonu osobnej asistencie a ďalších období tak dochádza ku zvýšeniu dôchodkových nárokov, keďže pri súčasnom nastavení štát

⁶² Negatívny vplyv rodičovstva na pracovný príjem žien rozoberá napr. komentár IFP *Kolko stojí dieťa?* z roku 2021 dostupný na [webe](#).

⁶³ Povinne poistené osoby podľa § 15 ods. 1 písm. c) až e) a g) až i) zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení.

platí za tieto obdobia poistné z nižšieho vymeriavacieho základu na úrovni 50 % všeobecného vymeriavacieho základu pred dvoch rokov.

- 7.95 Sporitelia v druhom pilieri za tieto obdobia nezískajú príspevky do druhého piliera. Z toho dôvodu sa im za tieto obdobia nebude znižovať suma dôchodku z prvého piliera, pokiaľ v tomto období nemali zároveň vymeriavací základ napr. zo zárobkovej činnosti. Inými slovami, priebežný pilier na seba prevezme všetky dôchodkové nároky vznikajúce v týchto obdobiach.
- 7.96 Navrhovaná novela okrem dvoch uvedených opatrení (zohľadňovanie starostlivosti o deti v dôchodkových nárokoch a zrušenie poistencov štátu) obsahuje aj potenciálne problematické ustanovenia⁶⁴:
- Zohľadnenie vyšších dôchodkových nárokov sporiteľov iba v prvom pilieri môže byť problematické, nakoľko voľba byť účastníkom druhého piliera predstavuje uplatnenie základného práva podľa č. 39 ods. 1. Ústavy SR.
 - Navrhuje sa umožniť súbeh poistenia za tieto obdobia s poistením počas zárobkovej činnosti, čo bude (v dnešnej legislatíve to umožnené nie je) mať pozitívny vplyv na príjmy a získané dôchodkové nároky. Navrhovaná aplikácia minimálnej hranice osobného VZ však môže viesť k prípadom, že suma zaplatených odvodov zo zárobkovej činnosti nebude mať vplyv na dôchodkové nároky z prvého piliera.
 - V prípade sporiteľov môže súbeh so zárobkovou činnosťou viesť aj k nižšiemu dôchodku z prvého piliera než keby zárobkovú činnosť nevykonával a neplatil dodatočné odvody.

Daňová amnestia

- 7.97 Daňová amnestia umožňuje v období od 1. januára 2026 do 30. júna 2026 dlžníkom vyrovnať existujúce daňové nedoplatky splatením ich časti zodpovedajúcej samotnej dlžnej dani, pričom pokuty a sankčné úroky za nezaplatené alebo nepriznané dane voči daňovým a colným úradom budú odpustené. Vztahuje sa na daň z príjmov, DPH, spotrebné dane, daň z motorových vozidiel a daň z poistenia.
- 7.98 Vplyvom daňovej amnestie sa v roku 2026 očakáva vyrovnanie daňových nedoplatkov v rámci DPH vo výške 45 mil. eur a pri dani z príjmov právnických osôb 36 mil. eur. Celková suma nedoplatkov podľa údajov MF SR prevyšuje 2,5 mld. eur, pričom približne 70 % tvorí samotná dlžná daň a zvyšných 30 % sankcie.

Zrušenie dane z finančných transakcií pre SZČO

- 7.99 S účinnosťou od 1. januára 2026 dochádza k zrušeniu dane z finančných transakcií pre SZČO.
- 7.100 Zrušenie dane z finančných transakcií pre SZČO predstavuje dekonsolidačné opatrenie, ktoré znižuje celkový prínos konsolidačných krokov prijatých v predchádzajúcom roku.

⁶⁴ Na tieto potenciálne problémy vrátane bodu 1.91 KRRZ upozornila v [medzirezortnom pripomienkovom konaní](#) v auguste 2025. Pripomienky KRRZ neboli akceptované.

7.101 Opatrenie bude mať nepriaznivý dopad na verejné financie, ktorý sa v roku 2026 odhaduje na 27 mil. eur (5,4 % uvažovaného výnosu dane na základe údajov MF SR). Kumulatívny efekt za roky 2026 až 2029 sa odhaduje na 114 mil. eur.

Zmrazenie rastu miezd štátnych zamestnancov

7.102 Schválený štátny rozpočet na rok 2026 s účinnosťou od 1. januára 2026 predpokladá zmrazenie rastu miezd štátnych zamestnancov ako súčasť úsporných opatrení na výdavkovej strane rozpočtu.

7.103 Podľa prepočtov RRZ by sa toto opatrenie mohlo dotknúť približne 98 % z celkového rozpočtovaného počtu 129 tisíc zamestnancov štátneho rozpočtu. Mzdové náklady týchto zamestnancov RRZ odhaduje vo výške približne 94 % z celkového objemu miezd, čo predstavuje sumu približne 4,2 mld. eur. Pre zvyšné 2 % zamestnancov (ide o sudcov, prokurátorov a zamestnancov odmeňovaných podľa zákonníka práce) RRZ predpokladá valorizáciu miezd, keďže nárast ich odmeňovania je ukotvený legislatívne (sudcovia, prokurátori), prípadne v súlade s tempom rastu miezd podľa aktuálneho vývoja na trhu práce. Vzhľadom na tieto predpoklady RRZ odhaduje úsporu vo výške 117 mil. eur pre rok 2026.

7.104 Mimo štátneho rozpočtu sa predpokladá zmrazenie miezd aj pre zamestnancov príspevkových organizácií, čo podľa odhadu RRZ zodpovedá úspore pre rok 2026 v sume 11 mil. eur.

7.105 Celkový pozitívny vplyv opatrenia zmrazenia rastu miezd na saldo verejnej správy sa predpokladá v roku 2026 na úrovni 128 mil. eur. Ide o nižšiu sumu oproti úspore 160 mil. eur deklarovanej vládou v schválenom rozpočte. Kvantifikácia RRZ vyčísľuje úsporu voči miere rastu miezd 5 %, čo bola pôvodne predpokladaná výška valorizácie pre rok 2026.

7.106 Prijatie tohto úsporného opatrenia však znamená, že mzdy štátnych zamestnancov neboli valorizované od roku 2024; zároveň je rok 2027 rokom konania parlamentných volieb, kedy boli v minulosti vzhľadom na politický cyklus opakovane prijímané nadštandardné rasty valorizácií. Z týchto dôvodov RRZ nepredpokladá pretrvávanie zmrazenia miezd v ďalších rokoch, tým pádom toto opatrenie neprispieje k trvalému zlepšeniu salda verejných financií.

7.107 Nad rámec odhadovanej úspory podľa RRZ existuje riziko, že toto opatrenie nebude realizované v plnom rozsahu, keďže už v súčasnosti naráža na nesúhlas zástupcov zamestnancov. V priebehu roka 2026 tak môže dôjsť k dodatočnému zvyšovaniu platov, prípadne k výraznejšej valorizácii miezd v roku 2027, čo by znížilo očakávaný prínos tohto opatrenia pre verejné financie.

Úspora na prevádzkových nákladoch štátneho rozpočtu

7.108 Štátny rozpočet na rok 2026 predpokladá úsporu na prevádzkových nákladoch kapitol štátneho rozpočtu, ktorá má prispieť k znižovaniu výdavkov verejnej správy.

7.109 V súlade s deklarovanými konsolidačnými opatreniami RRZ predpokladá trvalú úsporu na mzdových výdavkoch vo výške približne 43 mil. eur, čo znamená zníženie počtu zamestnancov o približne 1 %. V prvom roku realizácie sa však očakávajú dodatočné náklady spojené s vyplatením odstupného vo výške približne 20 mil. eur, ktoré čiastočne znížia čistý pozitívny vplyv opatrenia na saldo VS v prvom roku.

- 7.110 V oblasti výdavkov na tovary a služby RRZ identifikovala úspory cez porovnanie aktuálnych rozpočtovaných úrovní týchto výdavkov na rok 2026 s predpokladmi fiškálneho rámca z predchádzajúceho rozpočtu (t.j. rozpočet verejnej správy na roky 2025 až 2027). V niektorých prípadoch však medziročné zníženie rozpočtovaných úrovní zodpovedalo zrealizovaniu daných výdavkov, keďže odhad RRZ bol nižší ako pôvodný rozpočet aj bez konsolidácie. Takéto zníženie týkajúce sa výdavkov na energie v sume 11 mil. eur a pre výdavky na údržbu v sume 23 mil. eur nie je možné považovať za úspory. Výsledná úspora na tovaroch a službách po zohľadnení týchto faktorov tak dosahuje 121 mil. eur.
- 7.111 Na základe uvedených predpokladov RRZ odhaduje celkovú úsporu v prevádzkových výdavkoch štátneho rozpočtu vo výške 144 mil. eur pre rok 2026. V kumulatívnom vyjadrení za obdobie 2026 – 2029 by mal predstavovať 668 mil. eur.

Úspora na prevádzkových nákladoch ostatných subjektov

- 7.112 Súčasťou konsolidačných opatrení bola aj úspora na prevádzkových nákladoch ostatných subjektov, ktorú deklaroval schválený rozpočet na rok 2026.
- 7.113 RRZ na základe porovnania údajov v rozpočtoch identifikovala úspory v hospodárení správneho fondu Sociálnej poisťovne (7 mil. eur), príspevkových organizácií (10 mil. eur) a verejných vysokých škôl (38 mil. eur). Rozpočtované úrovne výdavkov v týchto subjektoch sú totiž medziročne znížené oproti predchádzajúcemu rozpočtu.
- 7.114 Vplyv opatrenia na verejné financie sa predpokladá ako pozitívny, pričom v roku 2026 sa odhaduje na 56 mil. eur. V kumulatívnom vyjadrení za obdobie 2026 – 2029 by mal predstavovať 231 mil. eur.

Úspora na investíciách štátneho rozpočtu

- 7.115 Štátny rozpočet na rok 2026 v rámci konsolidačných opatrení deklaruje úsporu na investíciách štátneho rozpočtu, ktorá má prispieť k zníženiu výdavkov verejnej správy.
- 7.116 RRZ pri kvantifikácii vplyvu tohto opatrenia porovnala aktuálne rozpočtované úrovne kapitálových výdavkov štátneho rozpočtu na rok 2026 s predpokladmi fiškálneho rámca z predchádzajúceho rozpočtu (t.j. rozpočet verejnej správy na roky 2025 až 2027). Na základe tohto porovnania RRZ považuje objem úspor v investíciách deklarovaný v schválenom rozpočte za realistický, pozitívny vplyv na saldo VS sa odhaduje pre rok 2026 na úrovni 60 mil. eur.
- 7.117 Podobne ako pri zmrazení miezd RRZ aj pri úspore na investíciách nepredpokladá, že ide o opatrenie s trvalým vplyvom na saldo VS. Dôvodom je dlhodobá nízka úroveň verejných investícií, ktorá si v najbližších rokoch vyžiada navýšenie zdrojov na kapitálové výdavky⁶⁵.

Zrušenie príspevku na zvýšenie splátky úveru na bývanie („Dotácia hypoték“)

- 7.118 S účinnosťou od 1. januára 2026 sa podľa vládneho návrhu zákona o štátnom rozpočte na rok 2026 určuje príspevok na zvýšenie splátky úveru na bývanie vo výške 0 %. Príspevok je

⁶⁵ Analýza stavu verejných financií na Slovensku ako aj medzinárodné porovnanie bola predstavená [v analýze Národnej banky Slovenska](#) zverejnenej v júli 2025.

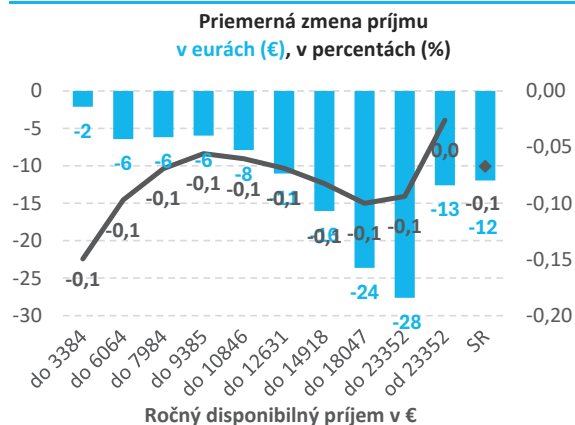
poskytovaný podľa zákona č. 526/2023 Z.z., jeho výška je každoročne určovaná v zákone o štátnom rozpočte. Podľa Rozpočtu verejnej správy 2026-28 bude tento príspevok na časovom horizonte 2026-2028 zrušený. V kvantifikácii sa predpokladá, že príspevok bude zrušený aj v roku 2029.

7.119 **Celkový vplyv opatrenia** na verejné financie sa v roku 2026 odhaduje na 37 mil. eur, v nasledujúcich rokoch 2027-2029 je vplyv opatrenia podobný. Odhaduje sa, že opatrenie sa dotkne približne 36 tisíc osôb mesačne. Maximálna výška príspevku je 150 eur mesačne, jeho priemerná výška dosahuje v roku 2025 približne 88 eur.

7.120 V kvantifikácii sa predpokladá, že banky nebudú vyplácať príspevok (má to byť dobrovoľné) a kvantifikovaný je pokles disponibilných príjmov rodín z dôvodu úplného zastavenia čerpania príspevku.

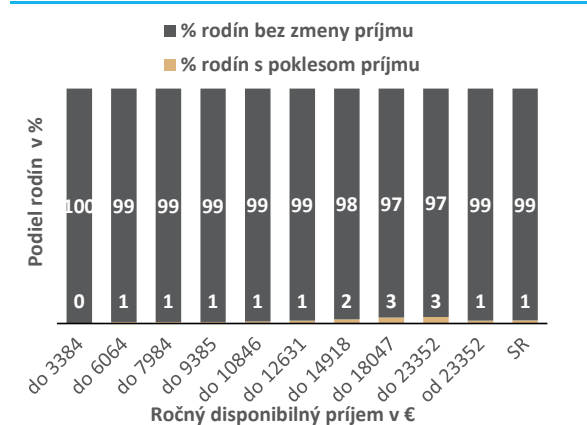
7.121 Pri pohľade na celú populáciu, pokles disponibilných príjmov rodín z dôvodu zrušenia príspevku je v relatívnom vyjadrení rovnomerne rozložený pozdĺž príjmovej distribúcie (priemerne 0,1 %). Výnimkou je najvyšší decil, v ktorom je relatívny vplyv opatrenia nízky (0,03 %). Dôvodom je skutočnosť, že poskytnutie príspevku je príjmovo testované a v najvyššom príjmovom decile sa nachádza len málo rodín, ktorých príjem nepresahuje stanovenú hranicu. Platí, že nárok na príspevok má len osoba, ktorej príjem nepresiahne 1,6-násobok priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve spred dvoch rokov. Príspevok nie je posudzovaný na úrovni príjmu rodiny, posudzuje sa príjem oprávnenej osoby a spoludlžníka.

Graf 79: Vplyv opatrenia na disponibilný príjem rodín

Zdroj: RRZ (TATRASK)

Graf 80: Podiel rodín dotknutých opatrením

Zdroj: RRZ (TATRASK)

Zrušenie troch dní pracovného pokoja a rušenie zákazu predaja počas dní pracovného pokoja

7.122 S účinnosťou od 1. novembra 2025 sa dočasne pre rok 2026 rušia dva dni pracovného pokoja (8.5. a 15.9.) a trvalo sa ruší 17.11. ako deň pracovného pokoja.

7.123 Zároveň sa trvalo ruší zákaz maloobchodného predaja počas dní pracovného pokoja s výnimkou 1. januára, Veľkého piatku, Veľkonočnej nedele a 24. (po 12:00 hodine) až 26. decembra.

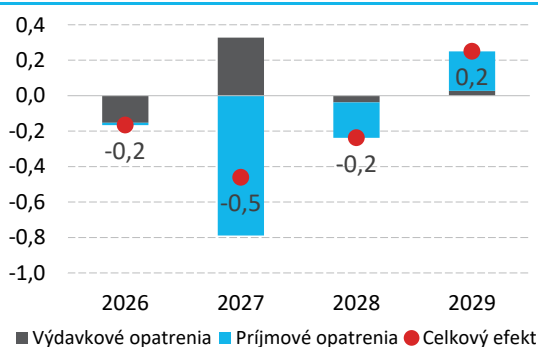
Príloha 2 – Príspevok konsolidačného balíčka k vývoju makroveličín

Tabuľka 6: Príspevok konsolidačného balíčka k vývoju makroveličín

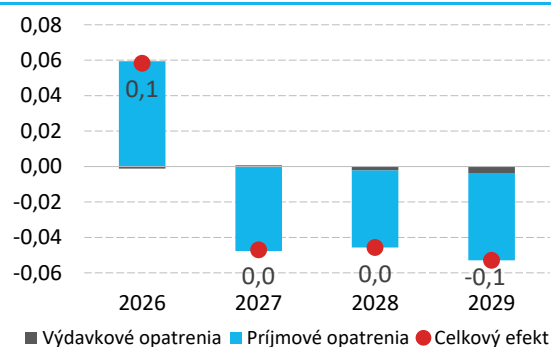
(reálny rast v %, ak nie je uvedené inak)	Príspevok balíčka				
	2025	2026	2027	2028	2029
HDP	0,00	-0,36	-0,30	-0,27	0,03
Spotreba domácností	0,00	-0,67	-0,71	-0,68	-0,33
Fixné investície	0,00	-0,17	-0,46	-0,24	0,25
Spotreba verejnej správy	0,00	-1,07	0,33	0,25	0,05
Export tovarov a služieb	0,00	-0,10	-0,10	-0,05	0,00
Import tovarov a služieb	0,00	-0,41	-0,26	-0,17	-0,17
Zamestnanosť (ESA)	0,00	-0,14	-0,20	-0,06	0,01
Nominálna mzda (ŠÚ SR)	0,00	-0,35	-0,15	-0,28	-0,27
Reálna mzda (deflované CPI)	0,00	-0,40	-0,10	-0,23	-0,21
Miera nezamestnanosti, p.b. (VZPS)	0,00	0,12	0,29	0,31	0,26
Inflácia, % (CPI)	0,00	0,06	-0,05	-0,05	-0,05
Potenciálny produkt	0,00	0,10	-0,09	-0,04	-0,04
Produkčná medzera, % potenciálu	0,00	-0,45	-0,65	-0,88	-0,81
Nominálny HDP, rast v %	0,00	-0,34	-0,31	-0,36	-0,01
Nominálny disponibilný príjem, %	0,00	-0,85	-0,88	-0,84	-0,58
Miera úspor, v %	0,00	-0,19	-0,27	-0,33	-0,49
Súkromné investície	0,00	0,11	-0,86	-0,29	0,33
r-g diferenciál, p.b.	0,00	0,29	0,24	0,27	-0,13

Príspevky konsolidačného balíčka sú uvádzané v percentuálnych bodoch.

Zdroj: prognóza RRZ

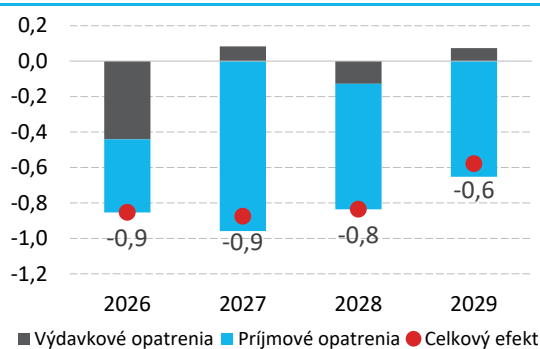
Graf 81: Príspevok konsolidačného balíčka k rastu reálnych investícií (v p.b.)

Zdroj: RRZ (ECM)

Graf 82: Príspevok konsolidačného balíčka k inflácii (v p.b.)

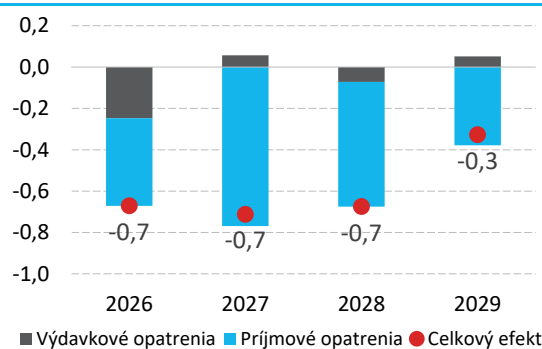
Zdroj: RRZ (ECM)

Graf 83: Príspevok konsolidačného balíčka k rastu disponibilného príjmu (v p.b.)

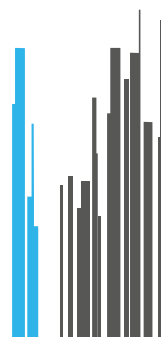

Zdroj: RRZ (ECM)

Graf 84: Príspevok konsolidačného balíčka k rastu reálnej spotreby domácností (v p.b.)

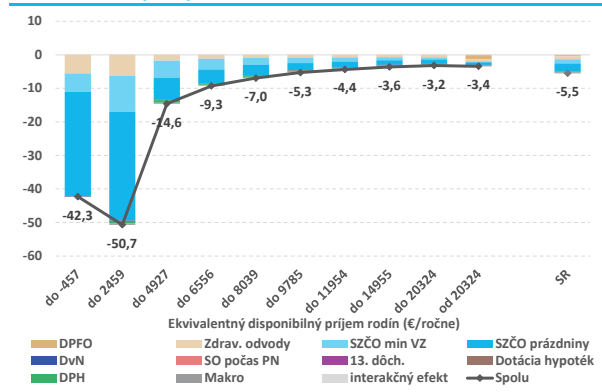
Zdroj: RRZ (ECM)

Príloha 3 – Vplyv opatrení na disponibilné príjmy rodín SZČO

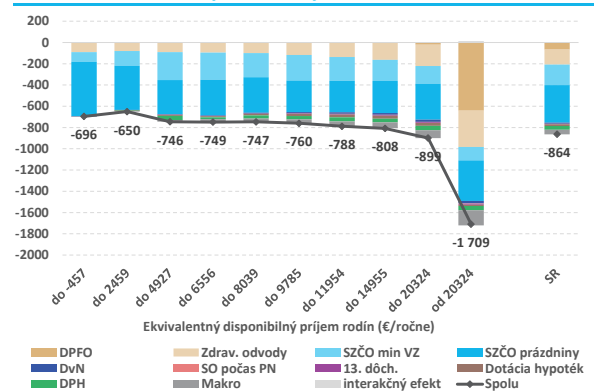
- 8.1 Najviac zasiahnutou skupinou obyvateľstva po prijatí konsolidačných opatrení sú rodiny samostatne zárobkovo činných osôb (napr. Graf 28 alebo Graf 29).
- 8.2 V relatívnom vyjadrení sa najviac znížia príjmy SZČO v najnižších príjmových skupinách (Graf 85 a Graf 86), so stúpajúcim príjmom negatívny dopad opatrení na ich disponibilné príjmy klesá. Výsledný relatívny pokles v prvých dvoch deciloch je uvádzaný indikatívne, ide o SZČO, ktorí doteraz neplatili odvody a vykazovali žiadny alebo nízky príjem a podľa simulácií budú musieť začať platiť sociálne aj zdravotné odvody. V peňažnom vyjadrení sa najviac znížia príjmy rodinám SZČO v najvyššom príjmovom decile (1 709 eur), najmä z dôvodu zvýšenia dane z príjmu a vysokých zdravotných odvodov (príspevky nemajú strop).

Graf 85: Príspevky jednotlivých opatrení k zmene disponibilných príjmov podľa príjmových decilov rodín SZČO, 2026 (v %)

Zdroj: RRZ (TATRASK a SIMTASK)

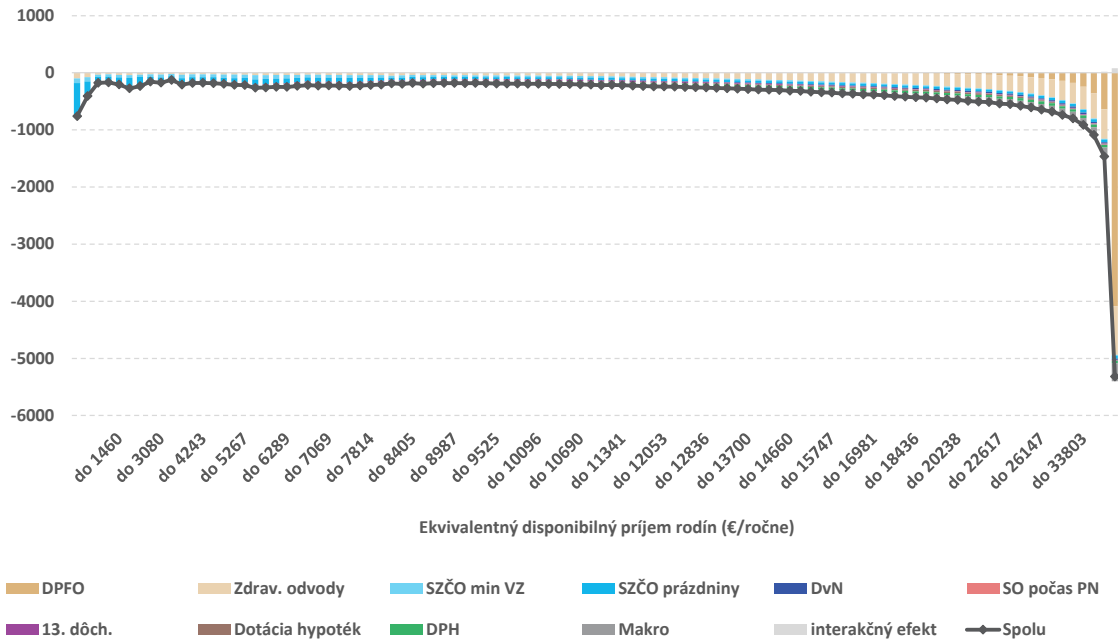
Graf 86: Príspevky jednotlivých opatrení k zmene disponibilných príjmov podľa príjmových decilov rodín SZČO, 2026 (v eurách)

Zdroj: RRZ (TATRASK a SIMTASK)

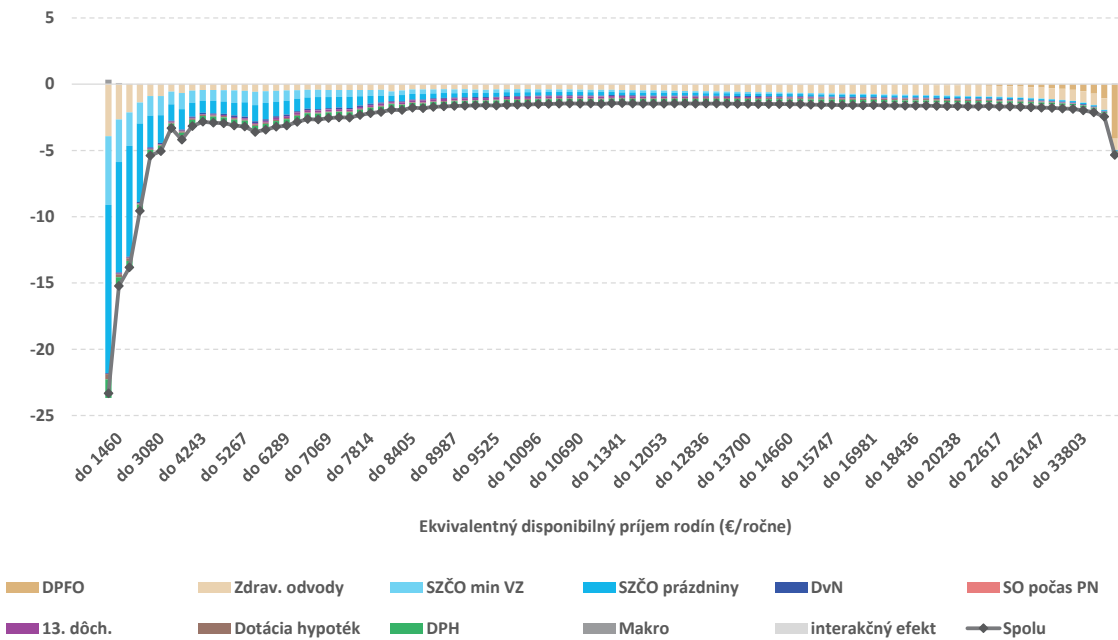
Príloha 4– Vplyv opatrení na disponibilné príjmy po percentiloch

Graf 87: Vplyv opatrení podľa príjmových percentilov na disponibilné príjmy rodín, rok 2026 (v eurách)

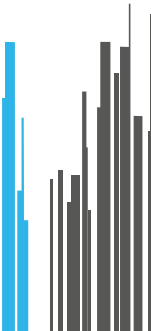

Zdroj: RRZ (TATRASK a SIMTASK)

Graf 88: Vplyv opatrení podľa príjmových percentilov na disponibilné príjmy rodín, rok 2026 (v %)

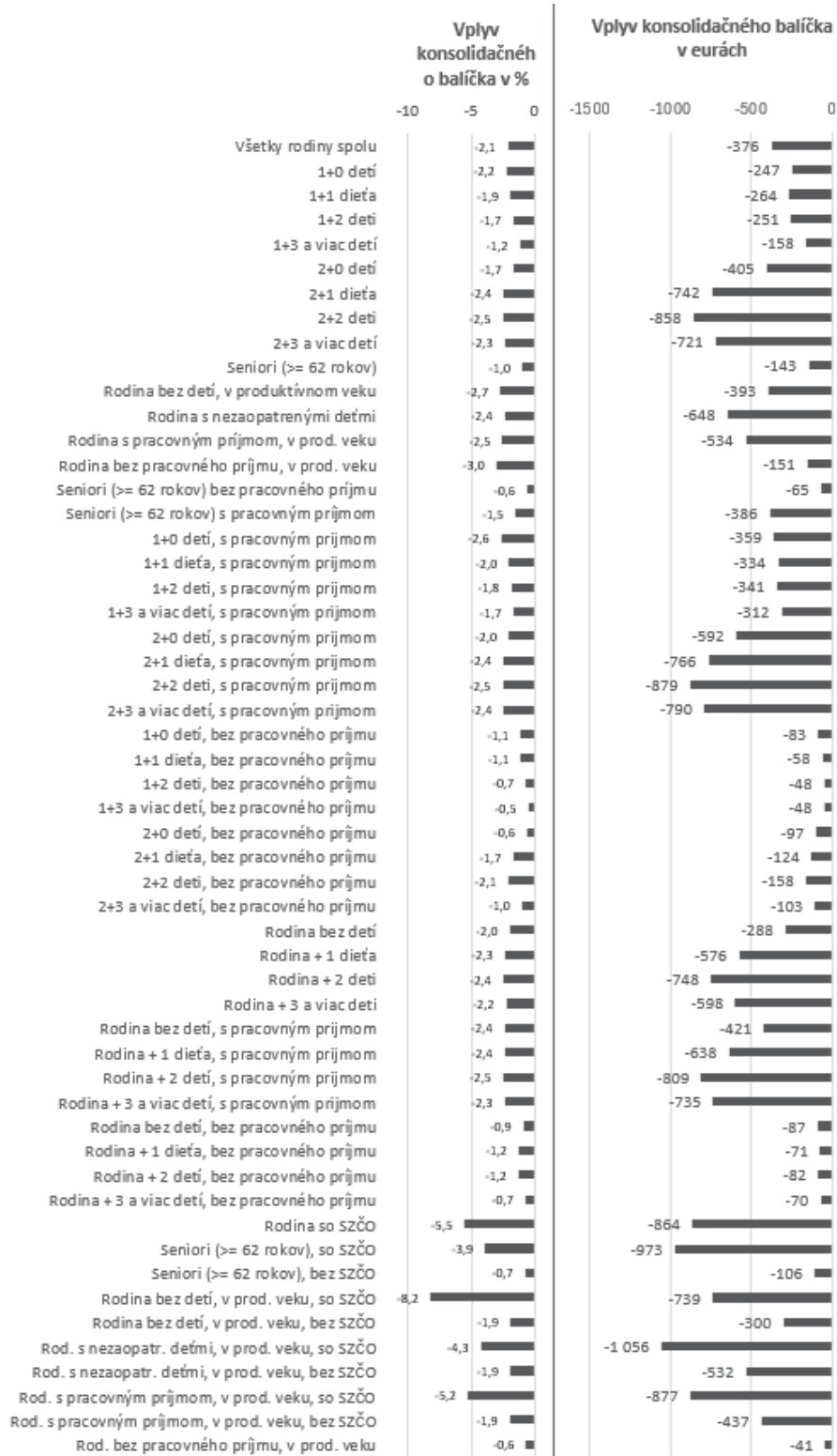

Zdroj: RRZ (TATRASK a SIMTASK)

Príloha 5 – Vplyv opatrení na disponibilné príjmy podľa typov rodín

Tabuľka 7: Vplyv konsolidačného balíčka podľa typov rodín na ich disponibilné príjmy, rok 2026 (v % a v eurách)

Zdroj: RRZ (TATRASK)

Tabuľka 8: Početnosť jednotlivých typov rodín

	Počet rodín	Počet osôb	Podiel rodín	Podiel osôb
Všetky rodiny spolu	2 866 718	5 158 730	-	-
1+0 detí	1 616 720	1 616 720	56 %	31 %
1+1 dieťa	110 010	220 020	4 %	4 %
1+2 deti	48 246	144 738	2 %	3 %
1+3 a viac detí	20 942	101 235	1 %	2 %
2+0 detí	539 105	1 078 210	19 %	21 %
2+1 dieťa	217 420	652 260	8 %	13 %
2+2 deti	230 329	921 316	8 %	18 %
2+3 a viac detí	75 313	411 134	3 %	8 %
Seniori (>= 62 rokov)	899 393	1 238 899	31 %	24 %
Seniori (>= 62 rokov) bez pracovného príjmu	684 325	875 605	24 %	17 %
Seniori (>= 62 rokov) s pracovným príjmom	215 068	363 294	8 %	7 %
Rodina bez detí, v produktívnom veku	1 265 789	1 485 206	44 %	29 %
Rodina s nezaopatrenými deťmi	710 890	2 463 791	25 %	48 %
Rodina s pracovným príjmom, v prod. veku	1 709 481	3 468 072	60 %	67 %
Rodina bez pracovného príjmu, v prod. veku	257 844	451 759	9 %	9 %
1+0 detí, s pracovným príjmom	957 886	957 886	33 %	19 %
1+1 dieťa, s pracovným príjmom	82 314	164 628	3 %	3 %
1+2 deti, s pracovným príjmom	33 354	100 062	1 %	2 %
1+3 a viac detí, s pracovným príjmom	9 127	41 480	0 %	1 %
2+0 detí, s pracovným príjmom	335 747	671 494	12 %	13 %
2+1 dieťa, s pracovným príjmom	209 979	629 937	7 %	12 %
2+2 deti, s pracovným príjmom	223 971	895 884	8 %	17 %
2+3 a viac detí, s pracovným príjmom	67 830	365 244	2 %	7 %
1+0 detí, bez pracovného príjmu	658 834	658 834	23 %	13 %
1+1 dieťa, bez pracovného príjmu	27 696	55 392	1 %	1 %
1+2 deti, bez pracovného príjmu	14 892	44 676	1 %	1 %
1+3 a viac detí, bez pracovného príjmu	11 815	59 755	0 %	1 %
2+0 detí, bez pracovného príjmu	203 358	406 716	7 %	8 %
2+1 dieťa, bez pracovného príjmu	7 441	22 323	0 %	0 %
2+2 deti, bez pracovného príjmu	6 358	25 432	0 %	0 %
2+3 a viac detí, bez pracovného príjmu	7 483	45 890	0 %	1 %
Rodina bez detí	2 155 828	2 694 939	75 %	52 %
Rodina + 1 dieťa	332 771	877 621	12 %	17 %
Rodina + 2 deti	281 034	1 070 972	10 %	21 %
Rodina + 3 a viac detí	97 085	515 198	3 %	10 %
Rodina bez detí, s pracovným príjmom	1 293 636	1 629 389	45 %	32 %
Rodina + 1 dieťa, s pracovným príjmom	296 339	798 611	10 %	15 %
Rodina + 2 deti, s pracovným príjmom	257 547	996 390	9 %	19 %
Rodina + 3 a viac detí, s pracovným príjmom	77 027	406 976	3 %	8 %
Rodina bez detí, bez pracovného príjmu	862 192	1 065 550	30 %	21 %
Rodina + 1 dieťa, bez pracovného príjmu	36 432	79 010	1 %	2 %
Rodina + 2 deti, bez pracovného príjmu	23 487	74 582	1 %	1 %
Rodina + 3 a viac detí, bez pracovného príjmu	20 058	108 222	1 %	2 %
Rodina so SZČO	464 695	962 586	16 %	19 %
Seniori (>= 62 rokov), so SZČO	38 471	67 475	1 %	1 %
Seniori (>= 62 rokov), bez SZČO	860 922	1 171 424	30 %	23 %
Rodina bez detí, v prod. veku, so SZČO	270 084	321 249	9 %	6 %
Rodina bez detí, v prod. veku, bez SZČO	995 705	1 163 957	35 %	23 %
Rod. s nezaopat. deťmi, v prod. veku, so SZČO	156 140	573 862	5 %	11 %
Rod. s nezaopat. deťmi, v prod. veku, bez SZČO	545 396	1 860 763	19 %	36 %
Rod. s pracovným príjmom, v prod. veku, so SZČO	379 048	839 843	13 %	16 %
Rod. s pracovným príjmom, v prod. veku, bez SZČO	1 330 433	2 628 229	46 %	51 %
Rod. bez pracovného príjmu, v prod. veku	210 668	396 491	7 %	8 %

Zdroj: RRZ (TATRASK)

Príloha 6 – Analýza vplyvov na rodiny mikrosimulačným prístupom

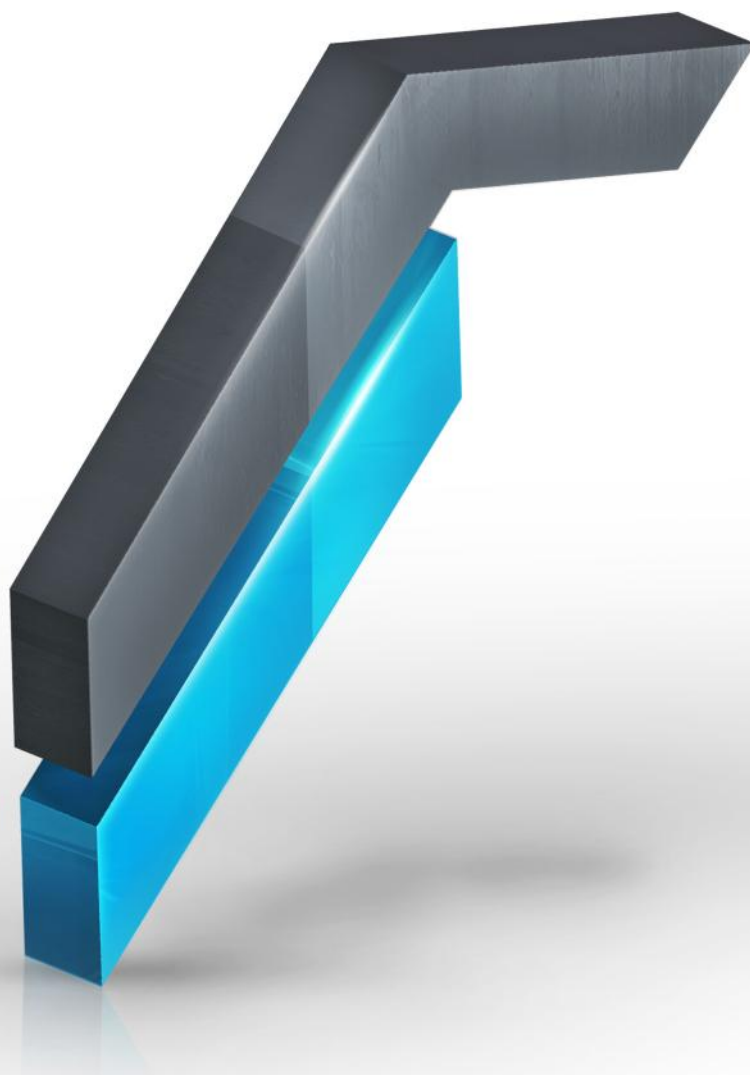
- 9.1 TATRASK je mikrosimulačný nástroj vyvíjaný v KRRZ, ktorý využíva viaceré administratívne databázy ako podkladové údaje. Práca s administratívnymi údajmi umožňuje poskytovať presnejšie výsledky ako modely pracujúce s údajmi z výberových zisťovaní. Administratívne údaje sú anonymizované a obsahujú informácie o príjmoch jednotlivcov, ich demografických charakteristikách (vek, pohlavie, deti) a štruktúre rodín.
- 9.2 V administratívnych údajoch využívaných v modeli TATRASK nie sú dostupné informácie o hospodáriacich domácnostiach, ktoré sa štandardne využívajú vo výberových zisťovaniach (napríklad EU-SILC). Z toho dôvodu sa pracuje s definíciou rodiny. Rodiny sú definované ako zosobášení rodičia a ich nezaopatrené deti najdlhšie do dovŕšenia 25 rokov veku (podľa definície nezaopatreného dieťaťa v zákone o prídavku na dieťa). Pokiaľ partneri nie sú zosobášení, rodina je vytvorená, ak majú partneri spoločné deti a spoločnú adresu pobytu. Rodina môže byť tvorená aj jednotlivcom. Pri konštrukcii podkladovej databázy modelu TATRASK tým, že ide o údaje z rôznych administratívnych zdrojov, je potrebné zohľadniť niekoľko špecifik. Jedným z nich je aj skutočnosť, že v údajoch sa nachádzajú jednotlivci s nulovým príjmom (resp. bez informácie o pracovnom príjme alebo sociálnych dávkach). Títo jednotlivci sú z podkladovej databázy modelu vylúčení, pokiaľ nie sú priradení do rodiny s inou osobou alebo nie sú definovaní ako SZČO⁶⁶.
- 9.3 Modelom TATRASK je nasimulovaný základný scenár, to znamená daňovo-odvodový a sociálny systém s parametrami zodpovedajúcimi legislatíve, ktorá bola platná pre rok 2026 pred prijatím opatrení konsolidačného balíčka. Podkladové databázy údajov sa vzťahujú k roku 2023 a sú upravené (indexované) tak, aby peňažné premenné zodpovedali rokom 2026 až 2029 na základe prognózy makroekonomického vývoja RRZ. Príspevky jednotlivých konsolidačných opatrení a makroekonomického vývoja sú simulované ako samostatné scenáre voči základnému scenáru. Scenáre s konsolidačnými opatreniami obsahujú zavedenie 3. a 4. sadzby dane z príjmu fyzických osôb, zvýšenie minimálneho vymeriavacieho základu pre platenie sociálnych odvodov SZČO, zrušenie odvodových prázdnin SZČO a zavedenie osobitného vymeriavacieho základu, postupné znižovanie dávky v nezamestnanosti, zvýšenie sadzby zdravotných odvodov pre zamestnancov, dočasné zachovanie sumy 13. dôchodku na úrovni roku 2025, zrušenie vylúčenia povinnosti platiť sociálne odvody počas obdobia poberania PN alebo materskej a zrušenie príspevku na zvýšenú splátku úveru na bývanie. Celkový scenár so všetkými konsolidačnými opatreniami je vytvorený z príspevkov jednotlivých konsolidačných opatrení⁶⁷. Makroekonomický vplyv opatrení je uplatňovaný proporčne na všetky rodiny, to znamená že zmeny v mzdách sú rovnaké pozdĺž celej príjmovej distribúcie a neuvažuje sa s diferenciáciou podľa socio-ekonomických charakteristík členov rodín.
- 9.4 Podkladové databázy modelu TATRASK neobsahujú informácie o spotrebe domácností/rodín, ktoré sú potrebné pre simuláciu výšky zaplatenej DPH. Vplyv zmien v DPH platených domácnosťami je preto odhadnutý modelom SIMTASK-DPH, ktorý pracuje s údajmi z výberových

⁶⁶ SZČO môžu v modeli vykazovať aj nulový hrubý príjem, ak nevznikla povinnosť podať daňové priznanie. Čistý príjem SZČO môže byť dokonca záporný, ak v daňovom priznaní za aktuálny rok vykazujú základ dane nižší ako majú povinnosť platiť odvody.

⁶⁷ Vo výsledkoch sa uvádza aj interakčný efekt opatrení. Interakčný efekt vzniká z dôvodu vzájomných pôsobení viacerých opatrení, čo vytvára dodatočný efekt najmä na DPFO. Tento dodatočný efekt nie je možné priradiť konkrétnemu opatreniu, jeho vplyv však nie je významný.

získovaní SILC a Štatistiky rodinných účtov. Metodika odhadu je predstavená v [technickom dokumente](#).

- 9.5 Pre „prenesenie“ vplyvu zmien DPH z modelu SIMTASK-DPH do modelu TATRASK bolo potrebné pristúpiť k niekoľkým úpravám. Podľa výšky disponibilných príjmov členov domácností sme prepočítali objem zaplatenej DPH na úroveň rodín. Z modelu TATRASK sme preniesli hranice príjmových decilov a kategórií rodín do SIMTASK-DPH a prepočítali vplyv zmien v DPH. Tie sme následne preniesli do výsledkov v TATRASKu.
- 9.6 V kvantifikácii uvádzame rôzne typy distribučných grafov, pripravili sme stručný návod ako ich čítať (zverejnený na [webe RRZ](#)). Tieto grafy zobrazujú dopady legislatívnych zmien na príjmovú distribúciu rôznych skupín. Inými slovami, zobrazujú ako sa vplyv nových opatrení prerozdeli medzi vybrané skupiny, a ako sa príjmová distribúcia zmení pri porovnaní starého a nového legislatívneho stavu.

© Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

TWIN CITY B

Mlyské nivy 12

821 09 Bratislava

Slovakia

www.rrz.sk